Ἔτος Β'. | Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27. ἑκάστου μηνός. | Ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1|13 Ἰουνίου 1882 | Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ρούβλ. 16. | Ἀρ. 27.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων ἐν Κύπρῳ. — Σκέψεις ὑπὸ Ι. Κοστενιέτσκη. Μετάφρασις Στεφ. Λοβέρδου (τέλος). — Περὶ Τύνιδος ὑπὸ Ἡ. Βασιλειάδου. — Ἰωσὴφ Γαριβάλδης. — Ἐκ τοῦ Ἅδου τοῦ Δάντου· ἆσμα ε'. (μετάφρασις Π. Ματαράγκα). — Τὰ ἐγκαίνια τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ Γοθάρδου. — Διάσημος δίκη. — Ὁ σωτήριος χορός. — Ποίησις. Ἡ Σαπφώ, ὑπὸ Π. Ἀποστολίδου. — Βιολάντη (συνέχεια). — Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. — Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. — Ἐτυμολογικά. — Διάφορα. — Γραμματοκιβώτιον τοῦ Ἑσπέρου. — Αἰνίγματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων ἐν Κύπρῳ. — Ἰωσὴφ Γαριβάλδης. — Μικρὰ Ἑλληνὶς χωρική. — Ἑορτὴ ἐν Λυκέρνῃ. — Τύποι ἐκ Τύνιδος (εἰκόνες τέσσαρες). — Ὁ σωτήριος χορός.

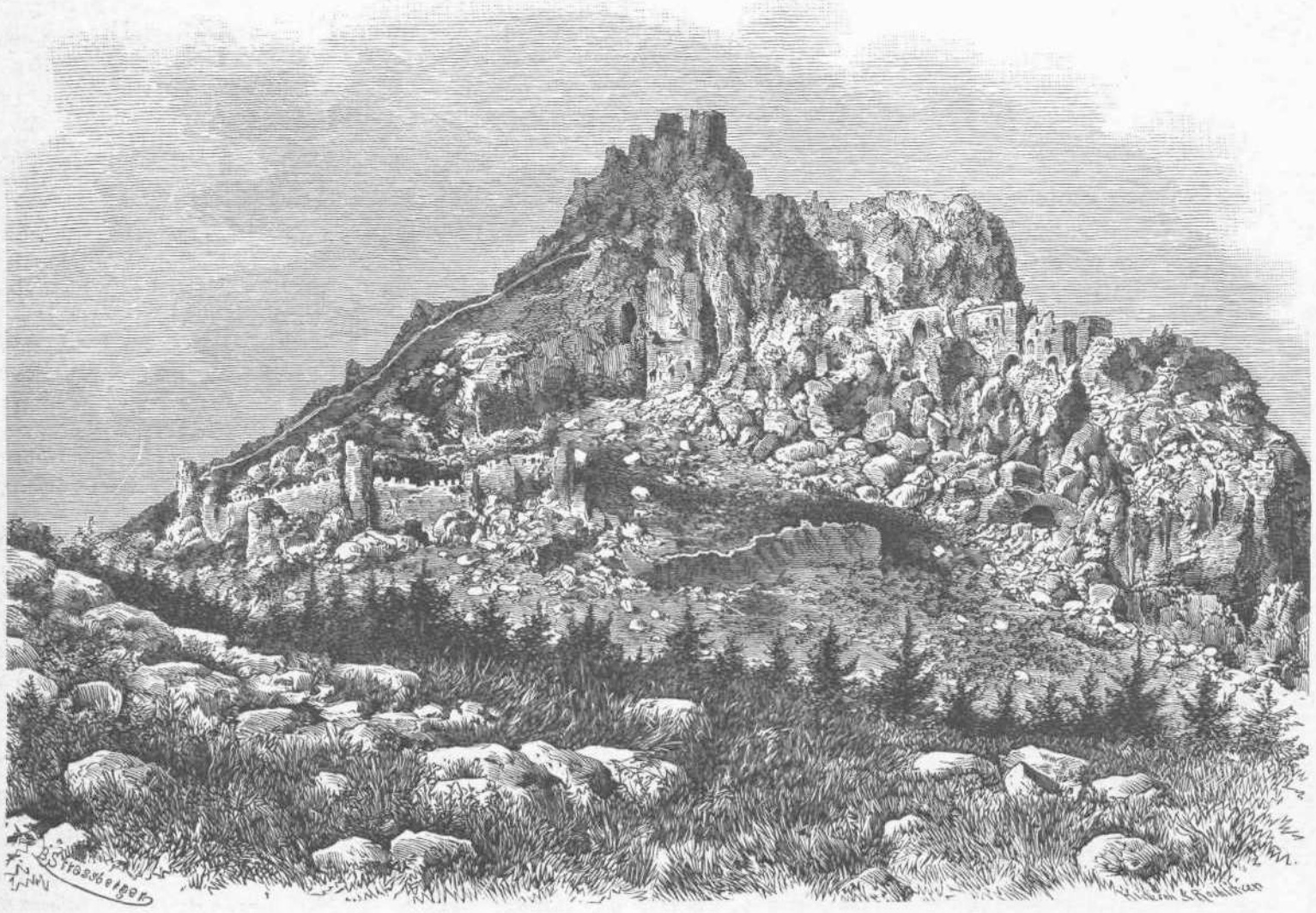

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΛΑΡΙΩΝΟΣ.

(Ἐκ φωτογραφίας σταλείσης ἡμῖν ἐκ Κύπρου παρὰ τοῦ κ. Παν. Δ. Παπαδάκη.)

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΛΑΡΙΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩι.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 33.)

Ἐν Κύπρῳ σώζονται πάμπολλα ἔργα τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων. Οἱ διάφοροι κατακτηταὶ καὶ ἐξουσιασταὶ τῆς νήσου ἐφιλοτιμοῦντο φαίνεται νὰ ἐγκαταλείψωσιν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἴχνη τῆς διαβάσεώς των. Οὕτω βλέπομεν ἐρείπια ναῶν, ἐκκλησιῶν, φρουρίων, ἐπαύλεων, ὑδραγωγείων καὶ ἄλλων ἔργων μαρτυρούντων τὴν μέριμναν, ἣν εἶχον οἱ κύριοι τῆς νήσου νὰ κοσμήσωσι τὴν χώραν διὰ μεγάλων καὶ χρησίμων κτιρίων καὶ καταστημάτων.

Ἡ σήμερον ἐν τῷ "Ἑσπέρῳ" δημοσιευομένη εἰκὼν παριστᾷ φρούριον γαλλικὸν ἄξιον λόγου, τὸ "τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἔρωτος" ἢ τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος, ἐν ᾧ οἱ Λουσιγνανοὶ ἐσυνείθιζον νὰ διατρίβωσι τὸ θέρος. Ἀναχωροῦντες ἐκ τῆς Κερηνείας καὶ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους ὁδεύοντες φθάνομεν μετὰ τρεῖς ὥρας εἰς τὴν πρώτην πύλην τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος. Τὸ φρούριον εἶναι ἐκτεταμένον, συνίσταται δὲ ἐκ πολλῶν περιβόλων καὶ κτιρίων, καὶ περιέχει σήμερον καὶ χριστιανικὴν ἐκκλησίαν, ἥτις ἄλλοτε ἦτο τὸ εἰκονοστάσιον τοῦ φρουρίου. Λαμπρὰ εἶναι ἡ ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων θέα. Τὸ βλέμμα ἐκτείνεται πρὸς τὴν Λάπηθον, τὴν Βασίλειαν καὶ πρὸς τὰ ἀπέναντι ὑψούμενα ὄρη τῆς ἐν Ἀσίᾳ Κιλικίας.

Τὸ ὄνομα τοῦ "Θεοῦ τοῦ Ἔρωτος" ἐμφαίνει ὅτι πάλαι ποτὲ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπῆρχε μνημεῖον ἑλληνικὸν ἢ ἱερὸν τιμωμένον τῷ θεῷ τούτῳ. Ἔλαβε δὲ κατόπιν τοῦ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος ἐκ τῆς διαμονῆς τοῦ Ἁγίου ἐνταῦθα. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων ἐπὶ πολὺν διέτριψεν ἐνταῦθα χρόνον, ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς αὐτοῦ μεριμνῶν σωτηρίας, καὶ ὅτι ἐνταῦθα καὶ ἀπέθανεν. Κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἑορτάζεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τελεῖται ἐν τῇ μικρᾷ ἐκκλησίᾳ λειτουργία ὑπὸ ἱερέως μεταβαίνοντος ἐκ Λευκωσίας. Κεῖται ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων βορειοανατολικῶς τῆς Λευκωσίας καὶ ἀπέχει αὐτῆς ὡς ἔγγιστα τρία καὶ ἥμισυ μίλια.

ΣΚΕΨΕΙΣ.

Ὑπὸ Ι. Κοστενέτσκη.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Πρὸς ἐξήγησιν τῆς Γραφικῆς κοσμογονίας ἃς ἀποτανθῶμεν εἰς τὰς νεωτάτας ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις. Ἂν διατρέξωμεν κατὰ τὰς γεωλογικὰς ἐρεύνας τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀρχαίων μορφώσεων μετὰ τῶν ὀψιγενεστάτων, εὐκόλως πειθόμεθα, ὅτι ἅπασαι παρεσκεύαζον βαθμηδὸν τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπέραντα στρώματα ἀσβέστου σχηματισθέντα ὑπὸ ἐξαφανισθέντων σωρῶν ὀδροβίων ὀστρακοδέρμων· ἀποθῆκαι λιθανθράκων ὡσανεὶ ἐπίτηδες προνοητικῶς ὑπὸ φιλέργου χειρὸς ἐστοιβασμέναι εἰς μίαν πρωτόγονον φυτικὴν ζωήν, ἐπ' αὐτῆς δὲ τὰ ὕστατα προϊόντα αὐτῆς ἐκείνης τῆς ζωῆς, ἀλλὰ πλειότερον προσεγγίζοντα εἰς τὰ ἡμέτερα σύγχρονα εἴδη τῶν δένδρων· πάντα ταῦτα ἐρριμένα σωρηδὸν καὶ διαφυλάξαντα ἀνθρακικὸν πλοῦτον εἰς μέλλοντας λογικοὺς συνεργούς. — Εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ἐπίγνωσιν τοιούτων ὑπογείων θησαυρῶν, ὁ μόνῳ φυσιολόγῳ παραχρῆμα ἐξηγεῖ ταῦτα κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ ἀπονέμει αὐτοῖς δισκατομμύρια ἐτῶν, ἐν ᾧ τὸ πᾶν μαρτυρεῖ ταχείας ταυτοχρόνους ἀλλοιώσεις, αἵτινες ἠνωμέναι προὐκάλεσαν κολοσσαίας μορφώσεις γηΐνων στρωμάτων. Τοῦτο οὐδόλως ἡδύνατο νὰ συμβῇ ἐὰν παραδεχθῶμεν ἀτελευτήτως βραδεῖαν ἐργασίαν τῶν φυσικῶν δυνάμεων, καθ' ὅσον εἰς τὸ διάστημα ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἡ ἐνέργεια αὕτη ὀφείλει κατὰ τὸν νόμον τῆς μηχανικῆς νὰ ἐξασθενήσῃ, ἑπομένως δὲ καταναλίσκεται καὶ ἡ ἑνότης τῆς ἐνεργείας των, τοῦθ' ὅπερ πράγματι δὲν συνέβη. Εἰς τὸν ἀρχέγονον κόσμον τὸ πᾶν συνέτρεχε πρὸς ταχεῖαν αὔξησιν καὶ πολλαπλασιασμὸν τῶν ἁπλουστάτων εἰδῶν τῆς βλαστήσεως εἰς κολοσσαίας διαστάσεις, οἷον πτερίδων, ἱππουρίδων, φυκῶν. Πάντα ταῦτα ἐξετελοῦντο ἐν ἀτμοσφαίρᾳ κεκορεσμένῃ ἀνθρακικῆς ἀτμίδος, πλήρει πυκνῶν ἐξατμίσεων, ἐπὶ ἐδάφους ὑγροῦ καὶ θερμαινομένου ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ θάλπους ὑποχθονίου πυρίνου ἐργασίας. Ἐπὶ τῶν πρώτων φυτικῶν στρωμάτων, ἐκ τῆς γιγαντιαίας βλαστήσεως τῶν ἁπλουστάτων εἰδῶν, ἐσχηματίζοντο ἕτερα δενδροειδῆ στρώματα, ἐπ' αὐτῶν δὲ νέοι δενδρώδεις σωροὶ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν τῆς βλαστήσεως δένδρου διὰ τῶν στρωμάτων ἢ ἄλλων σημείων καθίσταται ἀνέφικτος, ἐπειδὴ ὁ πρωτόγονος κόσμος δὲν εἶχεν ἐνιαυσίους κλιματηρικὰς μεταβολὰς καὶ στρώματα, ὅτι δὲ ὥφειλε νὰ μορφωθῇ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, ἐσχηματίζετο ἐν βραχεῖ χρόνῳ. — Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦτο "δίνη ζωῆς". Ὅθεν οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀνάγκη μυριάδων ἐτῶν πρὸς σχηματισμὸν ἀπεράντων δενδροειδῶν ἀποθηκῶν. Ἀλλ' ὅσον βραχὺς καὶ ἂν ἦτο ὁ χρόνος διὰ τὴν βλάστησιν, πάντα ταῦτα ἐξετελέσθησαν διὰ φυσικῆς ὁδοῦ βαθμιαίας ἀναπτύξεως. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῆς ὑποστάθμης, καίτοι διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν στρωμάτων τοῦ ἀσβέστου, τῆς ἀργίλου καὶ τῶν ἀλατούχων τμημάτων οὐδόλως ἀπῃτοῦντο πολλαὶ χιλιετηρίδες. Οὕτω λοιπὸν ἡ Γραφικὴ "ἡμέρα", συμπεριλαμβάνουσα τὴν ἔννοιαν σαφῶς ὡρισμένης μορφῆς δημιουργικῆς ἐνεργείας διὰ τῆς λέξεως "γεννηθήτω" ἀφ' ἑνὸς μέν, ἀναμφιβόλως δηλοῖ δραστήριον σύμπραξιν τῆς ἐνεργείας ταύτης, ἄλλως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ αὐστηρῶς ὡρισμένη μορφὴ ἐργασίας δι' ἑκάστην "ἡμέραν", ὡς τοῦτο ἐμπράκτως ἐπετελέσθη· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιβεβαιοῖ, ὅτι ἡ Γραφικὴ "ἡμέρα" δὲν ἠδύνατο νὰ ᾖ πολλῶν χιλιάδων περίοδος, διότι τότε ἤθελον καταλωθῆ τὰ ὅρια τῆς ὡρισμένης μορφῆς τῆς ἐνεργείας. Ἡ Βιβλικὴ ἡμέρα δὲν ἠδύνατο ἐπίσης νὰ ᾖ τοιαύτη, οἵαν ἐφαντάσθησαν οἱ προγενέστεροι Βιβλισταί, ἤτοι 24 ὡρῶν, ἐπειδὴ τότε θὰ παρεδιάζετο ἡ βαθμολογία καὶ ἡ σκοπιμότης τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν δυνάμεων, οἷαι διετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Πλάστου ὅπως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς πανσόφου αὐτοῦ παντογνωσίας, πᾶν κτίσμα ἐπληρώσῃ τὸ θέλημά του καὶ καταστήσῃ τὴν γῆν κατάλληλον πρὸς ἐνδιαίτημα πρώτων τῶν φυτῶν, εἶτα τῶν ζώων, καὶ τέλος τοῦ κυριωτάτου αἰτίου τῆς δημιουργίας, πρὸς κατοικίαν τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τοιοῦτον συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ ἡ ἡμέρα δὲν συνίστατο ἐξ 24. ὡρῶν, τείνουσιν ἐπίσης καὶ οἱ λόγοι τοῦ ἱστοριογράφου — "καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, — ἡμέρα πρώτη". Ὁποία τις ἐστὶν ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀφ' οὗ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας μέχρι τῆς πρωΐας μόνον νὺξ δύναται νὰ παρενταθῇ; Τότε ὤφειλε νὰ εἴπῃ ἀντιστρόφως· καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα — ἡμέρα πρώτη. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐρρέθη — δῆλον ὅτι ὁ ἱστορικὸς δὲν προὐτίθετο νὰ ὁμιλήσῃ περὶ συνήθους ἡμερονυκτίου, ἀλλὰ διὰ τῆς λέξεως "ἑσπέρα" ἐβούλετο νὰ ἐκφράσῃ περάτωσιν μιᾶς μορφῆς δημιουργίας, καὶ μετάβασιν εἰς νέαν μορφήν, εἰς ἀλλοίαν ὑπὸ τοῦ Θείου Λόγου προσδιορισθεῖσαν μόρφωσιν. Αἱ φυσικαὶ δυνάμεις ἐχρησίμευσαν ὡς μεσάζοντα ὄργανα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ θελήματος τοῦ Δημιουργοῦ. Τοῦτο ἐδήλωσεν ὁ ἱστορικὸς ἀπ' εὐθείας· "καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐφέρετο ἐπὶ τῶν ὑδάτων". Διατί ἀρά γε ἐπὶ τῶν ὑδάτων; Διότι ἐξ αὐτῶν ἤρξατο ἡ πρώτη θερμελιώδης ἐργασία· πρῶτον μὲν ἡ ἐκ τῆς ἀτμοειδοῦς καταστάσεως μόρφωσις τοῦ ὕδατος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκείνη τοῦ οὐρανίου στερεώματος, δεύτερον δὲ ἡ τῆς ὑποστάθμης καὶ τῶν χημικῶν ἐργασιῶν, μετὰ τὰς ὁποίας τὸ ὕδωρ κατέλαβε τὴν θέσιν τῶν θαλασσῶν καὶ ἐφάνη ἡ ξηρά. Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν ἡ παρουσία τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἦτο ἀπαραίτητος, διότι συστηματικὴν καὶ σκόπιμον διεύθυνσιν τῶν φυσικῶν δυνάμεων δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ἄνευ τῆς παρουσίας ὑπερτάτου διευθύνοντος τὰς δυνάμεις δημιουργικοῦ Νοός. Τοῦτο ἐγένετο ὅταν δὲν εἶχε τεθῆ ἡ τάξις τῆς γενικῆς κινήσεως. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς τάξεως ταύτης, ὁ Παντοδύναμος ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ ἰδιαιτέραν ἔκκατον προσπάθειαν τῶν φυσικῶν δυνάμεων. "Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, γεννηθήτω φῶς καὶ ἐγένετο φῶς." Ὁποῖον ἦτο τὸ θαυμάσιον τοῦτο φῶς; Αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ νέον ἔργον δημιουργίας, ἀλλὰ μόνον ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ὕλης. Ἡμεῖς καὶ νῦν γινώσκομεν τοιοῦτον φυσικὸν φῶς ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων, — τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς. Ὑπὸ τὴν ἐνισχυθεῖσαν ἐνέργειαν τῆς ὕλης, ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις αὐτῆς προὐκάλεσε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ φωτός, ὅπερ περιέβαλε ἅπαντα τὸν ὄγκον τῆς ὕλης καὶ διαχυθὲν ἐπ' αὐτῆς, ὡς κύκλος δόξης, συνετέλεσε πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς φυτικῆς ἐνεργείας, ὅταν δὲ ταύτης τὸ ἔργον ἔφασε εἰς τὸ ποθητὸν ἀποτέλεσμα, ὁ Θεὸς διαχωρίσας τὸ φῶς, συνήθροισεν αὐτό, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκεῖ ἔνθα τὸ φῶς ὑπῆρχε, ἐφάνη ἡμέρα, εἰς τὸ ἀντίθετον δὲ μέρος νύξ. Καὶ ὠνόμασεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος νύκτα. Τοῦτο ὑπῆρξε ἡ πρώτη ἡμερονύκτιος κίνησις τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της, ἤρξατο δὲ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς κοσμογονίας ὑπὸ τὴν ἐπιροὴν τῆς παλιρροίας τοῦ ὕδατος, προελθούσης ἐκ τῆς ἕλξεως τοῦ εἰς ἓν σημεῖον συνενωθέντος καὶ ἐκ τῆς γῆς ἀποχωρισθέντος φωτός. Δύναταί τις ἤδη νὰ φανταισθῇ, ὁποία ἰσχυρὰ βλάστησις ἤρξατο ὑπὸ τὴν ἐγγυτάτην ἐπίδρασιν, ὡς ἐκ πείρας γινώσκομεν, τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός. Κατὰ τὴν ἰδιότητα δύω ἠλεκτρικῶν ῥευστῶν, θετικοῦ καὶ ἀρνητικοῦ, ἡ γῆ ἐξετέλει τὴν ἡμερονύκτιον κίνησιν. Ἡ ἡμέρα ταχέως διεδέχετο τὴν νύκτα, ἡ ταχέως ἀναπτυσσομένη βλάστησις μόλις προέφυανε ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαλείμματος ν' ἀναπαυθῇ ἐκ τῶν ἀγώνων της, ἐτελεῖτο ἀνταλλαγὴ οὐσιῶν, ἀντὶ τοῦ ἀφθόνως ἀπορροφηθέντος ἀρθρακικοῦ ἀξέος, τὰ φυτὰ ἐξέπεμπον τὸ ὀξυγόνον, — ἐν ἑνὶ λόγῳ, μία ἐργασία διεδέχετο τὴν ἄλλην! Ὁποία ὀφείλει νὰ ᾖ ἡ δύναμις τῆς βλαστήσεως, καὶ πόσον ταχέως ὤφειλε νὰ μεταβάλληται ἡ ἀτμοσφαῖρα, βρίθουσα ὀξυγόνου καὶ ἀπαλλαττομένη ἐκ τοῦ πλεονάζοντος ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ὅπως ἡ γῆ καταστῇ ταχύτερον ἁρμοδία πρὸς κατοικίαν κολοσσαίων ζώων, ἀναπτυχθέντων ὑπὸ εὐνοϊκὰς διὰ τὴν αὔξησίν των συνθήκας!

Ἡ ἕκτη Γραφικὴ ἡμέρα ἔληξε μετὰ τῆς σπουδαιοτάτης καὶ τελευταίας δημιουργικῆς πράξεως, τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ἔργον αὐτῆς ταύτης τῆς πλάσεως περικλείεται ἐν τοῖς ἑπομένοις ῥήμασι· — "Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν· ἄρρεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς λέγων· Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς· καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον, σπεῖρον σπέρμα, ὅ ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν." — Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ὃν ὁ Θεὸς ἀπηύθυνε τῷ ἀνθρώπῳ, ὁ ἱστορικὸς ἀνεγνώρισε τὴν σπουδαίαν ἐκείνην σημασίαν, ἣν ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς κύριος αὐτῆς, καὶ ὑπὸ πνευματικὴν ἔποψιν, ὡς κομιστὴς τῆς εἰκόνος καὶ τῆς ὁμοιώσεως τοῦ Θεοῦ. (Τοὐναντίον οἱ Δαρβινισταὶ θεωροῦσιν ἑαυτοὺς εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ πιθήκου ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ Οὐραγκουτάγκου). — Ἵνα μὴ ὑπολειφθῇ δὲ παρεννοήσίς τις ὡς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη, ὁ Μωϋσῆς προσέθετο· — "Καὶ ἐποίησεν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκ γηΐνου χώματος, καὶ ἐνεφύσησε εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν." — Ἐνταῦθα πρώτην ἤδη φορὰν ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ διπλοῦ ὀνόματος Κύριος ὁ Θεός, κατὰ τὸ Ἑβραϊκὸν πρωτότυπον, — "Ἐλογίμ Ἰεχωβᾶ" — Ὁ Κύριος ἐκείνος, τῷ θελήματι οὗτινος ἐκτίσθη ὁ κόσμος, Θεός ἐστι, Θεὸς διαθήκης, ἐλθὼν εἰς στενώτατον δεσμὸν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς Πατὴρ πρὸς τέκνα. Οἱ φυσιόλογοι ταράττονται ἐπὶ τῇ ἐκφράσει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἐκ γηΐνου χώματος, καὶ δὲν παρήχθη συνῳδὰ τῇ κατὰ τὸ Δαρβίνειον σύστημα ἀναπτύξει. Ἀλλὰ ὁημιουργεῖν ἐκ χώματος δὲν σημαίνει ὅτι ἐν τῇ μορφώσει τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη ἀνάπτυξις, οἵα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατέστη ἡ τελειοτάτη ἐκ τῶν ζώων. Ἐνταῦθα μόνον σαφῶς ἐξηνέχθη ἐκείνη ἡ ἔννοια, ὅτι οὐχὶ ἐξ ἄλλου τινος οἱουδήποτε ζώου παρήχθη ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτοτελῶς ἐκ τῆς γῆς. Κύριος ὁ Θεὸς ηὐδόκησεν ἵνα παρασκευάσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκ γηΐνου χώματος ἐν παρεμφερεῖ βαθμιαίᾳ ἀναπτύξει, ἀλλὰ μόνον ἀνεξαρτήτως τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ζωϊκῶν ἀτόμων, καὶ κατὰ τὰ προσόντα τοῦ ὀργανισμοῦ του, ἀσυγκρίτως ἀνώτερον καὶ τελειότερον πάντων τῶν πλασθέντων ζώων. Τὸ ἔργον τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ τῶν φυσικῶν δυνάμεων, καθ' ὅσον διὰ τὴν φυσικὴν ἀνάπτυξιν δὲν ἀπῃτεῖτο ὑψίστη θεία παντοδυναμία, ἔχρηζεν ὅμως τοιαύτης μορφῆς, οἵα ἦν ἀπαραίτητος καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν πάσης τῆς κοσμογονίας, τοῦτ' ἔστι διὰ τὴν ἐπίπονον τῆς φυσικῆς ἀναπτύξεως. Οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀνάγκη ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς παρεμείνῃ αἰῶνας, ἕως οὗ καταστῇ δυνατόν, διὰ μόνου τοῦ παντοδυνάμου αὐτοῦ λόγου, νὰ σχηματισθῇ ἐκ γηΐνου χώματος σωματικὸς ἀνθρώπινος ὀργανισμός, μὴ ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τῆς φυσικῆς προόδου· ἀλλὰ ταχέως καὶ ἐπίσης στιγμιαίως, ὡς καὶ τὸ πᾶν ἐν ἀρχῇ ἐξετελέσθη διὰ τοῦ λόγου, "γεννηθήτω φῶς". — "Ὁπωσδήποτ' ἂν ᾖ, τὸ παραδοθὲν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως ἔργον τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἵσταται εἰς τοσοῦτον ὕψος δυνάμεως καὶ μεγαλείου, ὥστε μόνον ἄνωθεν ἔμπνευσις ἠδύνατο νὰ τὸν μυήσῃ εἰς τὸ μυστήριον τοῦτο. Ἄνευ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης οὐδέποτε θὰ κατώρθου ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐννοήσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἐν ἑαυτῷ ἑνώσεως τῆς ὕλης μετὰ τοῦ πνεύματος, τῆς πτώσεως τοῦ πρωτοπλάστου καὶ τῆς ἀπολυτρώσεως πάσης τῆς ἀνθρωποτητος. —

Καὶ οὕτω ἐκ τῶν προεκτεθέντων συνάγομεν διάφορα γεγονότα, συνηγοροῦντα ἐξ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως ὑπὲρ τοῦ ἀξιοπίστου τῶν ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως ἀφηγηθέντων συμβάντων. Ἐν πρώτοις, τὸ Βιβλίον τῆς Γενέσεως περιέχει τοιαύτην ἀκριβῆ μαρτυρίαν περὶ τῆς ὕλης τοῦ φωτός, οἵα πληρέστατα ἐπικυροῦται ὑπὸ τῶν νεωτάτων ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ μαγνητισμοῦ. Δεύτερον, ἡ διήγησις περὶ τῆς ἐν τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ δημιουργίας τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων, ἡ τοσοῦτον σκανδαλίσασα τοὺς σκεπτικοὺς τῆς 18ης ἑκατονταετηρίδος καὶ τοσαῦτας δυσχερείας παρασχοῦσα τοῖς τότε θεολόγοις ὅπως δώσωσιν ἀποχρῶσαν ἐξήγησιν τοιούτου παραδόξου κατὰ τὴν γνώμην τῶν σκεπτικῶν λάθους, ἀποδιδόντος τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος μεταγενεστέρως τῆς παραγωγῆς τῶν φυτῶν, διὰ τῶν προσφάτων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν κατ' ἐκπληκτικώτατον τρόπον, οὐχὶ μόνον ἀνεκηρύχθη ὡς δυνατή, ἀλλὰ καὶ ἀναγνωρίσθη ὡς ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένη. Τρίτον, τίς θ' ἀπεφάσιζε πρὸ 3000 ἐτῶν νὰ εἴπῃ ὅτι, "Κύριος ὁ Θεὸς δὲν στέλλει τὴν βροχὴν, ἀλλ' ἀτμὸς ἐκ τῆς γῆς ἀνυψούμενος ῥηδουσεν ἅπαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς;" — Μόνος ὁ ἔμπειρος τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς γεωλόγος μετὰ πλείστας ἐπιζησάσας θεωρίας "Ποσειδωνίων καὶ Ἡφαιστείων ἐνεργειῶν", ἠδυνήθη νὰ ποιήσηται τοιαύτην ὀρθὴν ἐξήγησιν τῆς πρωτογόνου ἀτμοσφαίρας. Ἐὰν ἀφθόνως ἀπεχωρίζετο ἐκ τῆς γῆς ὁ ἀτμός, τότε ὀφθαλμοφανῶς θὰ ἐκρύπτοντο αἱ ἀκτῖνες τῶν ἀστέρων· ἐὰν ὑπῆρχε ἰσχυρὰ θερμότης διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τοιούτου ἀφθόνου ἀτμοῦ, τότε τὸ σὺν τῇ θερμότητι παραγόμενον φῶς ἢ θερμόφως ἠδύνατο ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν. Ἰδοὺ μεθ' ὁπόσης ἀκριβείας ὡμίλησε διὰ βραχέων ὁ Μωϋσῆς περὶ πράγματος, οὗ ἡ ὀρθότης διὰ πολυαιώνων γεωλογικῶν καὶ φυσικῶν ἐρευνῶν μόνον ἐν τῷ παρόντι καιρῷ ἀπεδείχθη.

Μ' ὅλα ταῦτα ὁ σύγχρονος αἰὼν φέρει τὴν ἰδιαιτέραν σφραγῖδα γενικῆς ῥοπῆς πρὸς τὸν ὑλισμόν, πειρώμενος ἐν ὀνόματι τῆς προόδου ὅπως κλονίσῃ τὴν πίστιν εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν καὶ συνάμα ἀνατρέψῃ τὴν βάσιν τῆς ψυχολογίας, ὡς ἐπιστήμης τῆς πνευματικῆς ἰδιότητος τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, παράγων δὲ τὰ ἐν αὐτῷ πνευματικὰ φαινόμενα ἐκ τῆς ἀδρανοῦς ὕλης, ἤτοι ἐκ τῆς νευρικῆς ἐνεργείας καὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἐγκεφάλου. Παράδοξος σκοτασμὸς νοός! Δὲν εἶναι ὄντως ἀπορίας ἄξιον, ὅτι ὁ περιωρισμένος, οἱονεὶ ἐν λάκκῳ καθήμενος καὶ μόνον διὰ τῆς στενῆς αὐτοῦ ὀπῆς τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ ὁρῶν ἀνθρώπινος νοῦς ἐφαντάσθη ἑαυτὸν ἐν τῇ ἀλαζόνι τυφλώσει του τόσῳ ἀπεριόριστον καὶ μέγαν, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ περιφρονήσῃ τὰ ἀνεξερεύνητα καὶ ἀκατάληπτα μυστήρια τοῦ ἀπροσίτου εἰς τὴν διάνοιαν Πλάστου, ἀντικαθιστῶν αὐτὰ διὰ τῶν μικρογραφικῶν ἀνακαλύψεών του, εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐνέργειαν τῶν ὁποίων αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν πιστεύει, προσπαθεῖ ὅμως νὰ βεβαιώσῃ τοὺς ἄλλους!*) — Τὸ μᾶλλον ἐκπλῆττον ἐκ τοῦ παραλογισμοῦ τούτου, ὃν οἱ ὑλισταὶ κηρύττουσιν, εἶναι κυρίως ὅτι καταβιβάζουσι τὸν παγκόσμιον δημιουργικὸν Νοῦν μέχρις αὐτοματου, ὑπ' οὐδενὸς διευθυνομένου μηχανισμοῦ, καθ' ὅλον τὸν ἀπεριόριστον κόσμον, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὑψούμενοι μέχρις ὅλου τῷ σύμπαντος· οὐχ ἧττον ὅμως οἱ τύποι παραπλησίων ἀνθρώπων δὲν παρουσιάζουσιν ἡμῖν ἀποροδόκητον φαινόμενον. Τοιούτους τυφλοὺς τὸ πνεῦμα προεῖδεν ὁ προφήτης Ἠσαΐας, ἔτι δ' ἀκριβέστερον ὑπέδειξεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, λέγων· "Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. (Ἰωαν. 12—42.) — Ἀληθῶς μόνος ὁ Κύριος δύναται νὰ ἰατρεύσῃ ἐκ τοιούτου διανοητικοῦ σκοτασμοῦ, ἐπειδὴ ἡ ἀνθρώπινος Ψυχιατρία εἰσέτι δὲν ἐπενόησε μέσον τι θεραπεῦον τοιαύτην πνευματικὴν ἀσθένειαν. Ἐκ παραλλήλου ὅμως μετὰ τῆς ζοφερᾶς ταύτης συγχρόνου ἐπόψεως, γιγνόμεθα αὐτόπται καὶ λαμπρῶν διδακτικῶν παραδειγμάτων. Ὀλιγοῤῥοῦσα περὶ τῶν προσπαθειῶν τῆς ψευδοσοφίας ὅπως ἐξαλείψῃ, ἐξαφανίσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ἐπιστήμη παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀποκαλύπτει γεγονότα ἐπισφραγίζοντα τὴν ἱστορίαν τῆς κοσμογονίας καὶ τῆς Θείας Προνοίας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωποτητος. — "Ἡ Χριστιανικὴ ἀλήθεια πράττει δὲν φοβεῖται τὴν ἀνθρώπινον διάνοιαν καὶ γνῶσιν· μὴ ἀποτασσομένη ἑαυτῇ, δύναται νὰ ἐπωφεληθῇ πάντων τῶν προϊόντων τοῦ νοός, δύναται νὰ συνταχθῇ τῇ θρησκευτικῇ πίστει μετὰ τῆς ἐλευθέρας φιλοσοφικῆς σκέψεως, καὶ τῇ ἀποκαλύψει τῆς θείας ἀληθείας μετὰ τῶν ἀνακαλύψεων τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως." — Οὕτω ὀρθῶς καὶ ἐμβριθῶς ἄρτι ἐξεφράσθη ὁ καίτοι νέος ἀλλ' εὐπαίδευτος Β. Σολοβιέφ. "Ἀλλὰ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀξιώματος τούτου εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος ἔτι βαθύτερον ἀπεφάνθη ὁ ἀείμνηστος Ν. Ι. Πιρογώφ, ὅστις καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἐξήνεγκε τὴν λαμπρὰν ἰδέαν, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ γνῶσις ὀφείλει πάντοτε νὰ συντάσσηται τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅπως, τοιοῦτῳ τρόπῳ, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀντλουμένη ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ἀνθρωπίνου ἐπιστήμης, φωτίζηται ὑπὸ τοῦ

ΠΕΡΙ ΤΥΝΙΔΟΣ.

Σημ. τ. Δ. Ὁ εὐγενὴς ἡμῶν φίλος, κ. Ἠλ. Βασιλειάδης, διορισθεὶς πρὸ μικροῦ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Τύνιδι, ἐδηρεστήθη νὰ πέμψῃ ἡμῖν τὴν κατωτέρω διατριβήν, ἥτις δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει εὐχαριστήσει τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας, καθ' ὅσον μάλιστα δίδει καὶ περὶ τῆς ἐν Τύνιδι ἑλληνικῆς ἀποικίας πληροφορίας τινάς, ἐνδιαφερούσας τὸν ἐν γένει Ἑλληνισμόν.

Ἀγαπητὲ Κύριε.

Μετὰ τὴν κάθοδον τῶν Γαλλικῶν λεγεώνων ἐν τῇ Ἀφρικῇ ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος ἂν καὶ πολλάκις ἐποιήσατο μνείαν τοῦ τυνησιακοῦ κράτους ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν, παρέλειψεν ὅμως νὰ δώσῃ ἔστω καὶ ἀμυδρὰν μόνον ἰδέαν τοῖς Κοις ἀναγνώσταις του περὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως αὐτοῦ. Ἐγὼ ἂν καὶ δὲν εἶμαι ἐντελῶς παρασκευασμένος ν' ἀναπληρώσω τὴν σιωπὴν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου κατὰ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς βραχείας ἐν Τύνιδι διαμονῆς μου, ἐνδίδων μολαταῦτα εἰς τὴν ἐκδηλωθεῖσάν μοι ἐπιθυμίαν σας, χαράττω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς μου, εὐελπις ὢν ὅτι θὰ κρίνητε περὶ αὐτῶν ἐπιεικῶς.

Ἐν πρώτοις μάταιον θὰ ἦτο ν' ἀφιχθῶ ὑπ' ἀρχαιολογικὴν ἔποψιν τὰ περὶ τοῦ τυνησιακοῦ κράτους, ἀφοῦ τοῦ κοπιώδους αὐτοῦ ἔργου μὲ ἀπαλλάττει ἡ ἱστορία· δύναμαι ὅμως νὰ εἴπω ὅτι τότε νῦν ἔχουσα ἡ Τύνις οὐδὲν φαινόμενον παρουσιάζει τῆς προϊστορικῆς αὐτῆς δόξης καὶ λαμπρότητος, τὰ πάντα φαίνεται ὅτι μετέβαλεν ὁ χρόνος καὶ τὸ δόρυ τῶν ἀπ' αἰώνων κατακτητῶν, ὀλίγα δὲ μόνον ἐκ τῶν περικλεῶν καὶ ἀρχαίων ἐκείνων μνημείων της ἐν αὐτῇ σώζονται, τὰ πλεῖστα δυστυχῶς κατεστραμμένα.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν Τύνιδα ἐν ὥρᾳ ἔαρος ξένος περιηγητὴς εἶν' ἀδύνατον νὰ μὴ ἀποθαυμάσῃ τὴν ὡραίαν καὶ γελόεσσαν ὄντως φύσιν της, τὰς χλοερὰς καὶ καταφύτους πεδιάδας της καὶ τὰς πλήρεις θελγήτρου τοποθεσίας της περιρρεουμένας ὑπὸ ἀφθόνων διαυγῶν καὶ καταψύχρων ὑδάτων· ἀλλ' εἶναι καὶ ὡσαύτως ἀδύνατον νὰ μὴ καταληφθῇ οὗτος ὑπὸ δέους καὶ πραγματικῆς ἀπογοητεύσεως ἀναλογιζόμενος ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ τάλαινα αὕτη πατρὶς τῶν Ἀνιθῶν ἐν τοῖς παρῳχημένοις χρόνοις καὶ ὁποίαν μορφὴν ἤδη παρουσιάζει.

Πληθυσμὸς καὶ κάτοικοι τοῦ Τυν. κράτους. Τὸ Τυνησιακὸν κράτος κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῦ ἁρμοδίων, περιλαμβάνει πληθυσμὸν ἕνος ἑκατομμυρίου καὶ τριακοσίων χιλιάδων περίπου ψυχῶν· ἐξ αὐτῶν ὑπολογίζονται ἰθαγενεῖς μὲν Ἰουδαῖοι 36—40 χιλ., Εὐρωπαῖοι δὲ 25—30 χιλ. ἐξ ὧν πλεονάζουσιν οἱ Ἰταλοὶ καὶ Μελιταῖοι. Οἱ πρῶτοι, ἤτοι οἱ Ἰουδαῖοι, δύναμαι νὰ εἴπω ἀσφαλῶς ὅτι εἶναι οἱ μᾶλλον εὔποροι τῶν Εὐρωπαίων, διότι οὗτοι προσκολλώμενοι δίκην βδελλῶν εἰς παντοίαν κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν ἐκμυζῶσιν οὕτω πᾶσαν ἰκμάδα τοῦ τόπου· εἰς χεῖρας αὐτῶν συγκεντροῦται ὅλον σχεδὸν τὸ ἐμπόριον τῆς ἐπικρατείας, οἴκοθεν δὲ νοεῖται, ὅτι ἕνεκα τούτου ὁ κατ' αὐτῶν συναγωνισμὸς τῶν δευτέρων, ἤτοι τῶν Εὐρωπαίων, ἐὰν μὴ ἦναι ἐντελῶς ἀδύνατος εἶναι τοὐλάχιστον κατὰ πολὺ δύσκολος. Πλεῖστοι ἐντοῦτοις ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φυλῶν ἀσχολοῦνται εἰς βιομηχανικὰ ἔργα καὶ ἀποζῶσιν ὡς μανθάνω ἐξ αὐτῶν ὅσον οἷόν τε ἐπαρκῶς.

Ἡ τρίτη καὶ δευτέρα τῶν Ἰουδαίων τάξις οὖσα ἐνδεδυμένη τὸ ἐγχώριον ἐπιχιτώνιον (Βουρνοῦζι) δυσκόλως διακρίνεται ὑπὸ τῶν ξένων τῶν ἄλλων ἰθαγενῶν Ἀράβων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ πρώτη αὐτῶν τάξις ἀπὸ τῶν Εὐρωπαίων. Ὅπως δ' ἀπανταχοῦ τῆς γῆς διακρίνεται τὸ Ἰουδαϊκὸν στοιχεῖον ἐπῇ τῇ μεταξύ του ὁμοφωνίᾳ καὶ ἀγάπῃ ἔν τε ταῖς κοινωνικαῖς καὶ ταῖς θρησκευτικαῖς αὐτοῦ σχέσεσιν, οὕτω καὶ ἐν Τύνιδι μεγίστη ὑπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ ἑνότης ἐφ' ἧς ἐποικοδομεῖ κατὰ μέγα μέρος τὴν εὐημερίαν του.

Οἱ ἐν Τύνιδι Ἰουδαῖοι ἐμισοῦντο τὸ πάλαι καὶ ἐθεωροῦντο ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν των Ἀράβων ὡς ὄντα εὐτελῆ καὶ οὐδόλως μετέχοντα ἀνθρωπισμοῦ, ἐν κρυπτῷ δὲ καὶ παραβύστῳ ἐτέλουν τὰς ἑαυτῶν λατρείας φοβούμενοι ἐννοεῖται πάντοτε τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν μισαλλοδοξίαν αὐτῶν· ἤδη ἂν καὶ ὑφίσταται τὸ πρῶτον, ἐξέλιπεν ὅμως τὸ δεύτερον εὐθὺς ἅμα ἐπάτησαν τὸ τυνησιακὸν ἔδαφος οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων καὶ ἐκρότησε τὸ τηλεβόλον αὐτῶν ἐν τῷ λιμένι Γολέττας. Ἀπὸ τῆς καθόδου λοιπὸν ταύτης τῶν εὐρωπαϊκῶν Προξένων ἐν Τύνιδι, ἐγένοντο ἀνεκτὰ ὑπό τε τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Μουσουλμανικοῦ λαοῦ αὐτῆς τὰ διάφορα θρησκεύματα· τότε κατὰ τὰς πληροφορίας μου ᾠκοδομήθη ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτῆς ὁ πρῶτος χριστιανικὸς ναὸς τῶν καθολικῶν ὃν ἀμέσως ἐπηκολούθησεν ἡ οἰκοδομὴ ἑτέρου τοιούτου τῶν Ἰουδαίων· ἔκτοτε αἱ μὲν Συναγωγαὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐπολλαπλασιάσθησαν οἱ δ' Εὐρωπαῖοι ἐκτήσαντο πρὸ διετίας καὶ δεύτερον ναόν, ὅστις μετ' οὐ πολὺ ἀποπερατοῦται· ἀλλὰ καὶ οἱ εὐάριθμοι Ἕλληνες δὲν καθυστέρησαν κατὰ τοῦτο τῶν συγκατοίκων των διότι καὶ οὗτοι, φιλοτιμηθέντες ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων, ᾠκοδόμησαν ἴδιον ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγ. Γεωργίου μικρὸν μὲν κατὰ τὸν φαινόμενον χῶρον, πλὴν ἱκανῶς πλούσιον κατὰ τὴν καλλονήν.

Παραγωγή. Ἡ Τύνις εἶνε χώρα εὔπορος, κατοικημένη καὶ παραγωγική· ἐξάγει παντοειδῆ προϊόντα, ἧς τὰ πλουσιώτερα τούτων εἰσὶ τὰ γεννήματα, τὰ ἔλαια, ὁ βάμβαξ, οἱ φοίνικες καὶ τὰ περιζήτητα ἐν Εὐρώπῃ ἔρια χρησιμεύοντα ἰδίως εἰς κατασκευὴν λεπτῆς ἐργασίας ἐριούχων· τούτου δ' ἕνεκα καὶ ἡ ποιμαντορία της ἀκμάζει καὶ ὀσημέραι ἀναπτύσσεται· λυπηρὸν ὅμως εἶνε ὅτι ἡ γεωργία αὐτῆς ἀπὸ διετίας σχεδὸν σχολάζει ὡς ἐκ τῶν γνωστῶν ἀκαμαλιῶν καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀσφαλείας ἐν τοῖς περιχώροις της. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Τύνιδος, Τύνις καλουμένη, κεῖται ἐντὸς φρουρίου ἐπὶ εὐρείας κοιλάδος δύο περίπου ὥρας πρὸς νότον τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνος, κατοικεῖται ὑπὸ 150,000 περίπου ψυχῶν Ἀράβων, Ἰσραηλιτῶν καὶ Εὐρωπαίων, ἔχει ὁδοὺς στενοπους καὶ ἀκαθάρτους ἐν ταῖς ἀραβικαῖς καὶ ἰουδαϊκαῖς συνοικίαις, ἐξαιρέσει ὀλίγων τινῶν τοιούτων νεωστὶ ὑπὸ τῶν Γάλλων τακτοποιηθεισῶν καὶ ἄλλων μήπω ἀποπερατωθεισῶν εἰσέτι, αἵτινες ἔχουσιν ὁμολογουμένως ῥυθμὸν Εὐρωπαϊκὸν καὶ εἶνε βαταὶ εἰς τὰς ἁμάξας.

Βιομηχανία. Ἡ βιομηχανία ἐν Τύνιδι εὑρίσκεται ἔτι ἐν τοῖς σπαργάνοις αὐτῆς· ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πόλει διάφορα βιομηχανικὰ καταστήματα κατασκευάζοντα τὰ μάλλινα ἰδίως σκεπάσματα ἤτοι μπατανίας (Couvertures), βουρνούζια καὶ τὰ περιζήτητα ἐν Ἀνατολῇ φέσια· ἀλλὰ τὰ καταστήματα ταῦτα ἀτελῶς λειτουργοῦντα, οὐδόλως μετέβαλον, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τὴν ὀργανικήν, τὴν ἀρχαϊκὴν αὐτῶν συνήθειαν.

Ὄψις Τύνιδος. Ἡ πρωτεύουσα τῆς Τύνιδος ὁμοιάζει καθαρῶς πόλιν Τουρκικήν, ἔχει πλεῖστα ὅσα ὀθωμανικὰ τεμένη, ἐξ ὧν τὰ σπουδαιότερα εἰσὶ μόνον τέσσαρα, διακρινόμενα ἐπὶ μεγαλοπρεπείᾳ οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ἀρχιτεκτονικῇ καλλονῇ. Τὰ οἰκήματα αὐτῆς οὐδὲν ἔκτακτον παρουσιάζουν, στεροῦνται ταῦτα ἐν πολλοῖς λεπτότητος τέχνης καὶ μαρτυροῦσιν ἂν οὐχὶ τὴν ἔλλειψιν καλαισθησίας, τοὐλάχιστον τοῦ ἀναγκαίου ἐνδιαφέροντος τῶν κυρίων αὐτῶν. Ὑπάρχουσιν οὐχ' ἧττον ἐν τῇ πόλει καί τινα οἰκήματα πλουσίων Ἀράβων ὁμοιάζοντα πρὸς ἀληθῆ ὄντως μέγαρα, ἀλλὰ καὶ τούτων μᾶλλον ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος δύναται νὰ ἐπισπάσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ θεατοῦ, παρὰ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν καλλονὴ καὶ ὄψις.

Σιδηρόδρομοι, μεταλλεῖα καὶ λουτρά. Ἡ Τύνις ἀπέχει τοῦ κυρωτέρου αὐτῆς λιμένος Γολέττας δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα, πλὴν συγκοινωνεῖ μετ' αὐτοῦ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας διὰ τοῦ ἰταλικοῦ σιδηροδρόμου τρὶς μὲν τῆς ἡμέρας κατὰ τοὺς χειμερινοὺς καὶ φθινοπορινοὺς μῆνας, συχνότερον δὲ κατὰ τοὺς λοιπούς· ἴσως δὲ δὲν θὰ ἦνε πολὺ ἀπομεμακρυσμένη ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ εἰρημένος λιμὴν κατασταθήσεται ἄχρηστος, ἐὰν ἐπιτευχθῇ ἑνωσεῖται ἡ ἕνωσις αὐτοῦ μετὰ τῆς περιβρεχούσης τὴν νοτιανατολικὴν ἄκραν τῆς Τύνιδος λίμνης, ἧς τὴν ἀποχωμάτωσιν καὶ ἐν γένει τὸ ἔργον ἀνέλαβεν ἀρτίως μεγάλη Γαλλικὴ ἑταιρία.

Ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἰταλικοῦ σιδηροδρόμου ὅστις διακλαδοῦται καὶ εἴς τινα μέρη τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πρωτευούσης, κατασκευάζεται πρό τινος καιροῦ καὶ ἕτερος Γαλλικὸς σιδηρόδρομος ἀπὸ Τύνιδος μέχρις Ἀλγερίας. Ὁ τελευταῖος οὗτος σιδηρόδρομος κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἁρμοδίων ἀποπερατοῦται ἐντὸς ἑξαμηνίας ἴσως δὲ καὶ ταχύτερον, οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὅτι τὰ ἐκ τούτου προκύψοντα καλὰ δι' ἀμφοτέρας τὰς χώρας ἔσονται διὰ τὸ μέλλον μέγιστα. Ἀλλὰ καὶ ἐκ πλουσίων μεταλλείων ἤτοι ἀργύρου, μολύβδου, χαλκοῦ κλπ. δὲν ἀμοιρεῖ τὸ Τυνησιακὸν κράτος, ἅτινα δυστυχῶς μένουσι μέχρι τοῦδε ἄθικτα· ἐκτὸς δὲ περίπου ὥρας πρὸς τὴν νοτιανατολικὴν ἄκτὴν τῆς πρωτευούσης κεῖνται καὶ τὰ θαυμάσια λουτρὰ τὰ ἐπιλεγόμενα "Κούρβους" περίφημα ὄντως διὰ τὴν ἰαματικὴν αὐτῶν ἰδιότητα· ἔχω πληροφορίας ὅτι πλεῖστοι καχεκτικοί, ῥευματιῶντες, καὶ πρὸ πάντων παραλυτικοὶ ἐπισκεφθέντες τὰ λουτρὰ ταῦτα ἐπὶ τριάκοντα μόνον ἡμέρας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἑστίας των ὑγιεέστατοι· παρὰ τοῖς λουτροῖς τούτοις ὑπάρχει καὶ ἡγεμονικὸν οἴκημα εἰς ὃ συνήθως ἀδεῖα τοῦ Ἡγεμόνος καταλύουσιν οἱ ἐξ Εὐρώπης καὶ ἄλλων ἀπωτέρων μερῶν ἐρχόμενοι διακεκριμένοι πάσχοντες, οἱ λοιποὶ καταλύουσιν ἐν τοῖς παρακειμένοις χωρίοις ὁπωσοῦν ἀνέτως· ὑπάρχει προσέτι καὶ ἑτέρα πηγὴ θερμῶν μεταλλικῶν ὑδάτων δύο περίπου ὥρας πρὸς ἀνατολὰς τῆς Τύνιδος ἐπιλεγομένη "Χαμαμελένφ", πλὴν αὕτη εἶναι πολὺ κατὰ τὴν ἰαματικὴν δύναμιν ὑποδεεστέρα τῆς πρώτης ἤτις κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν ποιεῖ οὕτως εἰπεῖν θαύματα.

Ἑλληνικὴ ἀποικία. Ἡ Τύνις ἀριθμεῖ καὶ 50 περίπου οἰκογενείας Ἑλληνικάς· τινὲς ἐκ τῶν προπατόρων τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν μεταφερθέντες νηπιόθεν ὡς αἰχμάλωτοι ἐκ Χίου, Κρήτης, Πελοποννήσου, καὶ ἰδίως ἐκ Πύλου πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, λαβόντες δ' ἐν Τύνιδι τὴν ἐλευθερίαν των σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ὑπανδρεύθησον καὶ ἀπεκατεστάθησαν, εὐάριθμοι τούτων εὐνοηθέντες ἐκ τύχης ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατέσχον ἐπιφανῆ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀξιώματα ἐπλούτησαν καὶ ἐπληθύνθησαν, δι' αὐτῶν δὲ ἐπλούτησαν καὶ οἱ κατόπιν ἐλθόντες ἐν Τύνιδι συγγενεῖς καὶ συμπολῖταί των· ἔνιοι αὐτῶν μάλιστα εἰσὶ τάνδν ἰδιοκτῆται σπουδαίων κτημάτων, γαιῶν, καὶ ἐξοχικῶν ἐπαύλεων, ἕτεροι δὲ μετέρχονται βιοποριστικὰ ἔργα καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀποῶζῶσιν ἐξ αὐτῶν ἀνέτως· διατηροῦσιν ἀκραιῶν τὸ αἵθημα τοῦ ἐθνισμοῦ των καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν Ἑλλάδα, ἂν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀσήμαντα μέχρι τοῦδε κατὰ τὰς πληροφορίας μου ἐθυσίασαν· μὴ προνοήσαντες δ' ἐγκαίρως περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων των, τινὰ τούτων, ἢ ἀγνοοῦσι τελείως τὴν μητρικὴν αὐτῶν

γλῶσσαν, ἢ λαλοῦσιν αὐτὴν καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ ξένοι. Τρεῖς ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν τούτων οἰκογενειῶν διαμένουσαι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας ἀγνοοῦσι δυστυχῶς τὴν μητρῴαν αὐτῶν γλῶσσαν καὶ χρῶνται ἐν τοῖς οἴκοις των τῆς Ἀραβικῆς καὶ Ἰταλικῆς, τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐλλείψει Ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων ἀπέστελλον τὰ ἑαυτῶν τέκνα ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τοῖς Ἰταλικοῖς τῆς πόλεως Λυκείοις, ἀλλὰ τοῦτο μετὰ τὴν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν πρόσληψιν ἱεροδιδασκάλου Ἕλληνος καὶ διδασκαλίσσης Ἑλληνίδος, τῆς ἐκ Σύρου σεμνῆς καὶ εὐπαιδεύτου νεανίδος κυρίας Πολυξένης Δροσουνοῦ, σχεδὸν ἔπαυσε· διδάσκει δὲ ὁ μὲν πρῶτος ὑπὲρ τοὺς 25 Ἑλληνόπαιδας, ἡ δὲ δευτέρα ὑπὲρ τὰς 20 νεάνιδας· ἀμφότεροι δ' οὗτοι ἐπιτελοῦσιν ἐπιμελῶς καὶ προθύμως τὸ καθῆκόν των καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἀξιέπαινοι.

Εὐχαρίστως δὲ παρατηρῶ ὅτι ἡ ἐν Τύνιδι Ἑλληνικὴ παροικία συμποσουμένη ἐκ 300 περίπου ψυχῶν ἀπολαύει πολλῆς ὑπολήψεως ὑπό τε τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐγχωρίων· καίτοι δ' ἐστερεῖτο πρὸ ἐτῶν Ἑλληνικῆς ἀρχῆς καὶ κατὰ συνέπειαν κέντρου ἐνεργείας, δὲν ὤκνησε μολαταῦτα πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν αὐτῆς ὑποχρεώσεων. Ὠκοδόμησεν ἰδίοις ἀναλώμασι τὸν περικαλλῆ ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κείμενον παρὰ τῇ συνοικίᾳ "Τουΐλα", ὃν φιλοτίμως περιεκόσμησεν ἐσωτερικῶς καλέσασα καὶ ὡς ἐφημέριον αὐτοῦ ἐκ Κερκύρας τὸν Αἰδεσιμώτατον κ. Νικηφόρον Κάνταν, ἄνδρα ἐπὶ πολλαῖς ἀρεταῖς διακρινόμενον. Πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ εἰρημένου ναοῦ ἐτέλει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς ἑαυτῆς ἱεροτελεστίας εἰς τὸ ἐν τῷ νεκροταφείῳ κείμενον παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τὸ γήπεδον τοῦ ὁποίου ἐδωρήσατο αὐτῇ φιλοφρόνως ὁ Ἡγεμὼν τῆς χώρας κατὰ δὲ τὸ 1865 τῇ ἀξιεπαίνῳ μεσολαβήσει τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ῥωσσίας κ. Nyssen καὶ τῇ φροντίδι τοῦ τότε ἐπιτρόπου τοῦ ναοῦ κ. Ἡλία Μανιδάκη, Κρητός, τῇ ἐδωρήθησαν παρὰ τοῦ ἰδίου Ἡγεμόνος καὶ ἕταραι πέριξ αὐτοῦ γαῖαι οὐχὶ ἀσημάντου ἀξίας.

ΙΩΣΗΦ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ.

Διὰ τῆς φιλοπονίας της καὶ τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν της ἡ Ἑλληνικὴ κοινότης κατώρθωσε ν' ἀπολαμβάνῃ ἐκ τοῦ ναοῦ τούτου εἰσοδήματα οὐ μόνον ἐπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τὰς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλους ἀκόμη ἀγαθοεργοὺς σκοπούς της.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

ΙΩΣΗΦ ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 37.)

Ἡ Ἰταλία σύμπασα πενθηφορεῖ. Εἷς τῶν ἀκραιφνεστέρων τῆς υἱῶν καὶ ἀνυδρμοτάτων αὐτῆς πατριωτῶν, ὁ δαφνοστεφὴς στρατηγὸς Ἰωσὴφ Γαριβάλδης, ὁ τῶν Χιλίων ἡγήτωρ, ἀπέθανε τὴν ἑσπέραν τῆς 2 Ἰουνίου ἐν τῷ ἐπὶ τῆς νήσου Καπρέρας ἐρημητηρίῳ αὐτοῦ. Ὁ Γαριβάλδης γεννηθεὶς ἐν ἔτει 1807 ἐν Νικαίᾳ (τῇ Ἰταλικῇ τότε πόλει), ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν. Ἅμα τῷ ἀκούσματι τῆς θλιβερᾶς ἀγγελίας, ἥτις ὅμως πρὸ καιροῦ ἤδη ἐπεριμένετο, τὰ ἐν Ῥώμῃ καὶ ταῖς λοιπαῖς μεγάλαις πόλεσι τῆς Ἰταλίας μαγαζεῖα ἐκλείσθησαν αὐθορμήτως, καὶ τὰ θέατρα διέκοψαν τὰς παραστάσεις των εἰς ἔνδειξιν πένθους· κατάλογοι δὲ ἀπανταχοῦ ἠνεῴχθησαν πρὸς συλλογὴν χρημάτων, ὅπως ἀνεγερθῇ τῷ μεγάλῳ πατριώτῃ ἀξιοπρεπὲς αὐτῷ μνημεῖον.

Ὁλόκληρος ὁ βίος τοῦ Γαριβάλδου ὑπῆρξε σειρὰ παντοίων περιπετειῶν καὶ ἀνδραγαθημάτων. Καὶ νοῦς μὲν ἔξοχος ἢ πνεῦμα διοικητικὸν δὲν διέκρινεν αὐτόν· ἀλλ' ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἔπαλλε καρδία εὐγενὴς καὶ γενναία, καὶ τὸ αἴσθημα τῆς φιλοπατρίας καὶ ὁ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἔρως ἦσαν παρ' αὐτῷ ἀκαταμάχητα. Κατ' ἀρχὰς ὁ Γαριβάλδης ἦτο προωρισμένος διὰ τὸ ναυτικὸν στάδιον, ἀλλ' ἤδη ἐν ἔτει 1834, ἀναμιχθεὶς ἔν τινι ἀποτυχούσῃ συνωμοσίᾳ ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς Μασσαλίαν, ἔνθα ἄπορος ὢν συνετηρεῖτο δίδων μαθήματα τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης. Κορεσθεὶς μετ' οὐ πολὺ τοῦ μονοτόνου ἐπαγγέλματος τοῦ διδασκάλου μετέβη εἰς Τύνιδα, ἔνθα ὁ Μπέης διώρισεν αὐτὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν συντόμως παρήτησε καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικήν, ἔνθα οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ καὶ οἱ συνεχεῖς πόλεμοι ἔδιδον τροφὴν εἰς τὸ ἀνήσυχον αὐτοῦ πνεῦμα. Ἐν Μοντεβιδέῳ μεγάλην ἀνέπτυξε τόλμην καὶ δραστηριότητα ὡς ἀρχηγὸς μικροῦ στρατιωτικοῦ σώματος. Τὰ ἐν Μοντεβιδέῳ καὶ τῇ νοτίῳ Ἀμερικῇ ἀνδραγαθήματα αὐτοῦ διηγεῖται διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων ὁ Ἀλέξανδρος Δυμᾶς (ὁ πατήρ) ἐν τῷ διηγήματι αὐτοῦ, τῷ ἐπιγραφομένῳ "Ἰωσὴφ Γαριβάλδης".

Ἅμα ἐκραγείσης ἐν Ἰταλίᾳ τῷ 1848 τῆς στάσεως ὁ Γαριβάλδης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του ἐπὶ ναυλωθέντος μικροῦ σκάφους, ἔλαβε κατ' ἀρχὰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐν Λομβαρδίᾳ θελοντῶν, καὶ εἰσῆλθε κατόπιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας, ἐνδόξως ὑπερασπισθεὶς τὴν Ῥώμην κατὰ τῶν εἰσορμώντων Γάλλων. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὅλαι αἱ προσπάθειαι τῶν Ἰταλῶν πατριωτῶν ἐναυάγησαν τότε, ὁ δὲ Γαριβάλδης συλληφθεὶς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Πεδεμοντίου ἐφυλακίσθη ἐν τῇ νήσῳ Μαγδαληνῇ. Λαβὼν μετ' οὐ πολὺ χάριν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ ἐν τοῖς ἔτεσι 1851—1854 διετέλεσεν ἐμποροπλοίαρχος ἐν τοῖς ὅδασι τῆς Ἀμερικῆς. Κερδίσας ὀλίγα χρήματα ἐπανῆλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ ἠγόρασε τὸ ἐπὶ τοῦ ἐρήμου νησιδίου Καπρέρας κτῆμα, ὅπου ἐνησχολεῖτο ἀποκλειστικῶς εἰς γεωργικὰ ἔργα καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Τὸ ἔτος 1859 ἐξέβαλεν αὐτὸν πάλιν τῆς ἀγροτικῆς ἡσυχίας. Ἡ κυβέρνησις τοῦ Πεδεμοντίου διορίσασα αὐτὸν στρατηγὸν τῷ ἀνέθεσε τὴν διοίκησιν τῶν εὐζώνων ἐν τῷ κατὰ τῆς Αὐστρίας πολέμῳ, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ὁ Γαριβάλδης ἐξετέλεσεν ἀληθῆ θαύματα. Ἐπῆλθεν ὅμως ἀπροσδόκητος ἡ εἰρήνη τῆς Βιλλαφράγκας καὶ ἡ ἐκχώρησις τῆς Νικαίας εἰς τὴν Γαλλίαν. Τοῦτο κατετραυμάτισε τὸ αἴσθημα τοῦ φιλοπάτριδος ἀνδρός, ὅστις συνέλαβε τὴν παράτολμον ἰδέαν νὰ ἀγωνισθῇ ἰδίαις δυνάμεσι κατὰ τῆς Παπικῆς ἐπικρατείας. Τῷ 1860 ἔλαβε χώραν ἡ λαμπρὰ αὐτοῦ ἐκ Μασσάλας ἐκστρατεία ἐπὶ κεφαλῆς τῶν χιλίων ὁπαδῶν του, ἧς ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἀνακήρυξις ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν δύο Σικελιῶν τοῦ βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ ὡς βασιλέως τῆς Νεαπόλεως. Ὁ Γαριβάλδης δικτάτωρ ἀναγορευθεὶς τῆς Νεαπόλεως παρέδωκε τὸ βασίλειον τῷ Βίκτωρ. Ἐμμανουήλ. Ὁ μετριόφρων ἀνὴρ ἀπεσύρθη πάλιν εἰς τὸ ἐν Καπρέρᾳ κτῆμά του, ὅπερ ἐγκατέλιπε δύο ἔτη μετὰ ταῦτα, ὅπως ἀποπερατώσῃ τὸ ἀρξάμενον ἔργον τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἰταλίας. Ἐν Ἀσπρομόντε ὅμως συμπλακεὶς πρὸς τὰ βασιλικὰ στρατεύματα καὶ πληγωθεὶς ἐπικινδύνως κατὰ τὸν πόδα, ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ τῆς σκηνῆς ἄπρακτος. Ἡ πληγὴ αὐτοῦ ἦτο σοβαρά, καὶ ἤδη ἐσκέπτοντο οἱ ἰατροὶ νὰ προβῶσιν εἰς ἀποκοπὴν τοῦ ποδός, ὅτε ὁ διάσημος Νελατὼν ἐπιληφθεὶς τῆς θεραπείας του τὸν ἔσωσεν. Ἅπαξ ἀκόμη ὁ Γαριβάλδης ἐδράξατο τοῦ ξίφους ἐν ἔτει 1870, ὅτε ἔσπευσεν εἰς ἐπικουρίαν τῆς κατὰ τῆς Γερμανίας ἀγωνιζομένης Γαλλίας, καὶ περὶ τὴν πόλιν Dijon ἀνέπτυξε πάλιν τὴν εὐτολμίαν τῶν νεανικῶν αὐτοῦ χρόνων. Αἱ περιπέτειαι τοῦ βίου του, ἡ πληγή, ἴσως δὲ καὶ ἡ ἀποχώρησις, ἣν ᾐδέσατο, κατέβαλον κατ' ὀλίγον τὴν εὔρωστον αὐτοῦ κρᾶσιν, καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ Γαριβάλδης, ὁ εὐτολμος στρατηλάτης, δὲν ἦτο πλέον ἢ ἄταφος νεκρός, σκιὰ μόνον. Ἐν τῇ ἐρήμῳ νήσῳ τῆς Καπρέρας ἐσβέσθη βαθμηδὸν ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, οὗ τὰ ἄθλα θέλουσιν ἐπιζήσει ἐν ταῖς μεταγενεστέραις γενεαῖς καὶ οὗ τὸ ὄνομα ἡ ἱστορία χρυσοῖς ἤδη γράμμασιν ἐνέγραψεν εἰς τὰς ἀθανάτους αὐτῆς δέλτους.

Κατὰ τὴν διαθήκην του τὸ σῶμα τοῦ Γαριβάλδη θέλει καῇ, καὶ ἡ τέφρα θέλει ἀποτεθῇ ἐν τῷ τάφῳ τῶν προαποθισσάντων τέκνων του. Περιουσίαν ὁ στρατηγὸς δὲν ἀφίνει· ἐκτὸς τοῦ ἐν Καπρέρᾳ κτήματός του, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι μεγάλης ἀξίας, ἀφίνει εἰς τὰ δύο ἀνήλικα τέκνα του μίαν ὁμολογίαν 25 χιλιάδων φράγκων.

Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ τῆς τελευταίας αὐτοῦ φωτογραφίας· γενομένης πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους καὶ ἐκ Μεδιολάνων σταλείσης.

ΕΚ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΑΝΤΟΥ.

Σημ. τ. Δ. Ὅσαι καὶ ἂν δημοσιεύωνται μεταφράσεις μεγάλων ποιητῶν, ἑκάστοτε νέος προσφέρεται εἰς τὴν φιλολογίαν πλουτισμός. Διὸ καὶ λίαν προθύμως δημοσιεύομεν σήμερον τὸ Ε'. ἆσμα τῆς Κολάσεως τοῦ Δάντου ἐν ἀνεκδότῳ ἑλληνικῇ, ἐπιτυχεστάτῃ μεταφράσει, ἣν ἐφιλοπόνησεν ὁ ἔνθερμος τῶν Μουσῶν λάτρης κ. Παν. Ματαράγκας, πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Καβάλλᾳ τῆς Μακεδονίας. Προτάσσομεν δὲ τοῦ ᾄσματος τὴν ἐπιστολὴν τοῦ λογίου μεταφραστοῦ, δι' ἧς συνώδευσε τὴν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἑσπέρου ἀποστολὴν τοῦ χειρογράφου.

Ἐν Καβάλλᾳ κατὰ Μάϊον 1882.

Φίλτατε Κύριε.

Ἰδὼν νὰ γίνεται τόσον πολὺς λόγος περὶ τῆς μεταφράσεως τοῦ Δάντου, ἣν ἐφιλοπόνησεν ὁ ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας, διάπυρος τῶν ἑλληνικῶν Μουσῶν θεράπων, κ. Μουσούρος, ἀνεμνήσθην καὶ τῆς πρὸ δωδεκαετίας γενομένης παρ' ἐμοῦ μεταφράσεως τοῦ ἰδίου ποιητοῦ ἐξήγαγον αὐτὴν ἐκ τοῦ βάθους τοῦ κιβωτίου μου ἵνα ἴδω ἂν δύο ἐτῶν μόχθοι παρήγαγον τι ἄξιον λόγου, ἄλλως νὰ παραδώσω εἰς τὰς φλόγας ἀτυχῆ δοκίμια.

Καίτοι ἡ παρέλευσις τοῦ χρόνου ἐμετρίασε κατὰ πολὺ τὰ πρὸς τὸ ἔργον μου φιλόστοργα αἰσθήματα καὶ ἀπομένως μὲ κατέστησαν ἧττον μεροληπτικὸν αὐτοῦ κριτήν, οὐχ ἧττον φοβούμενος μή ἢ ἐπίδρασις ὁπωσδήποτε πατρότητος ἢ ἐκτίμησις ὑπὲρ τὸ δέον αὐστηρὰ δὲν μοὶ παράσχῃ ἰδέαν ἀκριβῆ τῆς οἱαοδήποτε ἢ οὐδεμιᾶς αὐτοῦ ἀξίας, ἔκρινα εὔλογον πρὸ τῆς πλήρους αὐτοῦ δημοσιεύσεως ν' ἀποσπάσω ἐξ αὐτοῦ ἓν ᾆσμα καὶ πέμψω ὑμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ ἀξιολόγῳ ὑμῶν περιοδικῷ "Ἑσπέρῳ", ὅέβαιος ὢν ὅτι καὶ ὑμεῖς θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ μοὶ ἐκφράσητε εἰλικρινῶς τὴν πλείστης ὅσης ἀξίας δι' ἐμὲ γνώμην σας καὶ τὸ φιλόμουσον ὁμογενὲς κοινὸν διὰ τῆς ἐτυμηγορίας του μὲ ὁδηγήσει περὶ τῆς τύχης τῆς μεταφράσεώς μου, ἤτοι ἢ νὰ παραδώσω αὐτὴν εἰς τὰς φλόγας καὶ οὕτω μὴ ᾤταιον φορτίον εἰς τὰς πολλὰς περιπλανήσεις μου μετὰ τῶν ἄλλων πραγμάτων μου συγκομίζω ἢ νὰ προβῶ εἰς τὴν ὑμνοσίευσιν αὐτῆς καὶ καταλίπω ἴχνη τινὰ διαβάσεως ἐπὶ τοῦ μεταφραστικοῦ τῆς πατρίδος μου ἐδάφους, ἀνακαλοῦντα ὑπερδιετεῖς μόχθους ἀτυχοῦς ὑπαλλήλου, εὑρίσκοντος ἀνακούφισιν ἐν τῇ μακρᾷ αὐτοῦ πλάνῃ ἐν μόνῃ τῇ καλλιεργείᾳ τῶν Μουσῶν, ἃς παιδιόθεν μετὰ παραδειγματικῆς ἐλάτρευσε λατρείας.

Μέχρι τοῦδε τρεῖς ἐξεδόθησαν μεταφράσεις τοῦ Δάντου εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, ἡ τοῦ κ. Π. Μαυροκεφάλου ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἡ τοῦ κ. Γ. Ἀντωνιάδου ἐν Ἀθήναις καὶ ἡ τοῦ κ. Κ. Μουσούρου ἐν Λονδίνῳ. Καὶ περὶ τῶν τριῶν τούτων ἐγράψησαν καὶ ἔπαινοι καὶ ψόγοι. Τὸ ὅέβαιον εἶνε ὅτι ἔχουσι πολλὰ τὰ ἐπαινετά, πολλὰ καὶ τὰ ἐπίψογα. Ὅταν ὅμως λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου καὶ τὸ εἰδέτι ἀμόρφωτον τῆς ἡμετέρας γλώσσης ὅεβαίως δὲν δύναται ἢ νὰ θαυμάσῃ καὶ τοὺς τρεῖς τούτους ἀγαγόντας ὁπωσδήποτε εἰς πέρας ἔργον ἡράκλειον. Ἀναμφιβόλως οὐδὲν τούτων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ἐπιδεχόμενον βελτιώσεως. Τοῦ Δάντου ἡ μετάφρασις εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἵνα κατασταθῶσι τέλεια ἀπαιτοῦσιν ἐργασίαν οὐχὶ 5 ἢ 10 ἢ 15 ἐτῶν, ἀλλὰ ὁλοκλήρου βίου, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας Ἰωάννου φιλοπονηθεῖσα εἰς τὴν Γερμανικὴν μετάφρασις τῆς Θείας Κωμῳδίας, δι' ἣν ὁ φιλόμουσος ἄναξ κατηνάλωσεν ὑπὲρ τὰ εἴκοσιν ἔτη τοῦ βίου του.

Ἐκτὸς τούτου ἡ μετάφρασις τοῦ Δάντου ἀπαιτεῖ ποιητικὴν ἱκανότητα, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφράσῃ τὶς εὐχερῶς τὰς ἰδέας τοῦ ποιητοῦ χωρὶς νὰ καταστρέψῃ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν χάριν δι' οὗ περιβάλλονται. Ἄλλως ποίημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταφρασθῇ χωρὶς νὰ πάθῃ σπουδαίως ὑπό τε τῆς ἱκανότητος ἢ ἀνικανότητος τοῦ μεταφράζοντος, διότι κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις θὰ περιβληθῇ τὸ ἔνδυμα τῆς προσωπικότητος τοῦ μεταφραστοῦ, καὶ ἑπομένως ἂν ὁ μεταφράζων εἶναι Βύρων ὁ Δάντης θὰ παρουσιασθῇ ὡς Βύρων, ἂν Σοῦτσος, ὡς Σοῦτσος κ. τ. λ.

Τούτο ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἐφρροντίσαμεν τὸ κατὰ δύναμιν νὰ μεταδώσωμεν ἴχνη τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ζωηρὰ καὶ πιστὰ τῆς μορφῆς τοῦ πρωτοτύπου καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν ὁμοιοκαταληξίαν ἀπεφύγομεν ἵνα μὴ ἀλλοιώσωμεν ἐπαισθητῶς καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς ἰδέας τοῦ ποιητοῦ, καὶ τὴν εἰς πεζὸν μετάφρασιν ἵνα διὰ τοῦ ρυθμοῦ παράσχωμεν θέλγητρόν τι καὶ δύναμιν ὧν ἀμοιρεῖ ὁ πεζὸς λόγος.

Πρὸς κατανόησιν τοῦ ἑπομένου ἀποσπάσματος ἢ ᾄσματος νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν ὅτι ἡ Κόλασις τοῦ Δάντου ἀποτελεῖται ἐξ ἐννέα κύκλων ἢ κυκλοειδῶν περιβόλων σφαιρικῶς ἐγκειμένων καὶ πρὸς τὰ κάτω σμικρυνομένων. Ἕκαστος τούτων περιλαμβάνει ἓν εἶδος ἁμαρτολῶν· ὁ πρῶτος τοὺς ἀποθανόντας ἀβαπίστους, ὁ δεύτερος τοὺς ἐρωτολήπτους καὶ οὕτω καθεξῆς. Καθ' ὅσον οἱ κύκλοι πλησιάζουσι πρὸς τὸ κέντρον σμικρύνονται, αἱ δὲ τιμωρίαι τῶν ἐν αὐτοῖς καταδίκων καθίστανται ἔτι μᾶλλον φοβεραὶ μέχρι τοῦ κέντρου τῆς γῆς, ἔνθα εὑρίσκεται δέσμιος ὁ Ἑωσφόρος.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ περιβόλῳ ἀπαντᾷ τὸ περίφημον ἐπεισόδιον τῶν ἐρώτων τῆς Φραγκίσκης δὲ Πολέντα, θυγατρὸς τοῦ πρίγκηπος τῆς Ῥαβέννης καὶ συζύγου τοῦ τυράννου τοῦ Ἀριμίνου, ἥτις ἠράσθη τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ συζύγου της. Ὁ σύζυγός της ἦτο κυφός, μονόφθαλμος καὶ ζηλότυπος, αὐτὴ δὲ ὡραιοτάτη καὶ νέα. Δυστυχῶς δὲ δι' αὐτὴν πρὸ τοῦ γάμου της ἠράσθη τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ συζύγου της νέου· ἐπίσης ἀξιεράστου, καὶ ὑπεσχέθη αὐτῷ πίστιν συζυγικὴν πρὶν ἢ ἀναγκασθῇ νὰ νυμφευθῇ τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῇ σύζυγον, ὅστις δὲν ἐδράδυνε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς ἔρωτάς των καὶ καιροφιλακτήσας συνέλαβεν αὐτοὺς ἐν ἐρωτικαῖς διαχύσεσι, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ τοῦ διεπέρασεν ἀμφοτέρους διαμπὰς διὰ τοῦ ξίφους του.

Ὁ Δάντης μετὰ τὰς μακρᾶς περιπλανήσεις του κατέφυγεν ἐπὶ τέλους παρ' αὐτῷ τῷ τυράννῳ τοῦ Ἀριμίνου, παρ' ᾧ εὗρε προστασίαν καὶ οὗ τινος διὰ τοσούτων περιπαθῶν στροφῶν διηγεῖται τὸ ἔγκλημα, ὅπερ τοσαύτην λύπην διήγειρε καθ' ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὅπερ εἶνε εἷς τῶν λαμπροτέρων ἀδαμάντων τοῦ ποιητικοῦ στέμματος τοῦ ᾠάλτου τῆς Κολάσεως.

Προσθετέον ὅτι ὁ Δάντης ἔγραψε τὴν περίφημον αὐτοῦ Τριλογίαν, ἤτοι τὴν Κόλασιν, τὸ Καθαρτήριον καὶ τὸν Παράδεισον, ἐξόριστος καὶ πλάνης, εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν πάντα τὰ πνεύματα ἦσαν ἀπησχολημένα ὑπὸ τῆς ἰδέας τῆς τελευταίας Κρίσεως καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἑπόμενος τῷ Βιργιλίῳ κατέρχεται εἰς τὴν Κόλασιν καὶ ἐκεῖθεν διὰ ἀτραπῶν ἀποκρήμνων ἀνέρχεται εἰς τὸν Καθαρτήριον, λόφον οὐρανοβάμονα. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Παραδείσου παραλαμβάνει αὐτὸν ἡ ψυχὴ τῆς ἐν τῷ βίῳ ἐρωμένης αὐτοῦ Βεατρίκης, μεθ' ἧς ἀνέρχεται ἀπὸ σφαίρας εἰς σφαῖραν μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου.

ᾌΣΜΑ Ε'.

Τὸν πρῶτον οὕτω διελθὼν περίβολον ἐκεῖνον
Κατέβην εἰς τὸν δεύτερον, στενώτερον τοῦ πρώτου
Πλὴν πλείονας σπαρακτικὰς ἐγκλείοντ' ἀλγηδόνας.
Ἐκεῖ ὁ Μίνως ἵσταται φρικτός, ὀδοντοτρίζων·
Ἐτάζει τ' ἀνομήματα ἐν τῇ Εἰσόδῳ, κρίνει,
Καὶ τῆς οὐρᾶς του ἡ στροφὴ τὴν ᾐσανον ὁρίζει.
Τοῦτέστιν, ὅταν πρὸ αὐτοῦ ἡ ᾠαύλη ψυχὴ ἔλθῃ,
Ἀφ' ἑαυτῆς ὁμολογεῖ τὰ πάντα παραχρῆμα·
Κ' ἐκεῖνος τὴν ἁμαρτιὼ ὁ διαγνώστης βλέπει
Τίς ὁ προσήκων δι' αὐτὴν ἐν τῇ Κολάσει τόπος·
Μὲ τὴν οὐρά του στρέφεται τοσάκις, ὅσας θέλει
Βαθμίδας κάτω νὰ τεθῇ τὸ κολασμένον πνεῦμα.
Πολλαὶ ἀπαύστως ἵστανται ψυχαὶ ἐνώπιόν του·
Μετὰ τὴν μίαν ἔρχεται νὰ δικασθῇ ἡ ἄλλη·
Λαλοῦσι καὶ ἀκούουσι καὶ πίπτουν εὐθὺς κάτω.

—"Ὦ σύ, ὅστις προσέρχεσαι εἰς τὸν φρικτὸν ξενῶνα,
Ἰδών με ἀνεκραύγασεν ὁ Μίνως, κ' ἐν τῷ ἅμα
Τοῦ ὑψηλοῦ διέκοψε καθήκοντος τὸ ἔργον,
Εἰς τίνα ἐμπιστεύσεαι καὶ πῶς ἐμβαίνεις σκέψαι·
Μὴ σ' ἀπατήσῃ, δυστυχή, τὸ πλάτος τῆς εἰσόδου·"
Ὁ δ' ὁδηγός μου, "διατί ὠρέσαι, τῷ εἶπεν;
Τὸν πεπρωμένον δρόμον του ποσῶς μὴ ἐμποδίζῃς·
Οὕτω Ἐπάνω θέλουσιν Ἐκεῖν' οἵτινες πράττουν
Πᾶν ὅ,τι καὶ ἂν θέλουσιν· μὴ πλείονα ἐρώτα."
Ἀρχίζουν ἤδη αἱ κραυγαὶ νὰ πλήττουν τῆς ὀδύνης
Τὸ οὖς μου· ἤδη ἔφθασα ἐκεῖ ὅπου τὸ πλῆθος
Τῶν ὀδυρμῶν αἰσθάνομαι σπαράττον μου τὸ στῆθος.
Εἰς τόπον ἦλθον ἐντελῶς ἀωθὸν φωτός, εἰς τόπον
Μυκώμενον, ὡς θάλασσα μυκᾶτ' ἐν τρικυμίᾳ,
Ἂν πνεύματα τὸ κῦμά της ταράττουν ἐναντία.
Ἡ Ταρταρεία θύελλα, ἥτις ποτὲ δὲν παύει,
Μετὰ φρικτῆς τὰ πνεύματα μανίας παραφέρει
Καὶ στρέφουσα καὶ πλήττουσα τὰ καταβασανίζει.
Ὁπόταν πρὸ τῶν κρημνωδῶν ἀραθρων πλησιάζουν,
Ἐκεῖ τῆς φρίκης αἱ κραυγαὶ καὶ οἰμωγαὶ καὶ θρῆνοι·
Τὴν θείαν καταβλασφημοῦν ἐκεῖ Δικαιοσύνην.
Ἐνόησα ὅτι ποινὴν ἀπέτιον τοιαύτην
Οἱ σαρκικῶς ἐν τῇ ζωῇ ἐξαμαρτόντες, ὅσοι
Ὑποδουλοῦν τὸ λογικὸν εἰς τὰ αἰσχρὰ των πάθη.
Καθὼς δ' οἱ ᾠάρες ἐν καιρῷ τοῦ ᾠχρους κατὰ στίφη
Ηυκνὰ κ' εὐρέα ἵστανται εἰς τὸν ἀέρα ἄνω.
Οὕτω κ' ἐκεῖν' ἡ θύελλα τὰ πνεύματα τὰ φαῦλα
Διηνεκῶς ἐδῶ, ἐκεῖ, ἐπάνω, κάτω φέρει·
Οὐχὶ νὰ παύσ' ἡ ᾐάσανος αὐτῶν, ἀλλ' οὔτ' ὀλίγον
Νὰ σμικρυνθῇ παρήγορον δὲν τρέφουσιν ἐλπίδα.
Καὶ ὡς χωροῦν οἱ γέρανοι μετὰ κλαγγῶν πενθίμων
Μεγάλας διαγράφοντες γραμμὰς ἐν τῷ ἀέρι,
Ὁμοίως μετὰ γοερῶν κραυγῶν νὰ ἔλθουν εἶδον
Σκιὰς ὑπὸ τοῦ φοβεροῦ στροβίλου φερομένας·
Διὸ ἐγώ· "Διδάσκαλε, ποῖα τὰ πλήθη ταῦτα
Ἅπερ τοσοῦτον ὁ ἀὴρ ὁ μέλας βασανίζει;
"Ἡ πρώτη τούτων, περὶ ὧν ζητεῖς πληροφορίας,
Ὑπῆρξεν αὐτοκράτειρα, μοὶ εἶπε τότ' ἐκεῖνος,
Λαῶν συνάμα ἄρξασα πολλῶν ποικιλογλώσσων.
"Ὑπῆρξε δ' οὕτω ἔκδοτος εἰς τὴν ἀκολασίαν
Ὥστε μὲ νόμον τὸ παντὶ ἐπέτρεψεν ἀρέσκον,
Καὶ τοῦτο ἵνα τ' ὄνειδος τὸ ἴδιον καλύψῃ.
"Αὕτ' εἶνε ἡ Σεμίραμις, ἥτις ὡς ἱστοροῦσι,
Τὸν Νῖνον ἐγαλούχησε κ' ὑπῆρξε σύζυγός του·
Τῆς χώρας[1] δ' ἤρξεν, ἧς τανῦν δεσπόζει ὁ Σουλτάνος.
"Ἡ δ' ἄλλη, ἡ ἐξ ἔρωτος ἀποθανοῦσ' αὐτόχειρ,
Ἡ πρὸς τὴν κόνιν ἄπιστος φανεῖσα τοῦ Σιχαίου.[2]
Κατόπιν ταύτης ἔρχεται ἡ λάγνος Κλεοπάτρα."
Εἶδον ἐπίσης τὴν καλὴν Ἑλένην, δι' ἣν τόσος
Αἱμάτων χρόνος ἔρρευσε, τὸν Ἀχιλλέα εἶδον
Ὅστις κατὰ τοῦ Ἔρωτος ἐν τέλει ἠγωνίσθη.
Τὸν Πάριν,[3] καὶ τὸν Τριστανόν,[4] καὶ χιλιάδας ἄλλας
Σκιὰς μ' ἐδακτυλόδειξε καὶ μ' εἶπε τ' ὄνομά των,
Ἃς ἐκ τοῦ βίου πρώωρα ἀπέσπασεν ὁ ἔρως.
Ἀφ' οὗ μοὶ κατωνόμασε τὰς παλαιὰς γυναῖκας
Καὶ τοὺς ἱππότας ὁ σοφὸς ἐκεῖνος ὁδηγός μου,
Ὁ οἶκτος μὲ κατέλαβε κ' ἐσύγχυσε τὸν νοῦν μου.
Καὶ ἤρχισα· "Ὦ ποιητά, ἀσμένως πρὸς τοὺς δύο
Ἐκείνους, οἵτινες ὁμοῦ πετῶσι, θὰ ὡμίλουν,
Καὶ τόσον πολὺ φαίνονται ἐν τῷ ἀέρι κοῦφοι."
Κ' ἐκεῖνος πρὸς μ'· "Ἐγγύτερον ἡμῶν καθὼς τοὺς ἴδῃς
Προσκάλεσ' ἐν ὀνόματι αὐτοὺς τοῦ Ἔρωτός των
Ὅστις κ' ἐνταῦθα τοὺς κινεῖ κ' ἑνόνει, καὶ θὰ ἔλθουν."
Κ' εὐθὺς καθὼς ὁ ἄνεμος πλησίον μας τοὺς κλίνει
Φωνῇ μεγάλῃ ἄραξα· "Ψυχαὶ βασανισμέναι,
Νὰ ὁμιλήσητ', ἔλθετε, ἡμῖν, ἂν συγχωρῆται.
Καὶ ὅπως ἐλαυνόμεναι ὑπὸ ἡδέων φίλτρων
Πρὸς τὴν γλυκεῖαν φωλεὰν αἱ πέλειαι ἐναέρως
Μὲ στεραὰ καὶ ἀνοικτὰ πετοῦν πτερύγων ζεύγη·
Οὕτω κ' ἐκεῖναι τῆς Διδοῦς κατέλιπον τὸ στῖφος
Διὰ τοῦ μαύρου πρὸς ἡμᾶς ἐρχόμεναι ἀέρος·
Τόσον ὑπῆρξεν ἰσχυρὰ ἡ συμπαθὴς φωνή μου.
"Ὦ πλάσμα εὐπροσήγορον καὶ πλῆρες εὐμενείας,
Σύ, ὅπερ ἐπισκέπτεσαι ἐν τῷ θολῷ ἀέρι
Ἡμᾶς, ὧν ἐρυθρόδαφε τὸ αἷμα τὴν γῆν ἄνω,
"Ἀνίσως ἦτο φίλος μας ὁ ἡγεμὼν τοῦ κόσμου
Θὰ τὸν καθικετεύομεν νὰ σοὶ παράσχ' εἰρήνην
Ἀφοῦ ἡ δυστυχία μας σὲ συγκινεῖ τοσοῦτον.
"Πᾶν ὅ,τι θέλεις παρ' ἡμῶν ν' ἀκούσῃς καὶ νὰ μάθῃς
Ἀσμένως θὰ σοὶ εἴπωμεν, θ' ἀκούσωμεν ἀσμένως
Ἐνόσῳ παύει, καθὼς νῦν, ἡ λαῖλαψ νὰ φρυάττῃ.
"Ἡ γῆ, ὅπου τὸν ἥλιον τὸ πρῶτον εἶδον, κεῖται
Εἰς τὸ τερπνὸν παράλιον ὅπου ζητῶν ὁ Πάδος
Ἀνάπαυσιν μὲ τοὺς πολλοὺς ἐκβάλλει ὁπαδούς του.
"Ὁ Ἔρως, ὅστις εὐχερῶς εἰς εὐγενῆ καρδίαν
Εἰσδύει, τὸν ἐφλόγισε μὲ τ' ἀνθηρά μου κάλλη,
Ὧν ἐστερήθην καὶ τὸ πῶς ἀκόμη μὲ προσβάλλει.
"Ὁ Ἔρως ὅστις ν' ἀντερᾷς ἐρώμενος διάζει
Τοσαύτην φλόγα δι' αὐτὸν ἐξήναψεν ἐντός μου,
Ὥστε ὡς βλέπεις οὐτ' ἐδῶ μ' ἐγκαταλείπει ἔτι.
"Ὁ Ἔρως μᾶς ὡδήγησεν εἰς ἓν θανάτου τέλος·
Τὸν σβέσαντα τὸν βίον μου ἡ Κάϊνα προσμένει."
Τοὺς λόγους τούτους πρὸς ἡμᾶς ἀπηύθυναν ἐκεῖνοι.
Ἀκούσας τὸ ταλαίπωρον τοιαῦτα λέγον ζεῦγος
Τὸ πρόσωπόν μου ἔκλινα κ' ἐσίγων μέχρις ὅτου,
"Τί ἄρα συλλογίζεσαι;" ὁ ποιητής μοὶ εἶπεν.
Ἀποκριθεὶς δ' ἀπήντησα· "Ἀλλοίμονον, τίς οἶδε
Πόσοι γλυκεῖς συλλογισμοί, πόσοι μεγάλοι πόθοι
Τοὺς δυστυχεῖς ὡδήγησαν εἰς τὸ φρικῶδες τέλος!
Στραφεὶς κατόπιν πρὸς αὐτοὺς τοῖς εἶπον μετ' ὀδύνης·
"Φραγκίσκα, τὴν καρδίαν μου τὰ βάσανά σου θλίβουν
Κ' ἐκ τῶν ὀμμάτων δάκρυα μοὶ ἀποσπῶσιν οἶκτου·
"Ἀλλὰ ε

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΤΟΥ ΓΟΘΑΡΔΟΥ.

(Μετὰ εἰκόνος.)

Μετὰ δεκαετῆ ἐπίπονον καὶ διηνεκῆ ἐργασίαν ἀπετελέσθη τὸ θαῦμα τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος, ἡ νέα σιδηροδρομικὴ γραμμή, ἥτις διερχομένη διὰ τῶν σπλάγχνων τοῦ Ἁγίου Γοθάρδου, τοῦ γίγαντος τούτου τῶν ὀρέων, συνδέει τὴν Γερμανίαν κατ' εὐθεῖαν μετὰ τῆς Ἰταλίας. Ἐν Λυκέρνῃ, τῇ χαριεστάτῃ παραλίμνῳ πόλει τῆς Ἑλβετίας, ἐτελέσθη ἡ ἑορτὴ τῶν ἐγκαινίων. Ἑπτακόσιοι ξένοι προσκεκλημένοι ἐπισήμως συνῆλθον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐν ταῖς πρώταις ἡμέραις τοῦ τρέχοντος μηνός, καὶ ἐπανηγύρισαν ἐν μέσῳ τοῦ ἐλευθέρου τῶν Ἑλβετῶν λαοῦ τὴν διεθνῆ πανήγυριν, τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἔργου τῆς εἰρήνης, τὸν θρίαμβον τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τῆς βαναύσου, ἀκατεργάστου ὕλης.

Καὶ πρῶτοι μὲν ἦλθον οἱ Ἰταλοὶ ἐν κομψῶς ηὐπρεπισμέναις ἀμαξοστοιχίαις· μετ' ὀλίγον ἀφίχθησαν καὶ οἱ Γερμανοί, ζωηρῶς καὶ οὗτοι καὶ ἐνθέρμως δεκτοὶ γενόμενοι παρὰ τῶν κατοίκων τῆς Λυκέρνης. Ἡ χαρὰ ἀπήστραπτεν ἀπὸ ὅλων τῶν ὀφθαλμῶν, ἡ συγκίνησις ἀπεικονίζετο ἐπὶ ὅλων τῶν προσώπων, διότι πάντες συνησθάνοντο ὅτι ἡ ἑορτὴ εἶχε χαρακτῆρα ἐκπολιτιστικόν, χαρακτῆρα ἀδελφώσεως· πάντες ἠνόουν ὅτι συνεκαλοῦντο νὰ ἐγκαινίσωσι γραμμήν, σπουδαίως τὰ συμφέροντα καὶ τῶν τριῶν ἐπικρατειῶν προστατεύουσαν.

Περίπλους τῆς λίμνης ἐν σημαιοστολίστοις ἀτμοπλοίοις, ἀνάβασις εἰς τὸ ὄρος Ῥίγι διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ἐπίσκεψις τῶν ἱστορικῶν μνημείων καὶ ἰδίως τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Τέλλου, τοῦ ἀνεγερθέντος ἐν τῇ θέσει, ἐν ᾗ ὁ πρόμαχος ἐκεῖνος τῆς ἑλβετικῆς ἐλευθερίας ἐπήδησεν εἰς τὴν ξηράν, διασωθεὶς οὕτως ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ συλλαβόντος αὐτὸν τυράννου καὶ ἐκ τῆς μαινομένης ἐν τῇ λίμνῃ τρικυμίας· γεύματα καὶ δεῖπνα πολυτελῆ — αὗται ἦσαν αἱ κυριώτεραι διασκεδάσεις, ἃς οἱ φιλόξενοι Ἑλβετοὶ προσέφερον κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην εἰς τοὺς προσκεκλημένους αὐτῶν γείτονας. Τὸ μέγα συμπόσιον ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς Ἑλβετίας, ἐν ᾧ παρεκάθηντο 690 συνδαιτημόνες, ὑπῆρξε μεγαλοπρεπέστατον. Ὁ σύμβουλος τῆς ἑλβετικῆς Δημοκρατίας Bavier

ΜΙΚΡΑ ΕΛΛΗΝΙΣ ΧΩΡΙΚΗ.

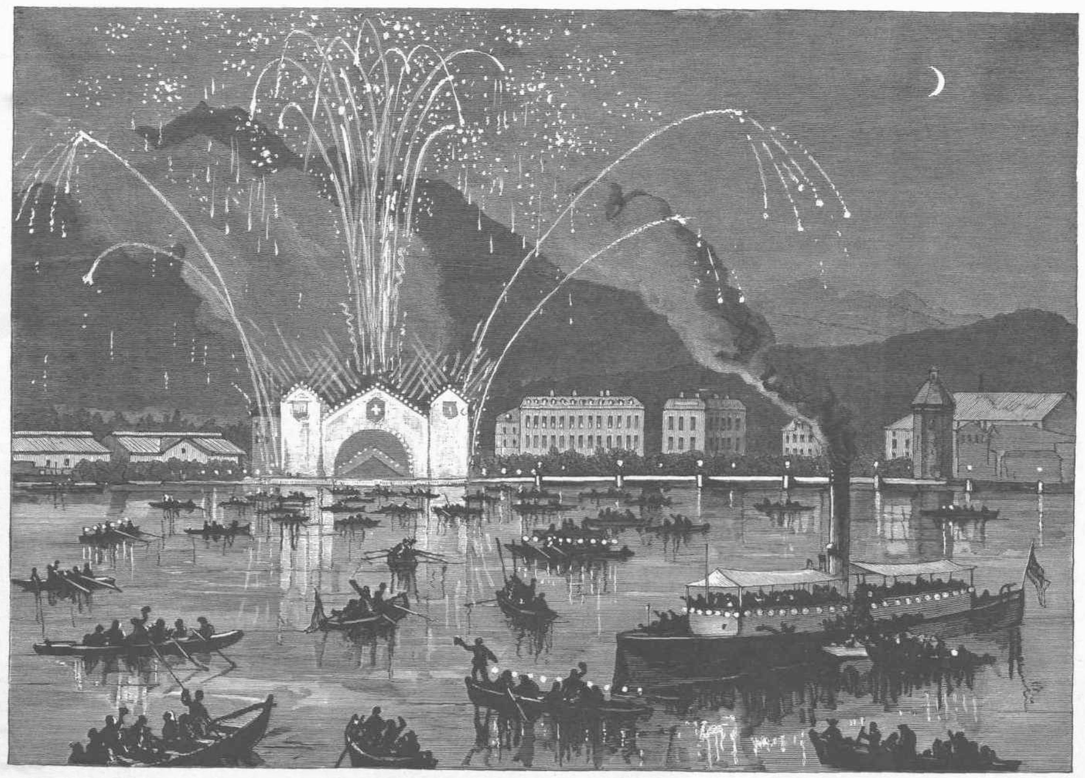

ΤΑ ΕΝ ΛΥΚΕΡΝΗι ΠΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ.

ΤΥΝΗΣΙΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΣ.

ΤΥΝΗΣΙΑ ΙΟΥΔΑΙΑ.

ΤΥΝΗΣΙΟΣ ΑΡΑΨ.

ΤΥΠΟΙ ΕΚ ΤΥΝΙΔΟΣ.

Ἐκ φωτογραφιῶν, σταλεισῶν ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. Ἠλ. Βασιλειάδου.

ἐχαιρέτισε δι' ὀλίγων λέξεων τοὺς ξενιζομένους ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος του, τῆς χώρας τῆς προόδου καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ὁ διευθυντὴς τῆς νέας γραμμῆς Zingg ὡμίλησε περὶ τοῦ τελεσθέντος ἔργου, καὶ ὠνόμασε τὰ ἐγκαίνια ἑορτὴν τῆς εἰρήνης, ἧς ἡ ἀποστολὴ εἶναι οὐχὶ νὰ κατακτήσῃ χώρας, ἀλλὰ καρδίας. Λόγον ἐμβριθέστατον ἐξεφώνησεν ἐν εἴδει προπόσεως ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἰταλίας Βακκαρίνης, ὁ δὲ πρόεδρος τῆς γερμανικῆς βουλῆς Levetzow ὠνόμασε τὴν γραμμὴν ἄγγελον εἰρήνης. Τελευταία πρόποσις ἦτο ἡ τοῦ δημάρχου τῶν Μεδιολάνων Βελλιντσάγη, ὅστις προέπιεν ὑπὲρ τῆς πόλεως Λυκέρνης, τῆς τοσοῦτον φιλοξένως ὑποδεχθείσης τοὺς προσκεκλημένους.

Μετὰ τὸ δεῖπνον κατὰ τὴν 9ην ὥραν ἐφωταγωγήθη ἡ λίμνη καὶ ἐκάη λαμπρὸν πυροτέχνημα· ἐπὶ ὅλων τῶν ὑψωμάτων τῶν περιστεφόντων τὴν πόλιν ἠνήφθησαν μεγάλαι πυραὶ καὶ φῶτα δεγγαλικά, ἐπὶ δὲ τῶν στεγῶν τῶν ξενοδοχείων, τῶν ναῶν καὶ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων ἔστιλβον ἠλεκτρικοὶ φανοί, μεταβάλλοντες τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν. Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Κύκνου ὑψοῦτο ἀπαστράπτον ὑπὸ τῆς φωτοχυσίας τὸ κολοσσιαῖον ἄγαλμα τῆς Ἑλβετίας, στηριζούσης τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ ἐλβετικοῦ στέμματος, τεινούσης δὲ διὰ τῆς ἀριστερᾶς δάφνης στέφανον.

Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν παριστᾷ, ἀμυδρῶς δεδαίως, τὸ πυροτέχνημα, δι' οὗ ἐτελείωσεν ἡ πρώτη ἐκείνη τῶν ἑορτῶν ἡμέρα, ἡ ἡμέρα τῆς ὑποδοχῆς τῶν ξένων. Τὴν ἐπιοῦσαν αἱ ἐφημεριδοστόλιστοι ἀμαξοστοιχίαι μετέφερον τοὺς πανηγυρίζοντας διὰ τοῦ Γοθάρδου εἰς Μεδιόλανα, ὅπου ἄλλας λαμπρὰς ἑορτὰς παρεσκεύασεν αὐτοῖς τὸ φιλότιμον δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς ἄλλοτε πρωτευούσης τῆς Λομβαρδίας.

ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΔΙΚΗ.

Δίκη σπουδαία καὶ πολύκροτος καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν καὶ διὰ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐν αὐτῇ λαμβάνουσι μέρος, δικάζεται κατ' αὐτὰς ἐν Παρισίοις. Εἶναι ἡ δίκη τῆς δουκίσσης DE CHAULNES κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, τῆς δουκίσσης DE CHEVREUSE. Πρόκειται δὲ περὶ τοῦ τίνι τῶν δύο γυναικῶν θέλει ἐμπιστευθῇ ἡ ἀνατροφὴ τῶν δύο τέκνων τῆς δουκίσσης DE CHAULNES.

Ἡ ὑπόθεσις, περὶ ἧς ὁλόκληρος ὁ γαλλικὸς τύπος ποιεῖται ἐν ἐκτάσει λόγον, εἶναι ἡ ἑξῆς· Πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν ὁ υἱὸς τῆς δουκίσσης DE CHEVREUSE, δοὺξ DE CHAULNES, κληρονόμος μεγάλης περιουσίας, ἀνερχομένης εἰς 10 περίπου ἑκατομμύρια φράγκων, ἐρωτευθεὶς τὴν δεκαεπτάετιδα πριγκήπισσαν GALITZIN, ῥωσσίδα τὴν πατρίδα, καθολικὴν δὲ τὸ δόγμα, ἐνυμφεύθη αὐτήν. Ἡ νύμφη ἔφερε προῖκα ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων, ἀλλ' ὑποθετικῶν μόνον, καθότι ἡ προὶξ αὕτη οὐδέποτε ἐπληρώθη παρὰ τῶν γονέων της. Ἡ δούκισσα DE CHEVREUSE εἶχε δύο υἱούς, τὸν πρίγκηπα τοῦ LUYNES καὶ τὸν δοῦκα DE CHAULNES. Ἀμφότεροι οἱ δύο οὗτοι εὐγενεῖς Γάλλοι, νεώτατοι ἔτι τὴν ἡλικίαν, ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἐν ἔτει 1870 κατὰ τῆς Γερμανίας πόλεμον, καὶ ὁ πρωτότοκος μάλιστα, ὁ πρίγκηψ τοῦ LUYNES ἔπεσεν ἐνδόξως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ὡς ἦτο ἑπόμενον ἡ μήτηρ συνεκέντρωσεν ὅλην της τὴν ἀγάπην εἰς τὸν ἀπομείναντα αὐτῇ υἱόν, ὅστις καὶ αὐτὸς ἕνεκα τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ὑποστάντων δεινῶν καὶ τῶν διαφόρων κακουχιῶν ἐν τοῖς στρατοπέδοις ἦτο ὑγείας λίαν ἀκροσφαλοῦς.

Ὁ νέος δοὺξ ἐνυμφεύθη, καὶ ἐν ἀρχῇ οἱ νεόνυμφοι διῆγον βίον εἰρηνικὸν καὶ εὐδαίμονα· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ νεαρὰ δούκισσα, φύσει ἐλαφρὰ καὶ ἀπερίσκεπτος, ἠναγκασμένη δὲ νὰ περιποιῆται σύζυγον πάσχοντα, ἤρξατο παρεκτρεπομένη, καὶ βαθμηδὸν ἡ διαγωγή της ἐγένετο τοσοῦτον σκανδαλώδης, ὥστε οὐ μόνον ἡ φιλοτιμία τῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας προσεβάλλετο ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ σύζυγος περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῶν παρεκτροπῶν τῆς νεαρᾶς συζύγου του. Τούτου ἕνεκεν, ἀποκτήσας δύο τέκνα, ἐσυλλογίζετο μετ' ἀδημονίας ὁ πατὴρ ὅτι ὑπὸ τοιαύτης μητρὸς ἀνατρεφόμενα τὰ τέκνα του δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταστῶσιν ἀντάξια τοῦ περιφανοῦς τῆς οἰκογενείας του ὀνόματος. Αἰσθανόμενος πρὸς τούτοις ὅτι ὁ βίος του δὲν ἤθελε παραταθῆ ἐπὶ πολύ, συνέταξε διαθήκην, δι' ἧς ἐνετέλλετο τοῖς ἐκτελεσταῖς αὐτῆς ν' ἀφαιρέσωσιν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς ἀναξίας μητρὸς τὰ τέκνα του καὶ νὰ τὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν μητέρα του, ἥτις ἤθελεν ἀναθρέψει αὐτὰ ἀξιοπρεπῶς. Ταὐτοχρόνως δὲ ἐζήτησε δικαστικῶς τὸν ἀπὸ τῆς συζύγου του χωρισμόν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡ νόσος του ἐδεινώθη καὶ ὁ δοὺξ ἀπέθανεν. Οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης, σύμφωνοι πρὸς τὴν δούκισσαν μητέρα, προέβησαν ἀμέσως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς τελευταίας τοῦ ἀποθανόντος θελήσεως. Συνεκάλεσαν λοιπὸν οἰκογενειακὸν συμβούλιον, ὅπερ ἀπεφάνθη ὅτι ἐγνωσμένης οὔσης τῆς ἀνηθικότητος τῆς δουκίσσης DE CHAULNES τὰ τέκνα αὐτῆς, ἐν ἡλικίᾳ 6 καὶ 4 ἐτῶν, δέον νὰ μένωσι παρὰ τῇ μάμμῃ αὐτῶν, παρ' ᾗ καὶ εὑρίσκοντο. Ἡ δούκισσα DE CHAULNES ὅμως, πτωχὴ οὖσα καὶ βλέπουσα ὅτι ὁμοῦ μὲ τὰ τέκνα της τῇ διέφευγε καὶ ἡ διχείρισις τῆς μεγάλης αὐτῶν περιουσίας, προσέβαλε δικαστικῶς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου καὶ ἐνήγαγε τὴν πενθερὰν ἧς ἐπὶ παρανόμῳ καταχρατήσει τῶν κατὰ τὸν νόμον αὐτῇ καὶ μόνῃ ἀνηκόντων τέκνων της. Ἡ δούκισσα DE CHEVREUSE ἀντέτεινε διὰ τοῦ δικηγόρου της ὅτι ἐγνωσμένης οὔσης τῆς ἀνηθικότητος τῆς δουκίσσης DE CHAULNES, ὑπάρχοντος δὲ καὶ τοῦ ῥητοῦ ὅρου ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ υἱοῦ της τὰ τέκνα ὤφειλον νὰ μένωσι παρ' αὐτῇ.

Ἡ δίκη αὕτη ἐκίνησεν ὡς εἰκὸς εἰς ὕψιστον βαθμὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀριστοκρατικῶν κύκλων τῶν Παρισίων καὶ τὸ δικαστήριον ἦτο πεπληρωμένον ἀκροατῶν ἐκλεκτῶν, ἐν οἷς διεκρίνοντο καὶ πολλαὶ κυρίαι τῆς ὑψηλοτέρας περιωπῆς. Δύο ἔξοχοι δικηγόροι, ὁ BÉTOLAUD καὶ ὁ DURIER ἵσταντο ἀπέναντι ἀλλήλων, ὁ μὲν πρῶτος ὑπὲρ τῆς γραίας δουκίσσης ὁ δὲ δεύτερος ὑπὲρ τῆς νέας. Αἱ ἀγορεύσεις τῶν ἦσαν ἀληθῆ ἀριστουργήματα. Τὰ ἐπιχειρήματα ὅμως τοῦ πρώτου ἦσαν πειστικώτερα τῶν τοῦ δευτέρου. Ὁ δικηγόρος τῆς δουκίσσης DE CHAULNES διατείνεται ὅτι οὐδαμῶς δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἐγνωσμένη ἀνηθικότης τῆς πελάτιδός του, διὸ καὶ ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει νὰ τῇ ἀφαιρεθῶσι τὰ τέκνα της· ἐπανειλημμένος προσεπάθησε νὰ συγκινήσῃ τοὺς δικαστὰς παριστῶν τὴν ταλαίπωρον, χήραν μητέρα, μάτην ζητοῦσαν τὰ τέκνα της, τὸ μόνον ἀγαθὸν ὅπερ ἐν τῇ δυστυχίᾳ της τῇ ὑπελείφθη· ἀπεικόνισε τὸν δεσποτικὸν χαρακτῆρα τῆς ἀντιδίκου, ἥτις ὑπείκουσα εἰς τὰς εἰσηγήσεις αἰσχροκερδῶν ἱερέων, καὶ συνειθισμένη νὰ ἐπιβάλληται εἰς πάντας, ζητεῖ νῦν νὰ κατήσῃ τὰ τέκνα τοῦ υἱοῦ της, ὅπως διαχειρίζηται τὴν περιουσίαν αὐτῶν· ἐζήτησε τέλος ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ οἰκογενειακὸν συμβούλιον δὲν ἦτο νομίμως συγκεκροτημένον, διότι οὐδεὶς τῶν συγγενῶν τῆς νέας δουκίσσης παρέστη ἐν αὐτῷ. Ἀπεδείχθη ὅμως διὰ μαρτύρων ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡ πριγκήπισσα GALITZIN, προσκληθεῖσα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ συμβούλιον δὲν ἐνεφανίσθη, ὅπως (κατὰ τὸν ἀντίδικον) μὴ παραστῇ μάρτυς τῶν περὶ τῆς σκανδαλώδους διαγωγῆς τῆς θυγατρός της ῥηθησομένων.

Τὸ μέρος τοῦ ὑπερασπιστοῦ τῆς δουκίσσης DE CHEVREUSE, BÉTOLAUD, ἦτο εὐκολώτερον. Ὁ δικηγόρος οὗτος εἶπεν ὅτι περὶ τῆς ἀνηθικότητος τῆς δουκίσσης DE CHAULNES ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις, ὑπάρχουσι δὲ καὶ δύο ἔγγραφα ὑπογεγραμμένα παρ' αὐτῆς τῆς ἰδίας, δι' ὧν ὁμολογεῖ τὰς παρεκτροπάς της. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἐκράτει ὁ σύζυγός της καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του εὑρέθησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐγγράφων του. Ἐν λαμπρᾷ ἀγορεύσει ἀπεικόνισεν ἔπειτα τὴν ἀριστοκρατίδα μητέρα, τὴν ἀναθρέψασαν τοὺς δύο υἱούς της ὅπως φανῶσιν ἄξιοι τοῦ μεγάλου αὐτῶν ὀνόματος· παρέστησε διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων τὴν σκηνήν, καθ' ἣν ἡ μήτηρ περιπτυσσομένη ὀστατον τὸν νεκρὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης πεσόντος υἱοῦ της, ἀνέκραξεν· "Ἔκαμες τὸ χρέος σου πρὸς τὴν πατρίδα, τέκνον μου!" ἀνέφερε τὸ σοβαρὸν καὶ σεμνὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου, ἐν ᾧ ἀπεφασίσθη ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ τέκνα ἐκ τῶν χειρῶν τῆς ἀναξίας μητρός· καὶ τέλος ἀνέπτυξεν ἅδεια τὰς μαρτυρίας, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ἡ ἀνηθικότης τῆς δουκίσσης DE CHAULNES.

Ἐπὶ πολλὰς συνεδριάσεις παρετάθη ἡ δίκη. Ἡ ἀπόφασις εἰσέτι δὲν ἐξεδόθη, ἀλλὰ γενικῶς πιστεύεται ὅτι τὸ δικαστήριον θέλει ἀπορρίψει τὴν ἀγωγὴν τῆς δουκίσσης DE CHAULNES καὶ ἐπικυροῦν τὴν ἀπόφασιν τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου θέλει ἀφήσει τὰ δύο τέκνα τοῦ δουκὸς DE CHAULNES εἰς τὴν μάμμην αὐτῶν, τὴν δούκισσαν DE CHEVREUSE.

Ὑ. Γ. Ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη οἷα προεδέλφετο.

Ο ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΟΡΟΣ.

(Μετὰ εἰκόνος, ἴδε σελ. 45.)

Τὸ ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον Beagle τρὶς ἐξετέλεσεν ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν τὸν περίπλουν τῆς γῆς καὶ διηρεύνησε πρῶτον μὲν τὸ στενὸν τοῦ Μαγελλάν, τὴν Παταγωνίαν, τὴν γῆν τοῦ Πορός, εἶτα δὲ τὰ παράλια ὅλα τῆς νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τέλος τὰς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τὴν Αὐστραλίαν.

Κατὰ τὸν τρίτον τοῦτον πλοῦν, ὅστις διήρκεσεν ἑπτὰ ὅλα ἔτη, δεύτερος κυβερνήτης τοῦ πλοίου διετέλει ὁ πλοίαρχος Φιτζμῶρις, ὅστις ἔνεκα τῶν ἐκτεταμένων αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν γνώσεων, τῆς καλλιτεχνικῆς εὐφυΐας του καὶ τῆς δραστηριότητός του ἦτο ἓν τῶν χρησιμοτέρων μελῶν τοῦ σπουδαίου τούτου περίπλου. Κατὰ τὴν διερεύνησιν τῆς βορείου παραλίας τῆς Αὐστραλίας πρὸς δυσμὰς τοῦ Καρπενταρίου κόλπου διαφόρους ἐπεχείρησεν οὗτος ἐκδρομάς, καθ' ἃς παρηκολούθησε καὶ τὸ ῥεῦμα ποταμοῦ μεγάλου, ὅστις χύνεται εἰς τὸν κόλπον τῆς Κλαρένσας κάτωθεν τῆς νήσου Μελβίλλης. Ὁ ποταμὸς οὗτος ὠνομάσθη Ἀδελαΐς εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Φιτζμῶρις συνοδευόμενος ὑπὸ ἑτέρου μέλους τῆς περιοδείας, τοῦ κ. Κέϋς, ἀπέβη εἰς τὴν ξηρὰν ὅπως ῥυθμίσῃ τὰς πυξίδας καὶ καταγράψῃ ὕψη τινά. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἠθέλησε νὰ στήσῃ τὰ ἐργαλεῖά του ἐπὶ μικρῶν λοφίσκων παραθαλασσίων· παρατηρήσας ὅμως ὅτι ἕνεκα τοῦ ἐνοπάρχοντος ἐντὸς τῶν λόφων σιδηρολίθου παρελύετο ἡ ἐνέργεια τῶν πυξίδων, ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἐπὶ τῆς ἀμμώδους παραλίας καὶ κάτωθεν τῶν ὑψωμάτων.

Ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἰργάσθη ἀνενδότως· ἐν τοσούτῳ ἐπήρχετο ἡ νύξ, ἡ σελήνη ἀνέτειλε καὶ ἔπρεπε νὰ γείνῃ σκέψις περὶ ἐπανόδου εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ Κέϋς ἤρξατο μεταφέρων ἐργαλεῖά

τινα εἰς τὴν λέμβον, ὅτε ἤκουσεν αἴφνης μακρόθεν φωνὰς δυνατάς. Ἐστράφη καὶ εἶδεν ἐπὶ τοῦ λόφου ὑπεράνω τοῦ ἐργαζομένου Φιτζμῶρις στίφος ἀγρίων, ὡπλισμένων διὰ τόξων καὶ ἑτοίμων νὰ ῥίψωσι βέλη κατὰ τοῦ συντρόφου του. Ὁ Κέϋς εἶχε καιρὸν νὰ φύγῃ καὶ νὰ σωθῇ· ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν συνέλαβε τὴν ποταπὴν αὐτὴν ἰδέαν. Ἀπ' ἐναντίας ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ πλησίον αὐτοῦ, ἀπόφασιν ἔχων ν' ἀγωνισθῇ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν ἀνάγκῃ μετ' αὐτοῦ καὶ ν' ἀποθάνῃ Σπουδαῖος ἐπέκειτο ὁ κίνδυνος. Εἰς τῶν ἀγρίων, ὅστις ἐφαίνετο ἀρχηγός, ἠγόρευεν πρὸς τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ συνηγμένους. Ἡ φυσιογνωμία του ἦτο φρικώδης καὶ αἱ χειρονομίαι του ἀπειλητικαί. Οἱ ἀκροαταί του ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξήπτοντο, ἄγρια ἔρριπτον κατὰ τῶν ξένων βλέμματα, ἔσειον τὰς μακρὰς κόμας των καὶ ἔδακνον τὰ ἄκρα τῶν γενείων των, σημεῖα ταῦτα σφοδρῆς ὀργῆς παρὰ τοῖς ἀγρίοις. Ἡ ἀπόστασις αὐτῶν ἀπὸ τῶν Ἄγγλων ἦτο μόλις ὀδδεκα ποδῶν, καὶ μὲ τὴν ἐπιδεξιότητα ἣν εἶχον εἰς τὴν ἐκσφενδόνισιν τῶν βελῶν, ὁ φόνος τῶν δύο Εὐρωπαίων ἦτο ἄφευκτος. Ἐὰν ἀκόμη ἐδίσταζον οἱ ἄγριοι νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐπίθεσιν, τοῦτο προήρχετο ὅτι ἐφοβοῦντο τὰς ἀντεκδικήσεις τοῦ οὐχὶ μακρὰν ἐλλιμενισμένου ἀγγλικοῦ πλοίου. Ἀλλ' αἱ κραυγαὶ ἐγίνοντο ἀγριώτεραι, οἱ ὀβαγίονες ὑψοῦντο ἀπειλητικώτεροι, βέλη τινὰ ἔπιπτον ἤδη.

— Ἢ πρέπει ν' ἀναβῶμεν ἐπὶ τοῦ λόφου καὶ νὰ κτυπήσωμεν τοὺς ἀγρίους, ἢ πρέπει νὰ φύγωμεν, παρετήρησεν ὁ Κέϋς.

— Οὐδαμῶς, ἀπήντησεν ὁ Φιτζμῶρις· τοὐναντίον ἂς γελάσωμεν καὶ ἂς χορεύσωμεν!

Ὁ Κέϋς ὡμολόγησε κατόπιν ὅτι ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐνόμισε πράγματι ὅτι ὁ συνοδοιπόρος του εἶχε παραφρονήσει.

Ὁ Φιτζμῶρις ἤρξατο χορεύων, ᾄδων καὶ καγχάζων. Ὁ χορὸς ἦτο ἐκ τῶν εὐθύμων ἐκείνων καὶ πηδηκτικῶν τῶν Ἄγγλων ναυτῶν· τὸ ᾆσμα ἦτο δημῶδες τραγοῦδι τῆς πατρίδος του.

— Χόρευε! Χόρευε! ἔλεγεν ἐπανειλημμένως πρὸς τὸν Κέϋν.

Ὁ Κέϋς μηχανικῶς ὑπήκουσεν· ἐπήδα καὶ αὐτὸς καὶ ἐχόρευεν· ἀλλ' ἀδύνατον τῷ ἦτο νὰ ᾄδῃ ἢ νὰ γελάσῃ. Ὁ φόβος εἶχε παραλύσει τὴν γλῶσσάν του.

Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο θέαμα ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀγρίους. Τινὲς ἐξ αὐτῶν κατεβίβασαν τὰ ὅπλα των, ἄλλοι πάλιν ἐπροχώρησαν βήματά τινα ἐπὶ τοῦ λόφου ὅπως ἴδωσι καλλίτερον. Οἱ ἀγριώτεροι ὅμως ἐξηκολούθουν κραυγάζοντες καὶ ῥίπτοντες βέλη κατὰ τῶν δύο Εὐρωπαίων, οἵτινες ἐξηκολούθουν νὰ χορεύωσιν. Ἀλλ' οἱ ἄγριοι εἶναι ὡς τὰ παιδία· ἐζήτουν νὰ ἐννοήσωσι τί συμβαίνει. Τί ἔκαμνον οἱ δύο Ἄγγλοι; Τί ἐσήμαινον ἐκεῖνα τὰ πηδήματα, αἱ κινήσεις τῶν ποδῶν, τὰ παράδοξα καὶ ἀκατάληπτα ἐκεῖνα ᾄσματα; Βαθμηδὸν ἤρξαντο οἱ ἄγριοι κυττάζοντες ἀμοιβαίως καὶ γελῶντες καὶ τέλος ἐκάθησαν ἐπὶ τῶν βράχων καὶ ἐτέρποντο εἰς τὸν χορὸν ἐκεῖνον, διότι οἱ ἐγχώριοι τῆς Αὐστραλίας εἶναι θειασῶται τοῦ χοροῦ, καὶ ὁ χορὸς ἐκεῖνος εἶχε δι' αὐτοὺς τὸ γόητρον τοῦ νεοφανοῦς.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Φιτζμῶρις, ὅστις οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀπώλεσε τὴν ψυχραιμίαν του, ἀπέτεινε πρὸς τὸν Κέϋν ἐρωτήσεις τινάς.

— Ποῦ εἶναι τὰ ὅπλα μας;

— Εἰς ἀπόστασιν τριάκοντα βημάτων πρὸς τὰ ἀριστερά.

— Πρὸς τὸ ἀντίθετον λοιπὸν μέρος τῆς λέμβου;

— Νὰ σπεύσω νὰ τὰ λάβω;

— Ὄχι, ὄχι· ἀλλὰ χόρευε. — Σιγά, σιγά ἂς πλησιάσωμεν πρὸς τὰ ὅπλα... Ὄχι τόσον ταχέως... Πρόσεχε... Ἀκόμη ἕνα χορόν!

Οἱ ἄγριοι βλέποντες ἀπομακρυνομένους τοὺς δύο Ἄγγλους ἤρξαντο ὑποπτευόμενοι τὸν σκοπόν των, καὶ αἱ φωναὶ ἀντήχησαν πάλιν ἀπειλητικαί.

— Ἂς ἐπιστρέψωμεν πάλιν πρὸς τὰ ἐργαλεῖα, εἶπεν ὁ Φιτζμῶρις. Ὑπομονή!!

Ὁ Κέϋς ἦτο ἱδρωμένος καὶ ἐξηντλημένος ἐκ τοῦ κόπου.

— Αἴ, Κέϋ, ἂν ἐξέλθωμεν σῶοι καὶ ἄβλαβεῖς τῆς ἰδεινῆς ταύτης θέσεως, στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἐνθυμηθῇς τὸν χορόν μας τοῦτον.

— Σοὶ τὸ ὁρίζομαι... Ποία διασκέδασις!.. Ἀλλὰ δὲν θὰ γλυκώσωμεν... Δὲν ἀντέχω πλέον!

— Θάρρος, Κέϋ, θάρρος! Δὲν ἔχεις τὴν μνηστήν σου εἰς τὸ Νιούπορτ; Ἕνα χορὸν διὰ τὴν μνηστήν σου!... Ἕνα ἀκόμη χορὸν διὰ τὴν πατρίδα μας, τὴν παλαιὰν Ἀγγλίαν!

Αἴφνης ὑπάκωφος ἐκπυροσκρότησις πυροβόλου ὅπλου ἠκούσθη μακρόθεν. Εἰς ἀπόστασιν χιλιομέτρου περίπου ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου εἰς τὸν Ἄγγλων ἀξιωματικὸν τοῦ πλοίου ἐδήρευεν.

Οἱ ἄγριοι ἀντήλλαξαν βλέμματα πεφοβισμένα. Ὁ Φιτζμῶρις καὶ ὁ Κέϋς ὥρμησαν πρὸς τὰ ὅπλα των καὶ ἔσπευσαν πρὸς τὴν λέμβον. Τρία ἢ τέσσαρα βέλη ἐσύριξαν ἀκόμη εἰς τὰ ὦτά των. Ἀλλ' εὑρίσκοντο ἤδη ἐντὸς τῆς λέμβου. Ὁ Κέϋς ἠσθάνετο μεγάλην διάθεσιν νὰ διευθύνῃ σφαῖραν κατὰ τῶν θεατῶν, οὓς ὁ χορός του εἶχε διασκεδάσει· ἀλλ' ὁ Φιτζμῶρις τὸν ἀπέτρεψε, φοβούμενος μὴ τοῦτο ἐπιφέρῃ προσκόμματα εἰς τὰς μελλούσας ἐκδρομάς των.

Ὁ αὐτὸς Φιτζμῶρις εἶναι ὁ σχεδιάσας τὴν εἰκόνα, ἥτις παριστᾷ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην σκηνήν.

Ἐκ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου δὲν πρέπει τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐγχωρίων τῶν ἀκτῶν τούτων τῆς Αὐστραλίας· δὲν εἶναι ὅλοι τόσον ἄγριοι καὶ μισόξενοι. Ἡμέρας τινὰς πρὸ τοῦ συμβάντος τούτου ὁ κυβερνήτης τοῦ Beagle εἶχεν ἀπαντήσει γέροντα ἐγχώριον μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα του. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Εὐρωπαίου ἐνέβαλεν εἰς φόβον πολὺν τοὺς ἀγρίους· αὐτὸς ὅμως τοὺς καθησύχασε, δωρήσας εἰς τὴν γυναῖκα ποικιλόχρουν μανδύλιον. Ἡ γυνὴ τῷ ἔδωκεν εἰς ἀντάλλαγμα μέγα φύλλον φοίνικος. Ἡ γυνὴ ἐκράτει μικρὸν καλάθιον ἐν σχήματι φιάλης περιέχον χρῶμα λευκὸν καὶ ἐρυθρόν, δι' οὗ οἱ ἐγχώριοι βάφουσι τὸ σῶμά των. Οὔτε αὐτὴ οὔτε ὁ ἀνὴρ δὲν εἶχον ὅλους τοὺς ὀδόντας, διότι ἔθιμον ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς λαοῖς ἐκείνοις ν' ἀποσπῶσιν ὀδόντας τινὰς κατὰ τὴν τελετὴν τῶν γάμων. Ὁ πρεσβύτερος υἱός, δεκαπενταετὴς περίπου, εἶχε περασμένον μικρὸν ξύλινον ῥαβδίον εἰς τὴν ῥίνα του. Ὁ γέρων περιειργάζετο τὰ ὅπλα καὶ τὴν στολὴν τοῦ Ἄγγλου ἀξιωματικοῦ, μεγάλως δὲ ἠπόρησεν ἰδὼν τὴν ἀγγλικὴν λέμβον μὲ τὰ κωπία, τὰ ὁποῖα ἦσαν τόσον διάφορα τῶν ἰδικῶν των. Ὁ πλοίαρχος ἠθέλησε νὰ συμπαραλάβῃ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, ὅπως τῷ ἐπιδείξῃ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ πολεμικοῦ πλοίου, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀντέστη εἰς τοῦτο. Ὁ υἱὸς ὅμως ἐδείκνυε μεγάλην διάθεσιν νὰ παρακολουθήσῃ τὸν Ἄγγλον, ὅτε ἐπελθόντες ἐγχώριοί τινες τὸν ἀπέτρεψαν· εἰς μάλιστα αὐτῶν μετὰ πολλῆς τὸν ὠμίλει ζέσεως. Κατὰ τὸν Φιτζμῶρις ὁ ἄγριος οὗτος ἦτο αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις μετά τινας ἡμέρας διηρέθεσε τοὺς συντρόφους του κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Κέϋ.

Τὴν ὅλην λίαν περίεργον περιγραφὴν τοῦ περίπλου τοῦ Beagle ἐξέδωκε πρό τινων ἐτῶν ἐν Λονδίνῳ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου λόρδος STOCKES.

ΠΟΙΗΣΙΣ

Π. Κ. Ἀποστολίδου.

Η ΣΑΠΦΩ.

(Εἰκὼν FEUERBACH, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ τεῦ. τεύχει τοῦ Ἑσπέρου.)

Εἰς τῶν οὐρανῶν τοὺς θόλους μόλις ἤδη ἀνυψοῦται
Ὁ ξανθὸς τοῦ Φοίβου δίσκος καὶ ἡ γῆ πᾶσα χρυσοῦται

Εἰς τὴν ὄψιν του τὴν πρώτην!
Τὸ πᾶν ἤδη χαιρετίζει τὸν λαμπρὸν του φωτοδότην!
Ἐκ χαρᾶς τανῦν πληροῦται
Σύμπασα ἡ φύσις, ἥτις ὑποκάτω του ἁπλοῦται.

Πλὴν ἐν ᾧ λαμπρὰν τὴν αἴγλην εἰς τὴν γῆν μας διαχύνει
Τοῦ Ἡλίου ἡ πυρφόρος σφαῖρα, ἆρα ἡ γαλήνη
Ἡ αὐτὴ νὰ ἀπαντᾶται
Σ' τῶν ἀνθρώπων τὰς καρδίας; — Ἆρά γε δὲν ἀπαντᾶται

Ὅστις ἤθελε νομίσει,
Ὅτι πανταχοῦ ἀνάσσει εὐθυμία ἐν τῇ φύσει;

Ἀπατᾶται, ἀπατᾶται! Ἐνῷ φῶς τὸ πᾶν αὐγάζει,
Ἔρεβος καὶ σκότος μαῦρον στήθη δυστυχῆ σκεπάζει...

— Ἴδ' ἐκεῖ τὴν κορυφήν του
Ἀπορρωὶξ ὑψόνει βράχος, κατοπτρίζων τὴν μορφήν του

Εἰς τὸ κῦμα τὸ φλοισβίζον,
Ὅπερ θραύεται πρὸ τούτου καὶ κατέρχεται ἀφρίζον!

Εἰς τὴν γαῦρον κορυφήν του λευκὸς πέπλος κυματίζει...
Μὴ ἀνῆλθεν ἐκ τοῦ κόλπου τῶν κυμάτων καὶ βαδίζει

Νηρηὶς ἐκεῖ ὡραία; —
Ἢ μὴ φαντασμάτων εἶναι εἰς τὰ ὕψη πλάνος θέα; —

Ἴδε· σῶμά τι κινεῖται
Καὶ μολπή, μολπὴ ὡραία εἰς τὴν αὔραν διαχεῖται! —

Κόρη εἶναι· τοῦ προσώπου οἱ ὡραῖοι χαρακτῆρες
Τὴν δεικνύουν καὶ οἱ πέπλοι καὶ αἱ πάλλευκαί της χεῖρες

Καὶ τὸ σῶμα τὸ ὡραῖον,
Τὸ παράστημα καθ' ὅλα ὅμοιον μὲ τι ἀρχαῖον Ἄγαλμα τοῦ Πραξιτέλους·
Καὶ ποιήτριαν δεικνύει ἡ ᾠδὴ, ἡ μετὰ μέλους.

Ναί, ᾠδὴν ἀπὸ τοῦ βράχου ἡ ὡραία κόρη ῥίπτει
Πρὸς τὸ κῦμα, τὴν βραχώδη παραλίαν, ὅπερ τύπτει...

Ὑπὸ τοὺς λεπτοὺς δακτύλους
Ῥίπτ' ἡ λύρα, ῥίπτει ἤχους συμπαθητικοὺς καὶ φίλους,

Καὶ ὁ ἄνεμος συρίζων
Φαίνεται κι' αὐτὸς μ' ἐκείνην ἆσμα λυπηρὸν τονίζων.

Πλὴν τί θέλει 's τῆς Λευκάδος τὴν ὡραίαν παραλίαν
Νέα κόρη; — Μὴ εὑρίσκει ἡδονὴν αὐτὴ καμμίαν
Εἰς τὸν βράχον; — Τί νὰ θέλῃ; —
Ἡ Σαπφὼ εἶνε ἐκείνη... Εἰς τὸ

Εἴν' τὸ ἔσχατόν μου τοῦτο ἄσμα καὶ ἡ τελευταία
Εἴν' αὐτή μου θρηνῳδία! Οἴμοι, φεῦ, ἡ ὑστεραία
Ἐν τῇ ζωῇ δὲν θὰ μὲ εὕρῃ . . .
Τῶν ἰχθύων θέλω γείνει δορὰ αἴφνης . . . τίς ἠξεύρει!

Φάων, Φάων, σκληρὲ φίλε,
Αὔριον 'ς τὸ μαῦρον κῦμα νὰ μ' ἀναζητήσῃς στεῖλε!" —

Εἰς τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν της ἀνυψοῦται καὶ κυτάζει
Πρὸς τὸ κῦμα, ἐν ᾧ ἔρως ἐνδοθέν της δεινὸς δράζει!

Ἀνυψοῦται, ἀνυψοῦται,
Κ' ἡ μορφὴ ἡ πρὶν γλυκεῖα τώρα φεῦ! ἐξαγριοῦται,

Μειδιᾷ τὸ τελευταῖον
Καὶ πηδᾷ ἀπὸ τοῦ ὄχους πρὸς τὰ βάθη! — Φρικαλέον!

Ἤνοιξε τὸ χαῖνον στόμα τὸ ἀχόρταγον τὸ κῦμα
Καὶ τῆς ἐρωμένης κόρης ἔγευεν ὡραῖον μνῆμα!
Ἆρά γε θὰ εἰμπορέσῃ
Τὴν πυρὰν τοῦ ἔρωτός της εἰς τὰ ὕδατα νὰ σβέσῃ;
— Ἤδη ὁ ναυπόρος τρέπων
Σ' τὴν Λευκάδα πρῴραν στέκει, τῆς Σαπφοῦς τὸν βράχον βλέπων.

ΒΙΟΛΑΝΤΗ.

Διήγημα.

(Συνέχεια.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Στ'.

"Συστρατιῶται! Ὡς ἅγριοι λύκοι ἐξήλθομεν χθὲς ἀπὸ τὰς καταστραφείσας καλύβας μας διὰ νὰ καταδιώξωμεν τοὺς ἀπαγωγεῖς τῶν θυγατέρων μας. Ἡ ὀργή μας κατὰ τῶν λευκῶν ἀνδρῶν ὡμοίαζε φλογερὰν πυράν. Ἀλλ' ἐφθάσαμεν ἀργά. Δὲν θὰ ἐβλέπομεν τὰ ἀγαπητά μας τέκνα πλέον, ἐὰν δύο φίλοι τοῦ "λευκοῦ ἀετοῦ" δὲν ἐφόνευον τὸν ἄγριον, ὅπουλον θῶα καὶ δὲν ἔσωζον τὰ χαρίεντα πτηνά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ χαρὰ τῶν Σουσύνων πατέρων, ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν γυπῶν. Τὸ δέρμα τῶν φίλων μου εἶναι λευκόν, ἀλλὰ ἡ καρδία των εἶναι ἐρυθρά. Ἡ χεὶρ των εἶναι ὑψωμένη ἀπειλητικῶς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐν φιλίᾳ ἀνοικτὴ πρὸς ἡμᾶς. Εἶναι ἀδελφοί μας!"

Τὴν προσφώνησιν ταύτην ἀπέτεινεν ὁ "λευκὸς Ἀετὸς" πρὸς τοὺς πολεμιστάς του, οὓς εἶχε συγκαλέσει εἰς συμβούλιον παρὰ τὴν πυρὰν τοῦ στρατοπέδου του. Οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, ἐν οἷς εὑρίσκετο καὶ ὁ Βάλδεμαρ, ἐκάθηντο κύκλῳ περὶ τὴν πυρά· οἱ δὲ νεώτεροι ἵσταντο ὀρθοὶ ὄπισθεν. Ἀφ' οὗ ὁ "Ἀετὸς" ἐκάθησε πάλιν, ἠγέρθη γέρων Ἰνδός, ὅστις ὠνομάζετο "τὸ αἱματωμένον Βέλος" καὶ εἶπεν·

— Ὁ ἀρχηγός μας ὡμίλησε συνετά. Ἡ "σκυθρωπὴ Ἐλάτη" καὶ ἡ "Φαιὰ Ἄρκτος" εἶναι φίλοι μας, ἔτι πλέον, εἶναι ἀδελφοί μας. Ἀλλὰ δὲν ἦσαν καὶ πρότερον ἀδελφοί μας; Δὲν ἐκάθησαν ὡς τοιοῦτοι καὶ πρότερον παρὰ τὴν πυράν μας καὶ δὲν ἐκάπνισαν μὲ ἡμᾶς τὴν καπνοσύριγγα τῆς εἰρήνης; Καὶ δὲν συνεδέθησαν ἀκόμη στενώτερον πρὸς ἡμᾶς, ἀφ' οὗ ἐπὶ δύο συνεχεῖς ἡμέρας ὑπερήσπισαν τὰς θυγατέρας μας κατὰ τῶν λῃστῶν, πρῶτον δύο ἐναντίον πέντε, καὶ πάλιν δύο ἐναντίον τεσσαράκοντα; Καὶ δὲν ἔχυσαν καὶ αἷμα ὑπὲρ αὐτῶν; Θὰ λέγεται τοῦ λοιποῦ ὅτι τοὺς πολέμους τῶν Σουσύνων διευθύνουσιν ἄνδρες, μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν φυλήν μας; Εἴπον."

Ὁ Βάλδεμαρ ἐνόησεν εἰς τί ἀπέβλεπεν αὐτὴ ἡ πρότασις· ἐπρόκειτο νὰ προσλάβωσι τοὺς δύο Εὐρωπαίους εἰς τὴν φυλήν των, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἀναβληθῇ ἡ πρότασις αὕτη μέχρις οὗ συνενοηθῇ περὶ τούτου μετὰ τοῦ Ἀξέλ. Διὸ καὶ ἠγέρθη καὶ εἶπεν ἐν μέσῳ βαθείας σιγῆς πρὸς τοὺς συνηγμένους πολεμιστάς·

— Συσσύνοι! Φίλοι μου! Ἀδελφοί μου! Ἀκούσατε τί θὰ σᾶς εἴπω καὶ σκέφθητε καλῶς ἐπ' αὐτοῦ. Τρία τινὰ θὰ σᾶς εἴπω, τὸ πρῶτον ὡς ἀπάντησιν εἰς ὅσα εἶπεν ὁ ἀρχηγός σας, τὸ δεύτερον εἰς ὅσα εἶπεν "τὸ αἱματωμένον Βέλος", καὶ τὸ τρίτον αὐθορμήτως. Ὅτε χθὲς ἐπέπεσα κατὰ τῶν λῃστῶν καὶ ἐφόνευσα τὸν ἀρχηγόν των, ἐπερίμενα ἀφεύκτως τὸν θάνατον. Δὲν ἐφοβούμην τὸν θάνατον — ποτὲ δὲ εἶδεν ἐχθρὸς "τὴν σκυθρωπὴν Ἐλάτην" τρέμουσαν — ἀλλὰ καὶ δὲν τὸν ἀνεζήτουν. Τίς ἔσωσεν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ θανάτου; Δὲν ἦσαν αἱ κόραι σας; Αὐταὶ ἐμπόδισαν τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν καὶ μᾶς παρέδωκαν αὐτούς. Ὅλοι οἱ Ἰνδοὶ εἶναι ἀνδρεῖοι, ἀλλὰ εἰς τοὺς Συσύνους καὶ αἱ γυναῖκες εἶναι ἥρωες!

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν πολεμιστῶν ἔλαμψαν, καὶ ὁ Βάλδεμαρ ἐξηκολούθησε μετὰ μικρὰν παῦσιν·

— Τοῦτο ἀπαντῶ εἰς τὸν "λευκὸν Ἀετόν". Τώρα θ' ἀπαντήσω εἰς τὸ "αἱματωμένον Βέλος". Ἀνέγνωσα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἄλλων πολεμιστῶν — Θέλουσι νὰ ἐκφράσωσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς λευκοὺς φίλους. Ἀλλὰ "ἡ φαιὰ Ἄρκτος" κεῖται πληγωμένη. Οἱ πόνοι της δὲν θὰ ἐτάραττον τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης σας;

— "Ἡ Ἐλάτη" ἔχει δίκαιον, εἶπον πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰνδῶν. Ἂς περιμείνωμεν!

— Καὶ τοῦτο ἄκυμη, προσέθηκεν ὁ Βάλδεμαρ. Ἑορτάζουν οἱ ἄνθρωποι ὅταν αἱ οἰκίαι των πυροβολοῦνται; Ἑτοιμάζουν οἱ ἄνθρωποι γεῦμα ὅταν τοὺς ἀπειλοῦν οἱ ὀδόντες τῆς τίγρεως; Τί νὰ κάμωμεν διὰ ν' ἀποφύγωμεν πόλεμον ἐναντίον τῶν λευκῶν ἀνδρῶν, ἤ, ἂν οὗτος ἐκραγῇ, νὰ ὑποστῶμεν αὐτὸν ἐντίμως; Ἕως ὅτου παρέλθῃ αὐτὸς ὁ κίνδυνος, ἡ φωνή μας θὰ ἀκούεται εἰς τὰ συμβούλιά σας, τὸ ὅπλον μας θὰ κροτῇ εἰς τὰς τάξεις σας, ὡς νὰ εἴμεθα μέλη τῆς φυλῆς σας. Κατόπιν κάμετε ὅ,τι ἡ εὐγνωμοσύνη σᾶς ἐμπνέει.

Ὁ Βάλδεμαρ ἀπέφυγε νὰ ἐκφράσῃ ὅλας τὰς σκέψεις του, ὅπως μὴ στενοχωρήσῃ τοὺς φίλους μεταξὺ τοῦ αἰσθήματος τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Κατὰ τὴν ἰδέαν του πόλεμος τῶν λευκῶν ἀνδρῶν κατὰ τῶν Ἰνδῶν ἦτο ἄφευκτος· συνεπείᾳ δὲ τῆς ἀνισότητος τῶν δυνάμεων ὁ πόλεμος οὗτος δὲν ἠδύνατο ἢ ν' ἀποβῇ καταστρεπτικὸς διὰ τοὺς Ἰνδούς. Εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ προΐδῃ τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης· ἡ παράδοσις τῶν δύο λευκῶν συμμάχων των ἤθελε μείνει τὸ μόνον μέσον πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐντελοῦς καταστροφῆς τῆς ἰνδικῆς φυλῆς ἐκ μέρους τῶν αἱμοβόρων Ἀμερικανῶν. Ἐὰν λοιπὸν αὐτὸς καὶ ὁ Ἀξὲλ προσελαμβάνοντο ὡς μέλη τῆς φυλῆς, ἐξέλιπεν ἄνευ ἀνάγκης πᾶσα ἐλπὶς συμβιβασμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατώρθωσεν ὁ Βάλδεμαρ ὅ,τι ἐπεδίωκε διὰ τῶν λόγων του, τὴν ἀναβολὴν παντὸς κατεσπευσμένου μέτρου, μέχρις οὗ εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ἐξετάσῃ, τὰς συνεπείας τῶν τελευταίων συμβάντων. Οἱ Ἰνδοὶ μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφάσισαν νὰ ἀποστείλωσιν ἕνα ἐξ αὐτῶν πρὸς τὰ σύνορα ὡς πρόσκοπον, ὅπως πεισθῇ τίνος πρῶτον ὑφίστατο ἀνάγκη ἐν τῷ κατὰ τῶν λευκῶν ἀνδρῶν ἀγῶνι, καὶ συνεπείᾳ τῶν πληροφοριῶν τούτων ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἤρξατο ἡ ἐπάνοδος καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν ἔφασε τὸ μικρὸν σῶμα εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ἔκειντο αἱ πυροπληθεῖσαι τῶν Συσύνων καλύβαι. Ἐνταῦθα δὲ συνηντήθη πρὸς ἕτερον σῶμα τῆς αὐτῆς φυλῆς, τὸ ὁποῖον καταδιώξαν τοὺς Μελάμποδας εἶχε κατορθώσει νὰ κάμῃ λείαν πλουσίαν εἰς ζῶα καὶ εἰς ὅπλα. —

Εἶχε παρέλθει μία ἑβδομὰς μετὰ τὰ συμβάντα ἃ ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν. Αἱ καταστραφεῖσαι καλύβαι εἶχον πάλιν ἀνιδρυθῆ καὶ τὰ πράγματα ἔβαινον τακτικῶς. Ὁ Ἀξὲλ ἐνοσηλεύετο ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ ἀρχηγοῦ, ὁ δὲ Βάλδεμαρ ἐξήργετο μετὰ τῶν ἀνδρῶν εἰς θήραν καὶ ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀμερικανῶν εἰδήσεις. Τέλος ἔφθασεν ὁ ἀποσταλεὶς πρόσκοπος καὶ ἔφερεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀγγελίας σοβαρωτάτας. Παρὰ τὰ σύνορα ἐπεκράτει ἔκτακτος ἐρεθισμός, καὶ ἐὰν μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο ἐπίθεσις κατὰ τῶν Ἰνδῶν, τοῦτο ἀποδοτέον τὸ μὲν εἰς τὴν ἐγνωσμένην ἀνδρίαν τῶν Συσύνων, τὸ δὲ εἰς τὸν φόβον, ὃν ἀνέκαθεν οἱ Ἐρυθρόδερμοι ἐνεποίουν εἰς τοὺς λευκούς. Ἀλλ' ἤδη ἐπρόκειτο νὰ παρακινηθῇ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Συσύνων, καὶ οἱ γνωρίζοντες, ὡς ὁ Βάλδεμαρ, πῶς ἡ κυβέρνησις ἐκείνη πᾶσαν ἐζήτει πρόφασιν ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν τὰς πλουσίας βοσκάς, ἃς κατεῖχον, δὲν ἠδύναντο ἢ νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι τοιαύτη ἐκστρατεία ὅλας τῆς ἐπιτυχίας εἶχε τὰς πιθανότητας. Ὁ κατάσκοπος εἶχε φέρει ἀντίτυπον ἡμιεπισήμου τινὸς ἐφημερίδος τῆς Κιγκινάτης, ἔνθα ἀνεγινώσκετο ἄρθρον μακρὸν φέρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἑξῆς τίτλον διὰ μεγάλων στοιχείων τετυπωμένον· "Αἱματηρὰ σύγκρουσις παρὰ τὰ σύνορα — Ἀνήκουστα κακουργήματα διαπραχθέντα παρὰ τῶν Συσύνων — Πόλεμος ἐπικείμενος κατὰ τῶν Ἰνδῶν." Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιεῖχε καὶ τὴν ἑξῆς περικοπήν·

"Ἐρωτῶμεν νῦν· τί θὰ πράξῃ ἡ κυβέρνησις; Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐννοήσῃ τὸ καθῆκόν της, ὅτι θὰ ἐννοήσῃ ποῖος παραλογισμὸς εἶναι, οἱ ἔνδοξοι ἡμῶν πρόγονοι νὰ χύσωσιν ἐν ἀπείροις πεδίοις τῆς μάχης τὸ αἷμά των, ὅπως οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἀποστερῶνται ὑπὸ στιφῶν βαρβάρων Ἰνδῶν καὶ ὅλως παρανόμως τῆς εἰρηνικῆς νομῆς τοῦ διὰ τοσούτων θυσιῶν ἀποκτηθέντος ἐδάφους. Τοῦτο ὅμως προλέγομεν τοῖς ἐν Βασιγκτῶνι πολιτικοῖς· ἐὰν βραδύνωσι νὰ λάβωσι δραστήρια κατὰ τῶν Συσύνων μέτρα, οἱ πρὸς δυσμὰς κατοικοῦντες Ἀμερικανοὶ θὰ ἀναλάβωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν θρασέων ἐχθρῶν· δὲν θὰ ἡσυχάσωσι δὲ ἕως ὅτου δὲν ἀποκρούσωσιν ἐντελῶς τὰς βαρβάρους ὁρδάς, αἵτινες παρεμποδίζουσι τὴν ἐλευθέραν τοῦ πολιτισμοῦ ἀνάπτυξιν."

Εἰς τὰς πομπώδεις ταύτας λέξεις οὐδεμίαν θὰ ἔδιδεν ὁ Βάλδεμαρ προσοχὴν ἐὰν δὲν ἐγνώριζε καλῶς ὁποίαν αὐται ἐπὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ κοινοῦ ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσιν ἐπιρροήν. Ὁ Βάλδεμαρ ἔβλεπεν ἐπικείμενον πόλεμον φυλετικόν, ἄγριον, πεισματώδη, ὅστις ἐὰν δὲν κατέληγεν εἰς τὴν ἐντελῆ τῆς ἀγαπητῆς αὐτῷ φυλῆς καταστροφὴν θὰ εἶχεν ὅμως ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδίωξιν αὐτῆς. Μετὰ μακρὰν, ὥριμον σκέψιν ἀπεφάσισε νὰ προσπαθήσῃ μόνος νὰ δώσῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τροπὴν εὐνοϊκωτέραν καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου οὐδεμιᾶς νὰ φεισθῇ θυσίας. Ἄνευ ἀναβολῆς ἐπελήφθη τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ μετέβη παρὰ τῷ Ἀξέλ, ὅπως ἀποχαιρετήσῃ αὐτὸν ἐπί τινα καιρόν.

Ἡ πληγὴ τοῦ Ἀξέλ, ὡς εἴπομεν ἤδη, δὲν ἦτο ἐπικίνδυνος, ἀλλὰ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τραυματικὸς πυρετὸς ἐπελθὼν ἀνησύχησε πολὺ τοὺς περιποιουμένους τὸν τραυματίαν καὶ ἰδίως τὴν Ὀβαχόνταν, ἥτις ὡς ἀρίστη νοσοκόμος οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ Βάλδεμαρ εἰσελθὼν εἰς τὴν καλύβην, ὅπου εὑρίσκετο ὁ φίλος του, εὗρεν αὐτὸν μόνον. Ἡ Ὀβαχόντα εἶχεν ἐξέλθει εἰς ἀναζήτησιν δροσεροῦ ὕδατος. Ὁ Βάλδεμαρ ἐκάθησεν ἐπὶ δέματος καστορίων δερμάτων καὶ ἀνέφερεν εἰς τὸν φίλον του τὰς σοβαρὰς εἰδήσεις, ἃς ἔμαθε, καὶ τὴν ἀπόφασιν, ἣν συνεπείᾳ τούτων ἔλαβεν. Ὁ Ἀξὲλ μετὰ προσοχῆς τὸν ἤκουεν, ἀλλ' ὅταν εἰσῆλθεν ἡ Ὀβαχόντα εἰς τὴν καλύβην τὰ ὄμματά του ἐστράφησαν πρὸς τὴν νέαν κόρην, καὶ ὁ Βάλδεμαρ ἐννοῶν ὅτι μάτην πλέον περιμένει τὴν γνώμην τοῦ ἀγρηγρήμενου Ἀξέλ, εἶπε πρὸς τὴν Ὀβαχόνταν·

— Θέλει ἡ Ὀβαχόντα νὰ κάμῃ τὴν χάριν εἰς τὴν "σκυθρωπὴν Ἐλάτην", καὶ νὰ παρακαλέσῃ τὸν "λευκὸν Ἀετὸν" νὰ ἔλθῃ ἐπί τινας στιγμὰς ἐνταῦθα;

Ἡ νέα ἔνευσε μὲ τὴν κεφαλήν, ἔρριψε βλέμμα πλῆρες συμπαθοῦς μεριμνης πρὸς τὸν ἀσθενῆ καὶ ἐξῆλθε τῆς καλύβης ἐλαφρῷ τῷ ποδί.

Εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Συσύνων ἐλθόντα ὁ Βάλδεμαρ ἐξήγησε τὰ πάντα καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ μὴ ἐπισπεύσῃ τὸν ἀγῶνα διὰ τολμηρᾶς τινος ἐπιθέσεως. Ἀλλ' ὁ γέρων, ὅστις ἠνόει ὅτι ὁ Βάλδεμαρ ἐζήτει νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ Ἰνδῶν, καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὴν θυσίαν ταύτην, τῷ παρέστησεν ὅτι ἢ οὕτως ἢ ἄλλως ὁ καταστρεπτικὸς ἀγὼν εἶναι ἄφευκτος. Καὶ ὁ Ἀξὲλ δὲ συνεφώνησεν ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν "λευκὸν Ἀετὸν" καὶ εἶπε μειδιῶν τῷ Βάλδεμαρ γερμανιστί·

— Μὴ ἐπιμένεις, Βάλδεμαρ. Τὴν γνώμην τοῦ ἀρχηγοῦ συμμερίζεται ὁλόκληρος ἡ φυλή.

Συγκεκινημένος καὶ σοβαρὸς ὁ Βάλδεμαρ ἀπεχαιρέτησε τοὺς δύο ἄνδρας καὶ ἐξῆλθε μετὰ τοῦ "λευκοῦ Ἀετοῦ" τῆς καλύβης, ὅπως ἑτοιμασθῇ εἰς τὴν ἐπικίνδυνον αὐτοῦ ἀποστολήν.

Ἡ Ὀβαχόντα ἐκάθησε πάλιν πλησίον τοῦ Ἀξὲλ καὶ τῷ εἶπεν·

— Ἡ "σκυθρωπὴ Ἐλάτη" ἀνεχώρησε· μετ' ὀλίγον καὶ ἡ "φαιὰ Ἄρκτος" θὰ ἀναρρώσῃ καὶ θ' ἀκολουθήσῃ τὸν φίλον.

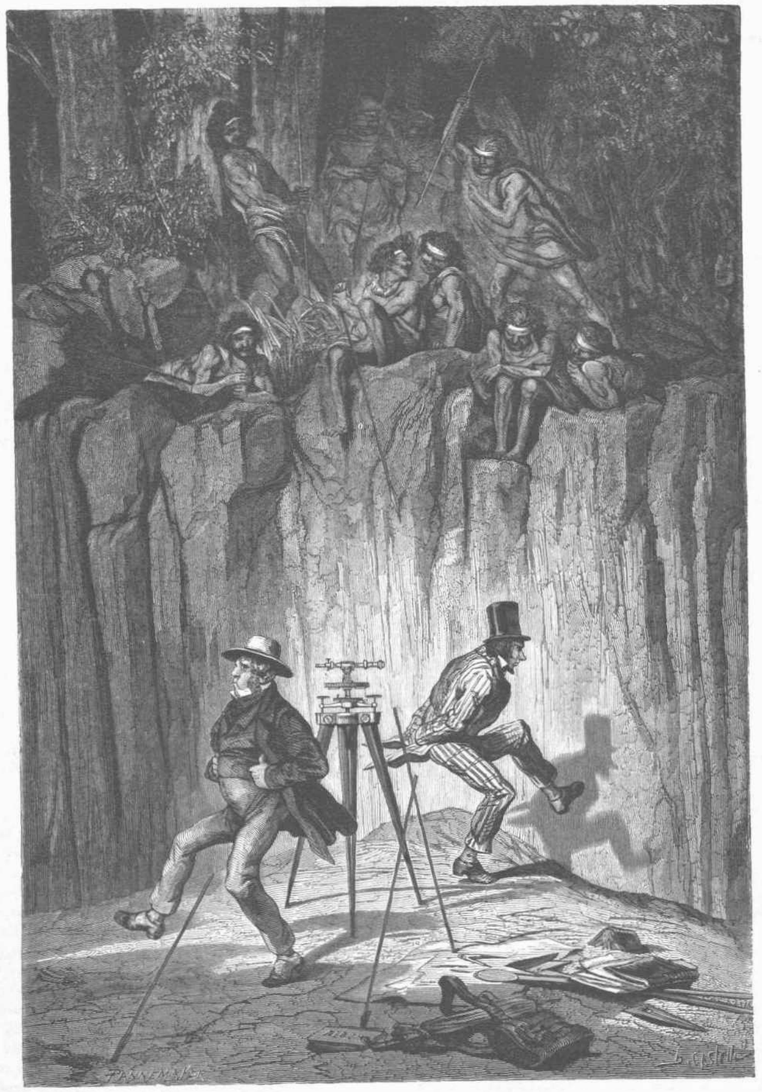

Ο ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΟΡΟΣ.

— Ἡ κόρη τοῦ ἀρχηγοῦ ἔχει διάθεσιν, ἀπήντησεν ὁ Ἀξέλ, καὶ ἀστείζεται. Ἀγνοεῖ ὅτι ἡ "φαιὰ Ἄρκτος" δὲν δύναται ν' ἀφήσῃ πλέον τὸ στρατόπεδον τῶν Συσύνων;

Ἡ νέα ἠρυθρίασεν ἐλαφρῶς καὶ εἶπεν·

— Ἡ "φαιὰ Ἄρκτος" εἶναι ἐλευθέρα νὰ μεταβῇ ὅπου θέλει. Πρὸς τί νὰ μείνῃ πλησίον τῶν Συσύνων;

— Ἡ Ὀβαχόντα γνωρίζει, παρετήρησεν ὁ Ἀξέλ, ὅτι ἡ παρουσία της εἶναι διὰ τὸν λευκὸν φίλον της βάλσαμον, καὶ ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπ' αὐτῆς θὰ ἦτο δι' αὐτὸν θάνατος.

Ἡ ἀφελὴς καρδία τῆς νεανίδος δὲν ἐγνώριζε τὴν προσποίησιν. Ἠσθάνθη ἡ Ὀβαχόντα τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἀξὲλ καὶ ἀπήντησε μετὰ θαυμασίας ἁπλότητος·

— Νομίζει ὁ Ἀγὲλ ὅτι ἡ Ὀβαχόντα δύναται νὰ ζήσῃ ἂν αὐτὸς ἀναχωρήσῃ;

Τὰ ζοφερὰ νέφη τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀπαισιοδοξίας εἶχον αἴφνης διαλυθῆ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ἀξέλ· ὁ πρῶτος ἔρως ἐχρύσου διὰ τῆς ζωηρᾶς αὐτοῦ ἀκτῖνος τὴν μέχρι τοῦδε τοσοῦτον πτωχὴν καὶ κενὴν ὑπαρξίν του.

Ὅτε δὲ ὁ Βάλδεμαρ ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας του εὗρε τὸν Νορθηγὸν ὡς ἀνεγνωρισμένον μέλος τῆς φυλῆς τῶν Συσύνων, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἡ ἐπάνοδός του ἐπεριμένετο ὅπως ἑορασθῇ μεγαλοπρεπῶς ὁ γάμος τοῦ φίλου του μὲ τὴν ὡραίαν κόρην τοῦ ἀρχηγοῦ. Τὰ σκοτεινὰ νέφη εἶχον διασκεδασθῆ καὶ οὐδεμία σκέψις θλιβερὰ ἐπεσκίαζε τοῦ εὐτυχοῦς μέλλοντος τὴν θέαν· διότι καὶ τοῦ Βάλδεμαρ ἡ ἀποστολὴ εἶχε λάβει ἔκβασιν ὑπὲρ πᾶσαν ἐλπίδα αἰσίαν καὶ εἰς ἄκρον παρηγορητικήν.

Ἤδη παρὰ τὰ σύνορα τῆς ἐπαρχίας Μισσουρῆ συνήντησεν ὁ Βάλδεμαρ τὰ πρῶτα ἀποσπάσματα τοῦ μικροῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶχε συγκεντρώσει κατ' ἀπαίτησιν τῆς κοινῆς γνώμης κατὰ τῶν Συσύνων. Ἀμέσως μετέβη εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ γέροντος στρατηγοῦ Ἰάξωνος, ἔνθα ἔκειντο αἱ πυροπληθεῖσαι τῶν Συσύνων καλύβαι. Ἐνταῦθα δὲ συνηντήθη πρὸς ἕτερον σῶμα τῆς αὐτῆς φυλῆς, τὸ ὁποῖον καταδιώξαν τοὺς Μελάμποδας εἶχε κατορθώσει νὰ κάμῃ λείαν πλουσίαν εἰς ζῶα καὶ εἰς ὅπλα. —

Εἶχε παρέλθει μία ἑβδομὰς μετὰ τὰ συμβάντα ἃ ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν. Αἱ καταστραφεῖσαι καλύβαι εἶχον πάλιν ἀνιδρυθῆ καὶ τὰ πράγματα ἔβαινον τακτικῶς. Ὁ Ἀξὲλ ἐνοσηλεύετο ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ ἀρχηγοῦ, ὁ δὲ Βάλδεμαρ ἐξήργετο μετὰ τῶν ἀνδρῶν εἰς θήραν καὶ ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀμερικανῶν εἰδήσεις. Τέλος ἔφθασεν ὁ ἀποσταλεὶς πρόσκοπος καὶ ἔφερεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἀγγελίας σοβαρωτάτας. Παρὰ τὰ σύνορα ἐπεκράτει ἔκτακτος ἐρεθισμός, καὶ ἐὰν μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο ἐπίθεσις κατὰ τῶν Ἰνδῶν, τοῦτο ἀποδοτέον τὸ μὲν εἰς τὴν ἐγνωσμένην ἀνδρίαν τῶν Συσύνων, τὸ δὲ εἰς τὸν φόβον, ὃν ἀνέκαθεν οἱ Ἐρυθρόδερμοι ἐνεποίουν εἰς τοὺς λευκούς. Ἀλλ' ἤδη ἐπρόκειτο νὰ παρακινηθῇ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Συσύνων, καὶ οἱ γνωρίζοντες, ὡς ὁ Βάλδεμαρ, πῶς ἡ κυβέρνησις ἐκείνη πᾶσαν ἐζήτει πρόφασιν ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν τὰς πλουσίας βοσκάς, ἃς κατεῖχον, δὲν ἠδύναντο ἢ νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι τοιαύτη ἐκστρατεία ὅλας τῆς ἐπιτυχίας εἶχε τὰς πιθανότητας. Ὁ κατάσκοπος εἶχε φέρει ἀντίτυπον ἡμιεπισήμου τινὸς ἐφημερίδος τῆς Κιγκινάτης, ἔνθα ἀνεγινώσκετο ἄρθρον μακρὸν φέρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἑξῆς τίτλον διὰ μεγάλων στοιχείων τετυπωμένον· "Αἱματηρὰ σύγκρουσις παρὰ τὰ σύνορα — Ἀνήκουστα κακουργήματα διαπραχθέντα παρὰ τῶν Συσύνων — Πόλεμος ἐπικείμενος κατὰ τῶν Ἰνδῶν." Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιεῖχε καὶ τὴν ἑξῆς περικοπήν·

"Ἐρωτῶμεν νῦν· τί θὰ πράξῃ ἡ κυβέρνησις; Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐννοήσῃ τὸ καθῆκόν της, ὅτι θὰ ἐννοήσῃ ποῖος παραλογισμὸς εἶναι, οἱ ἔνδοξοι ἡμῶν πρόγονοι νὰ χύσωσιν ἐν ἀπείροις πεδίοις τῆς μάχης τὸ αἷμά των, ὅπως οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἀποστερῶνται ὑπὸ στιφῶν βαρβάρων Ἰνδῶν καὶ ὅλως παρανόμως τῆς εἰρηνικῆς νομῆς τοῦ διὰ τοσούτων θυσιῶν ἀποκτηθέντος ἐδάφους. Τοῦτο ὅμως προλέγομεν τοῖς ἐν Βασιγκτῶνι πολιτικοῖς· ἐὰν βραδύνωσι νὰ λάβωσι δραστήρια κατὰ τῶν Συσύνων μέτρα, οἱ πρὸς δυσμὰς κατοικοῦντες Ἀμερικανοὶ θὰ ἀναλάβωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν θρασέων ἐχθρῶν· δὲν θὰ ἡσυχάσωσι δὲ ἕως ὅτου δὲν ἀποκρούσωσιν ἐντελῶς τὰς βαρβάρους ὁρδάς, αἵτινες παρεμποδίζουσι τὴν ἐλευθέραν τοῦ πολιτισμοῦ ἀνάπτυξιν."

Εἰς τὰς πομπώδεις ταύτας λέξεις οὐδεμίαν θὰ ἔδιδεν ὁ Βάλδεμαρ προσοχὴν ἐὰν δὲν ἐγνώριζε καλῶς ὁποίαν αὐται ἐπὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ κοινοῦ ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσιν ἐπιρροήν. Ὁ Βάλδεμαρ ἔβλεπεν ἐπικείμενον πόλεμον φυλετικόν, ἄγριον, πεισματώδη, ὅστις ἐὰν δὲν κατέληγεν εἰς τὴν ἐντελῆ τῆς ἀγαπητῆς αὐτῷ φυλῆς καταστροφὴν θὰ εἶχεν ὅμως ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδίωξιν αὐτῆς. Μετὰ μακρὰν, ὥριμον σκέψιν ἀπεφάσισε νὰ προσπαθήσῃ μόνος νὰ δώσῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τροπὴν εὐνοϊκωτέραν καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου οὐδεμιᾶς νὰ φεισθῇ θυσίας. Ἄνευ ἀναβολῆς ἐπελήφθη τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ μετέβη παρὰ τῷ Ἀξέλ, ὅπως ἀποχαιρετήσῃ αὐτὸν ἐπί τινα καιρόν.

Ἡ πληγὴ τοῦ Ἀξέλ, ὡς εἴπομεν ἤδη, δὲν ἦτο ἐπικίνδυνος, ἀλλὰ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τραυματικὸς πυρετὸς ἐπελθὼν ἀνησύχησε πολὺ τοὺς περιποιουμένους τὸν τραυματίαν καὶ ἰδίως τὴν Ὀβαχόνταν, ἥτις ὡς ἀρίστη νοσοκόμος οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ Βάλδεμαρ εἰσελθὼν εἰς τὴν καλύβην, ὅπου εὑρίσκετο ὁ φίλος του, εὗρεν αὐτὸν μόνον. Ἡ Ὀβαχόντα εἶχεν ἐξέλθει εἰς ἀναζήτησιν δροσεροῦ ὕδατος. Ὁ Βάλδεμαρ ἐκάθησεν ἐπὶ δέματος καστορίων δερμάτων καὶ ἀνέφερεν εἰς τὸν φίλον του τὰς σοβαρὰς εἰδήσεις, ἃς ἔμαθε, καὶ τὴν ἀπόφασιν, ἣν συνεπείᾳ τούτων ἔλαβεν. Ὁ Ἀξὲλ μετὰ προσοχῆς τὸν ἤκουεν, ἀλλ' ὅταν εἰσῆλθεν ἡ Ὀβαχόντα εἰς τὴν καλύβην τὰ ὄμματά του ἐστράφησαν πρὸς τὴν νέαν κόρην, καὶ ὁ Βάλδεμαρ ἐννοῶν ὅτι μάτην πλέον περιμένει τὴν γνώμην τοῦ ἀγρηγρήμενου Ἀξέλ, εἶπε πρὸς τὴν Ὀβαχόνταν·

— Θέλει ἡ Ὀβαχόντα νὰ κάμῃ τὴν χάριν εἰς τὴν "σκυθρωπὴν Ἐλάτην", καὶ νὰ παρακαλέσῃ τὸν "λευκὸν Ἀετὸν" νὰ ἔλθῃ ἐπί τινας στιγμὰς ἐνταῦθα;

Ἡ νέα ἔνευσε μὲ τὴν κεφαλήν, ἔρριψε βλέμμα πλῆρες συμπαθοῦς μεριμνης πρὸς τὸν ἀσθενῆ καὶ ἐξῆλθε τῆς καλύβης ἐλαφρῷ τῷ ποδί.

Εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Συσύνων ἐλθόντα ὁ Βάλδεμαρ ἐξήγησε τὰ πάντα καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ μὴ ἐπισπεύσῃ τὸν ἀγῶνα διὰ τολμηρᾶς τινος ἐπιθέσεως. Ἀλλ' ὁ γέρων, ὅστις ἠνόει ὅτι ὁ Βά

Ὁ Βάλδεμαρ τότε τῷ ἐξήγησε διά μακρῶν τοὺς λόγους, δι' οὓς νομίζει ὅτι εἰρηνικὸς συμβιβασμὸς ἦτο ἡ καλλιτέρα λύσις τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς, καὶ ὑπέδειξε τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ συμβιβασμὸς οὗτος.

Πρὸς ῥύθμισιν τῶν ὅρων τούτων ἐζητήθη καὶ ἡ σύμπραξις τοῦ Ἰνδικοῦ πράκτορος Πεννηφῶξ, ἀνδρὸς πτωχοῦ μὲν ἀλλ' εὐφυεστάτου, ὅστις ἦτο εἶδος διπλωματικοῦ πράκτορος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν πρὸς τὰς διαφόρους Ἰνδικὰς φυλάς. Ὁ Πεννηφῶξ συνέταξε τὸ ἔγγραφον καὶ ὁ συμβιβασμὸς ἐπῆλθε. Περὶ τῆς λύσεως ταύτης ἡ προμνημονευθεῖσα ἐφημερὶς τῆς Κιγκιννάτης περιεῖχε τὸ ἑξῆς ἀρθρίδιον·

"Ἀσμενοι ἀναγράφομεν ὅτι αἱ ἀπώλειαι "ἡμῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ κατὰ τῶν Συούνων ἐκ-"στρατείᾳ ὑπῆρξαν ἀσήμαντοι. Τοῦτο ὀφείλεται "κυρίως εἰς τὴν πολιτικὴν σύνεσιν τοῦ κυρίου "Πεννηφῶξ καὶ εἰς τὴν δραστηριότητα καὶ εὐ-"τολμίαν τοῦ στρατηγοῦ Ἰάξωνος. Ἐμάθομεν "μάλιστα ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρόκειται ν' ἀντα-"μείψῃ τοὺς δύο τούτους ἄνδρας, τὸν μὲν Ἰά-"ξωνα προβιβάζουσα, τὸν δὲ Πεννηφῶξ διορίζουσα "πρεσβευτὴν παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ."

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 31/12 Ἰουνίου 1882.

ΕΛΛΑΣ. Ἐν τῇ ἑλληνικῇ βουλῇ ἐξακολουθοῦσιν αἱ συνεδριάσεις, ἄν καὶ ὁ καύσων ἦναι ἀρκούντως ἤδη ἐπαισθητός, καὶ πολλοὶ τῶν κυρίων βουλευτῶν διάζωνται ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των. Ἀλλ' αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς εἶναι κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην τόσον πολλαί, κατηναλώθη δὲ τοσοῦτος πολύτιμος χρόνος εἰς προσωπικὰς καὶ ἀγόνους ἀντεγκλήσεις, ὥστε ἀνάγκη ὑφίσταται πρὸς παράτασιν τῶν συνεδριάσεων. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους διὰ τὸ τρέχον ἔτος δὲν συνεζητήθη εἰσέτι, καὶ ἀμφίβολον εἶναι ἂν ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ θὰ κατορθωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Φαίνεται ὅτι τὸ κατηγορητήριον κατὰ τὸν πρώην ὑπουργῶν, περὶ οὗ τοσοῦτος ἐγένετο πάταγος, ἢ ἐντελῶς ἐναυάγησεν ἢ καὶ εἰσαγόμενον εἰς τὴν βουλὴν δὲν θὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ζωηροί τινες τῆς κυβερνητικῆς μερίδος ἀποδοῖ προσεδόκουν. Τὸ κατηγορητήριον ὑπεγράφη μὲν ὑπὸ τριάκοντα ἑπτὰ βουλευτῶν, ἀλλ', ὡς ᾄδεται, πολλοὶ τῶν ὑπογραψάντων αὐτὸ σκεφθέντες ὡρεμώτερον ἀπέσυρον πάλιν τὰς ὑπογραφάς των. — Λίαν εὐχάριστα καὶ παρηγορητικὰ φαινόμενα εἶναι αἱ περὶ σιδηροδρομικῶν ἐν Ἑλλάδι γραμμῶν συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις. Καιρὸς εἶναι πλέον καὶ ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διὰ σιδηροδρόμων συγκοινωνία, ἧς ἀπολαμβάνουσι πρὸ τοσούτων ἤδη δεκαετηρίδων τὰ εὐνομούμενα τῆς Εὐρώπης κράτη. Ὡσαύτως ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν ὅτι τὰ λουτρὰ τῆς Αἰδηψοῦ, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἰαματικὴν δύναμιν δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ διασημότερα τῆς Εὐρώπης, παρεχωρήθησαν εἰς ἑλληνικὴν διὰ μετοχῶν Ἑταιρίαν, ἥτις δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὰ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἀνταξία τοῦ εὐεργετικοῦ αὐτῶν προορισμοῦ. — Γενικῶς ἐπεκροτήθη ἡ ἀπόφασις τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀποστείλῃ εἰς Ἀλεξάνδρειαν πολεμικὰ πλοῖα ἕνεκα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐπικρατούντων φόβων περὶ διαταράξεως τῆς τάξεως. Ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἰδίως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, συγκεντροῦνται τοσαῦτα συμφέροντα τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν, ὥστε καθήκον εἶχεν ἡ ἑλλ. κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ προστασίας τῶν ἐκεῖ διαμενόντων ὑπηκόων της. Βεβαίως οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁμογενεῖς εἶδον μετὰ συγκινήσεως κυματίζουσαν ἐνώπιον αὐτῶν τὴν ἐθνικὴν σημαίαν. Εἶναι ἀσπασμός, ὃν μακρόθεν πέμπει αὐτοῖς ἡ φίλη πατρίς! — Ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια μετέβη ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰς Δεκέλειαν ἐν τῇ λαμπρᾷ βασιλικῇ ἐπαύλει. Πρὸ ἡμερῶν οἱ βασιλεῖς ἐξέδραμον διὰ τῆς Ἀμφιτρίτης εἰς Λαύριον, ὅπου ἐπεσκέφθησαν καὶ ἐξήτασαν μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὰ ἔργα τῆς μεταλλευτικῆς τοῦ Λαυρίου Ἑταιρίας, τὰ ὁποῖα χάρις εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ δραστηριότητα τῶν διευθυνόντων αὐτὰ κυρίων Φωκίωνος Νέγρη καὶ Εὐγενίου Ῥίζου μεγάλην ἐμφαίνουσι πρόοδον.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ. Ἐν Αἰγύπτῳ ἡ θέσις τῶν πραγμάτων δὲν μετεβλήθη οὐσιωδῶς· ἡ διάστασις μεταξὺ τοῦ Ἀντιβασιλέως καὶ τῶν ὑπουργῶν του ὑφίσταται ἔτι. Ὁ ἕκτακτος ἀπεσταλμένος τῆς Πύλης, στρατάρχης Δερβίς πασᾶς ἀφίκετο εἰς Καΐρον καὶ ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτός. Ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος οὗτος τῆς κυριάρχου δυνάμεως θέλει κατορθώσει νὰ ἐπιφέρῃ τὸν προσήκοντα συμβιβασμὸν καὶ καθησυχάσει τοὺς φόβους τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Εὐρωπαίων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ Πύλη δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην συγκροτήσεως συνδιασκέψεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων πρὸς ῥύθμισιν τοῦ αἰγυπτιακοῦ ζητήματος. Σήμερον διαδίδεται τηλεγραφικῶς ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνέβησαν ἀτακτήματα, τὰ ὁποῖα τῇ παρεμβάσει τοῦ στρατοῦ κατηνυάσθησαν, καὶ ὅτι ἐπληγγώθη ἐν τῇ συμπλοκῇ ὁ πρόξενος τῆς Ἀγγλίας.

ΡΩΣΣΙΑ. Ἐν Μόσχᾳ ἔλαβε χώραν ἡ ἐπίσημος ἐγκαίνισις τῆς διεθνοῦς Ἐκθέσεως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ μεγάλου δουκὸς Βλαδιμήρου. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἤδη ἐπισκεψαμένων αὐτὴν ἡ Ἔκθεσις αὕτη πολλὰ παρουσιάζει τὰ ἐνδιαφέροντα. Τὸ κατάστημα τῆς Ἐκθέσεως εἶναι κομψὸν καὶ εὐρύχωρον, ἡ κατάταξις τῶν ἐκθεμάτων συστηματική, τὰ προϊόντα ἄφθονα καὶ ἐκλεκτά, ὡς δύναταί τις νὰ περιμένῃ παρὰ χώρας τόσον εὐφόρου καὶ πλουσίας.

ΙΤΑΛΙΑ. Ὁ ἰταλικὸς τύπος γέμει ἄρθρων περὶ τοῦ ἀποθανόντος στρατηγοῦ Γαριβάλδου, καὶ λεπτομερῶν περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ περιγραφῶν. (Ὅρα ἐν τῷ σημερινῷ τεύχει τὴν εἰκόνα τοῦ Γαριβάλδου καὶ σύντομον βιογραφίαν του.) Τὸ σῶμα τοῦ Γαριβάλδου ἐτάφη προσωρινῶς ἐν Καπρέρᾳ παρὰ τὸν τάφον τῶν προαποβιωσάντων τέκνων καὶ ἐγγονῶν του. Ἡ χήρα του ἐπιμένει νὰ καῇ τὸ σῶμα κατὰ τὴν διὰ τῆς διαθήκης του ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν του· οἱ φίλοι του ὅμως καὶ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης, συμφωνοῦντες κατὰ τοῦτο πρὸς τὴν Ἰταλικὴν Κυβέρνησιν, ἐγνωμοδότησαν νὰ μετακομισθῇ τὸ σῶμα εἰς Ῥώμην καὶ νὰ ταφῇ ἐν τῷ Πανθέῳ πλησίον τοῦ βασιλέως Βίκτωρος Ἐμμανουήλ. Ὑποτίθεται ὅτι ἡ γνώμη αὕτη θέλει ὑπερισχύσει καὶ ὅτι ἐν τῷ Πανθέῳ τῆς Ῥώμης θὰ ἀναπαύωνται τὰ ὀστᾶ τοῦ ἐνθέρμως τὴν πατρίδα του καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀγαπήσαντος στρατηγοῦ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 30/11 Ἰουνίου 1882.

Ὀλίγον διήρκεσεν ἡ χαρὰ τῶν αἰσιοδόξων, ὀλίγον διήρκεσαν αἱ ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι τῶν τῆς ὑψώσεως ἀπαθῶν. Ἡ πολιτική, ἄνασσα ἀπόλυτος καὶ ἰδιότροπος, διέλυσε τὰ ὡραῖα ὄνειρα. Ἐπῆλθον αἱ περιπλοκαὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τὰ χρηματιστήρια ἐγένοντο ἀνάστατα· ἐπῆλθον ταὐτοχρόνως καὶ αἱ ἑορταὶ τῆς Πεντηκοστῆς, καθ' ἃς πολλοὶ τῶν ὀνητῶν ἀντὶ νὰ ἐξετάζωσι τὰ χρηματιστικὰ δελτία συμβουλεύονται τὸ βαρόμετρον, ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβωσιν ὀλίγην ἀναψυχὴν ἐν τῇ ἐξοχῇ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις σχεδὸν ἐντελῆς ἐπεκράτει νέκρωσις. Αἱ ἑορταὶ παρῆλθον καὶ ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι· ἀλλὰ μὲ ὅλας τὰς προσπαθείας τῶν αἰσιοδόξων, ἐφιάλτης πιέζει τὰ χρηματιστήρια, ὁ ἐφιάλτης μελλόντων συμβάντων, καὶ ζοφερὰ νέφη δὲν ἐλλείπουσιν ἀπὸ τοῦ πολιτικοῦ ὁρίζοντος.

Ἐκ Παρισίων ὀλίγα ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν. Τὸ κοινὸν κατέστη εἰς ἄκρον δύσπιστον. Ἐναγωνίως ἐπεριμένετο ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς Γενικῆς Ἑνώσεως· ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ὅπως ὁ κόσμος τὴν προσεδόκα, καὶ ὅμως ἡ ὕψωσις δὲν ἐπραγματοποιήθη. Δεδικαιολογημένη εἶναι ἡ ἀπόφασις διὰ τοῦ ὅτι αἱ νέαι μετοχαὶ τῆς Γενικῆς Ἑνώσεως εἶχον κηρυχθῆ ἄκυροι, ὅτι διὰ 24 χιλιάδας μετοχῶν εἶχεν ἐγγραφῆ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ἤτοι αὐτὴ ἡ Ἑταιρία, καὶ ὅτι αἱ μέλλουσαι ἐγγραφαὶ καθίσταντο ὅλως ὑποθετικαί. Καὶ ὅμως εὑρίσκονται ἄνθρωποι ἔχοντες τὴν διάθεσιν καὶ τὴν τόλμην νὰ προβῶσιν εἰς ἔκδοσιν νέων μετοχῶν. Οὕτω διανοεῖται κατ' αὐτὰς ἡ Τράπεζα Crédit foncier argentin νὰ ἐκδώσῃ ὁμολογίας πρὸς 8¼%. Ὅταν ἀναλογισθῶμεν μετὰ πόσης δυσκολίας ἡ Τράπεζα αὕτη ἠδυνήθη νὰ τυποθετήσῃ τὰς ὁμολογίας της πρὸς 6½%, θεωροῦμεν σχεδὸν ἀδύνατον τὴν πραγματοποίησιν τοιούτων ἀξιῶν, ἔστω καὶ μὲ τόκον 8¼%. — Ἡ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Comptoir d'Escompte καὶ τῆς Σερβικῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀποπερατώσεως τῶν σιδηροδρομικῶν τῆς Σερβίας γραμμῶν συνωμολογήθη. — Ταύτῃ τῇ στιγμῇ λαμβάνομεν τὴν εἴδησιν περὶ τῆς συστάσεως τῆς Νέας Ἑνώσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς συγχωνεύσεως τῶν τριῶν γαλλικῶν Τραπεζῶν (Crédit de France, Crédit de Paris καὶ Banque Roumaine). Ἀλλ' ἡ ζωηρότης ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐξέλιπε· τοῦτο εἶναι φανερόν.

Σπουδαῖον συμβὰν τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν ἐν Βιέννῃ εἶναι ἡ ἔκπτωσις τῶν μετοχῶν τῆς αὐστριακῆς Πιστωτικῆς Τραπέζης. Ἡ ἔκπτωσις αὕτη ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Πιστωτικὴ Τράπεζα τὰ 10 ἑκατομμύρια τοῦ τελευταίου δανείου, τὰ ὁποῖα σήμερον ἔχουσι 92,10%, ἀνέλαβε πρὸς 92,8%. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἄλλα ἐπῆλθον καταψηκτικὰ τῶν χρηματιστηρίων περιστατικά. Πάντες ἐνόμιζον ὅτι ἡ ὁμὰς Ῥότσχιλδ ἤθελεν ἀναλάβει πάλιν κατὰ τὸν τρέχοντα ἤδη μῆνα τὴν μετατροπὴν τοῦ εἰς χρυσὸν οὐγγρικοῦ δανείου, τὸ σύνθημα τοῦτο τῆς ὑψώσεως, ἀλλὰ αἱ ὑψηλαὶ τῶν τραπεζιτῶν σφαῖραι ἀτρὸν ἠγόρασαν — κατ' ἐπιφάνειαν τοὐλάχιστον, καὶ ἐπόμενον ἦτο οἱ μικροὶ ν' ἀπολέσωσι τὸ θάρρος καὶ τὴν πεποίθησιν. Στερεαὶ εἶναι αἱ μετοχαὶ τοῦ αὐστρο-γαλλικοῦ σιδηροδρόμου, καὶ ἡ ἐλπὶς καλῆς ἐσοδείας διατηρεῖ ὑψωμένον τὸ συνάλλαγμα. Ἡ μετὰ τῆς οὐγγρικῆς κυβερνήσεως σύμβασις, περὶ ἧς ἐγράψαμεν ἐν τῇ προηγουμένῃ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει, εἶναι ἀποφασισμένη, καὶ περιμένει τὴν ἐπικύρωσιν ὑπὸ τῆς γενικῆς τῶν μετόχων συνελεύσεως. Ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν 400 χιλ. μετοχῶν αἱ 100 χιλ. κατετέθησαν ἐν Παρισίοις διὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν δύναται πᾶς τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο ἐνθέρμως ὑποστηρίζεται. Ἡ αὐστριακὴ Κυβέρνησις διανοεῖται πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων τῆς κατοχῆς ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἐρζεγοβίνῃ νὰ ἐκποιήσῃ μέρος τῶν μετοχῶν της, καὶ ἤδη ἐπώλησε 32 χιλ. μετοχῶν τοῦ σιδηροδρόμου Φραγκίσκου Ἰωσὴφ εἰς τὴν κτηματικὴν Τράπεζαν τῆς Αὐστρίας πρὸς φιορίνια 192,30.

Τὰ γερμανικὰ χρηματιστήρια δεικνύουσι τάσιν στερεάν, ἂν καὶ ἐπηρεαζόμενα ὑπὸ τῶν τελευ-

ταίων πολιτικῶν γεγονότων καὶ φόβων. Σιδηροδρόμων Ἐλβετίας καὶ νοτίου Γερμανίας μετοχαὶ ζητοῦνται καὶ τοῦτο συνεπείᾳ τῶν τελεσθέντων ἐγκαινίων τῆς νέας γραμμῆς τοῦ Ἁγίου Γοθάρδου. Ὡσαύτως καὶ αἱ μετοχαὶ τῶν Μεταλλευτικῶν Ἑταιριῶν εἰσὶ περιζήτητοι ἕνεκα τῶν μεγάλων ἐν Ἀμερικῇ ἀπεργιῶν. Μ' ὅλον τοῦτο αἱ μεταλλευτικαὶ ἑταιρίαι ἐν Γερμανίᾳ στεροῦνται ἐργασίας· ἡ παραγωγὴ αὐτῶν ἠλαττώθη, μὴ ὑπαρχούσης ἀρκούσης καταλώσεως εἰς ὅλα τὰ εἴδη τοῦ σιδήρου. Λ.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ.

Chauvinisme. Πολλάκις ἀναγινώσκομεν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἐφημερίσι τὴν λέξιν ταύτην· νομίζομεν δέ, ἐὰν δὲν ἀπαξῇ ἡμᾶς ἡ μνήμη, ὅτι ἀπηντήσαμεν τὴν λέξιν Σωβινισμὸς καὶ ἐν ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν, ἀλλ' ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εὕρομεν αὐτὴν καταλλήλως ἐρηρμωσμένην. Ἡ ἐτυμολογία τῆς γαλλικῆς λέξεως Chauvinisme δὲν εἶναι βεβαίως εἰς πάντας γνωστή· διὸ νομίζομεν ὅτι μικρόν τι περὶ αὐτῆς ἀρθρίδιον δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄσκοπον. Ὁ Λιττρὲ ἐν τῷ ἐγκριτῷ αὐτοῦ Λεξικῷ ἐν τῇ λέξει Chauvinisme λέγει· "Μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ναπολέοντος Α'. ἐκ τῆς νήσου Ἔλβας αἱ εὐνοῖαι αὐτῷ γαλλικαὶ ἐφημερίδες ἀνέφερον περὶ "ἀρχαίου τινος ἐπιλέκτου", ἐνθέρμου τοῦ αὐτοκράτορος θειασώτου καὶ ὀπαδοῦ. Ὁ ἐπίλεκτος οὗτος ἐκαλεῖτο Chauvin, ἐξ οὗ καὶ ἡ λέξις chauvinisme. "Ἀλλα πάλιν λεξικὰ ἀναφέρουσιν ὅτι μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1815 διάλυσιν τοῦ στρατοῦ τοῦ Λείγηρος πολλοὶ στρατιῶται τοῦ Ναπολέοντος, φέροντες τὸ ὄνομα Chauvin, καίτοι γενόμενοι ἁπλοῖ πολῖται, διέμειναν ὑπερβολικοὶ θειασῶται τῆς ναπολεοντείου πολιτικῆς· τὸν τύπον δὲ τοῦτον τοῦ μέχρις ὑπερβολῆς ὀπαδοῦ τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ἔλαβον οἱ τὴν κωμῳδίαν "ὁ γεωργὸς στρατιώτης" συντάξαντες. Ἔκτοτε ἡ λέξις Chauvinisme, ἡ πάντα τυφλὸν καὶ ὑπερβολικὸν πατριωτισμὸν ἐμφαίνουσα, ἔμεινε παροιμιώδης. Ἡ πρώτη αὐτῆς χρῆσις ὡς τοιαύτης ἐγένετο ἔν τινι κωμῳδίᾳ "Οἱ ὑπασπισταὶ" διδαχθείσῃ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τοῦ Γυμνασίου ἐν Παρισίοις τῇ α'. Ἀπριλίου 1842.

Σημεῖα τῶν καιρῶν. Ἡ φιλοσοφικὴ αὕτη φράσις, ἡ σήμερον τοσοῦτον συνήθης, τοσάκις ἀπαντᾶται ἐν ταῖς διαφόροις ἐφημερίσι, καὶ ἐν τῇ συναναστροφῇ, ὥστε δικαίως δύναται καὶ αὐτῆς νὰ γείνῃ διὰ βραχέων μνεία. Τοσοῦτον μᾶλλον δικαιούμεθα νὰ ποιήσωμεν λόγον περὶ αὐτῆς, καθ' ὅσον πολλοὶ τὴν μεταχειρίζονται μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν κυρίαν αὐτῆς ἔννοιαν. Καὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς χρήσεως αὐτῆς ἐν τῇ ὁμιλίᾳ. Λέγοντες "σημεῖον τῶν καιρῶν" ἐννοοῦμεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κακόν τι καὶ δυσάρεστον. "Ὅταν ζητῶμεν νὰ παρηγορήσωμεν ἑαυτοὺς ἢ ἄλλους ἐπὶ δυσαρέστῳ τινὶ συμβάντι, ὅταν θέλωμεν νὰ καλύψωμεν τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἀπρονοησίαν ἢ ἄγνοιαν, ἢ ὅταν θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν δυσανασχέτησιν ἡμῶν ἐπὶ παθήματί τινι, λέγωμεν "εἶναι σημεῖον τῶν καιρῶν". Τοῦτο λέγει συνήθως καὶ ὁ μὴ λαθὼν ἐγκαίρως παρὰ τοῦ ῥάπτου τὸν ὑποσχεθέντα ἐπενδύτην του, καὶ ὁ ὑπὸ ἀγύρτου ἀπανηθεὶς καὶ ζημιωθείς, καὶ ὁ τὰς προσδοκίας του ἢ τὰς ἐλπίδας του μὴ βλέπων πραγματοποιουμένας. Τίς ἤθελε μεταχειρισθῇ τὴν φράσιν ταύτην προκειμένου περὶ ἐθνωφελοῦς ἱδρύματος, περὶ συστάσεως νέου πανεπιστημίου, περὶ ἐφευρέσεως ἢ νέας τινὸς ἀνακαλύψεως; Οὐδεὶς βεβαίως· ἐκτὸς ἐὰν εὑρίσκετο μεμψίμοιρός τις, αἰτιώμενος τὸ ὑπερβολικὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἢ κεκηρυγμένος ἐχθρὸς παντὸς νεωτερισμοῦ, πάσης ἐφευρέσεως, πάσης νέας ἀνακαλύψεως, καὶ τοιοῦτοι ἀρκετοὶ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει μὲ τὴν φράσιν ταύτην καὶ ἐν τῷ τύπῳ. Ὁ ὁμοσιογράφος, ὁ θέλων ν' ἀποφύγῃ συζήτησιν, ἣν ἀπορεῖ πῶς νὰ διεξαγάγῃ, γράφει· "Σημεῖα τῶν καιρῶν", καὶ διὰ τῶν τριῶν τούτων λέξεων πιστεύει ὅτι ἔλυσε τὸ ζήτημα. "Σημεῖα τῶν καιρῶν" λέγει ἡ ἀντιπολίτευσις ἢ ἐπικρίνουσα τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεως· "σημεῖα τῶν Καιρῶν" λέγει καὶ ἡ κυβερνητικὴ μερίς, ἡ ἐπὶ ταῖς ἐπιθέσεσι τῆς ἀντιπολιτεύσεως δυσανασχετοῦσα.

Ἂς ἐξετάσωμεν νῦν τὴν αἰτίαν, δι' ἣν διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἐννοοῦμεν πάντοτε κακόν τι ἢ δυσάρεστον. Ἡ φράσις "σημεῖα τῶν καιρῶν" οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παράφρασις τῆς φράσεως "οἱ καλοί, παλαιοὶ καιροί", ἧς τοσαύτη χρῆσις ἢ μᾶλλον εἰπεῖν κατάχρησις ἐγένετο, ὥστε σήμερον θεωρεῖται ἀπηρχαιωμένη καὶ ἐκτὸς συνηθείας. Ἡ ἰδέα ὅμως, ὅτι ἄλλοτε τὰ πράγματα ἦσαν καλλίτερα, ὅτι ἄλλοτε ὁ κόσμος δὲν ἦτο τόσῳ κακὸς καὶ διεφθαρμένος, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἁπλούστεροι καὶ ἀφελέστεροι — ἡ ἰδέα αὕτη διέμεινε, καὶ διὰ τοῦτο ὑφίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ εὑρεθῇ φράσις ἐξηγοῦσα αὐτήν· ἡ φράσις αὕτη ἦτο "σημεῖα τῶν καιρῶν." Φράσις πράγματι χαρακτηριστικὴ διὰ τὸν αἰῶνα ἡμῶν, ὡς χαρακτηριστικαὶ ἦσαν αἱ ὀνομασίαι· οἱ χρόνοι τῆς φενάκης, τῶν πλοκάμων, τῆς κρινολίνας κ. τ. τ. Τίς οἶδε πῶς οἱ μεταγενέστεροι θέλουσιν ὀνομάσει τὸν αἰῶνα ἡμῶν; Ἐν τοσούτῳ ἡμεῖς ἔχομεν τὴν φιλοτιμίαν νὰ τὸν ὀνομάζωμεν τὸν αἰῶνα τῶν ἐφευρέσεων, τοῦ ἀτμοῦ, τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Οὕτω ἀνυψοῦντες τοὺς χρόνους ἡμῶν φθόνομεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ὅπου τὴν φράσιν "τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν" δυνάμεθα ἐπιτυχῶς ν' ἀντικαταστήσωμεν διὰ τῆς φράσεως "τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς." Τοῦτο ὀφείλομεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ, τὸν μέγαν θρίαμβον τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος. Ἡ ἱστορία αὕτη δὲν ὑπολογίζεται κατὰ ἔτη ἢ κατὰ γενεὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ κατὰ ἑκατονταετηρίδας. Εἷς τῶν διασημοτέρων συγγραφέων τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ (ὁ RIEHL) οὕτως ὁρίζει ἐπιστημονικῶς τὰς τρεῖς τελευταίας ἑκατονταετηρίδας· "ἡ 17η ἑκατονταετηρὶς, λέγει, εἶναι ἡ θρησκευτική, ἡ 18η ἡ φιλοσοφική, καὶ ἡ 19η ἡ ἑκατονταετηρὶς τῆς ἱστορίας καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Λ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Στατιστική. Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ κατοικοῦντες ξένοι συμποσοῦνται κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς πληροφορίας εἰς 68,653 ἄτομα. Ἐκ τούτων 29,963 εἰσὶν Ἕλληνες, 14,524 Ἰταλοί, 14,310 Γάλλοι, 3795 Ἄγγλοι, 2480 Αὐστριακοὶ καὶ Οὔγγροι, 2003 Ἱσπανοί, 1879 Γερμανοί, 752 Πέρσαι, 358 Ῥῶσσοι, 199 Ἀμερικανοί, 127 Βέλγαι, 119 Ὁλλανδοί, 74 Δανοί, 44 Σουηδοί, καὶ 36 Πορτογάλλοι. Αἱ δὲ πόλεις αἱ περιέχουσαι τοὺς περισσοτέρους ξένους εἶναι ἡ Ἀλεξάνδρεια μὲ 42,884, τὸ Καΐρον μὲ 15,758, τὸ Πορτ-Σαΐδ μὲ 3136 καὶ τὸ Σουὲζ μὲ 1094.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Κ. Ι. Ν... εἰς **Βρεντήσιον.** Ἡ ἰδέα σας εἶναι ὅτι ἡ ἰταλικὴ λέξις brindisi, ἥτις σημαίνει πρόποσιν (toast) παράγεται ἐκ τῆς πόλεως ἐν ᾗ κατοικεῖτε· ἐγὼ ὅμως νομίζω τὴν παραγωγὴν ταύτην βεβιασμένην, καὶ παραδέχομαι, ὡς ἐπιτυχεστέραν τὴν ἑξῆς· Κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη (ἐν Νεφέλαις) οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον "δρῦν εἰπεῖν" διὰ τὰ μικρὰ παιδία τὰ δυψῶντα καὶ ζητοῦντα νὰ πίωσιν. Ἐκ τοῦ "δρῦν εἰπεῖν" οἱ Λατῖνοι ἔκαμαν brin dixi, οἱ δὲ Ἰταλοὶ brin dissi, ἐξ οὗ καὶ τὸ brindisi. Τὴν ἐτυμολογίαν ταύτην παραδίδομεν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν παρ' ἡμῖν ἐτυμολόγων. Τὸ νόστιμον εἶναι ὅτι καὶ οἱ Γερμανοὶ ἀντιποιοῦνται τὴν πατρότητα τῆς λέξεως brindisi, παράγοντες αὐτὴν ἐκ τοῦ es bringen, ἤτοι προσφέρειν. — κ. Γ. Ρ... εἰς **Μόσχαν.** Τὰ φυλλάδια τῶν δύο νέων συνδρομητῶν ἀπεστάλησαν. Ἀναμένομεν τὸ ἄρθρον τὸ ὑποσχεθέν. — κ. Δ... εἰς **Σμύρνην.** Τὰ δύο σώματα θέλουσι πέμπεσθαι Ἰμῖν, ἡ δὲ συνδρομὴ προπληρόνεται, ὡς γνωρίζετε. Ἐλπίζομεν ὅτι τὸ ἓν τῶν περικαλυμμάτων ἐδώσετε ἤδη εἰς τοὺς κυρίους Σ. — κ. Π. Μ... εἰς **Καβάλλαν.** Ἡ χειρόγραφον ἐλήφθη καὶ εὐχαριστοῦμεν. Ἡ παραγγελία τῶν βιβλίων ἀνεστάλη ἐγκαίρως. — κ. Α. Β... εἰς **Βουκουρέστιον.** Περὶ τῆς τύχης τῶν φυλλαδίων τοῦ κ. Β... θέλομεν γράψει ὑμῖν προσεχῶς, διότι συνέβη περίεργος παρεξήγησις. Σήμερον πέμπονται τὰ ἐλλείποντα τεύχη. Διὰ τὰς γαλλογραφίας ἃς ζητεῖτε, ὑποθέτομεν ὅτι θέλουσιν εὑρεθῆ. Κατὰ λάθος ἐζητήθησαν ἀνέ' αὐτῶν φωτογραφίαι, αἵτινες δὲν ὑπάρχουσιν. — κυρίαν Σ. Κ... εἰς **Φλωρεντίαν.** Ἴσως γνωρίσετε τὴν μικρὰν Ἑλληνίδα χωρικήν, ἂν καὶ μὴ τηρηθείσης τῆς ὁμωνυμίας ἡ ἀναγνώρισις καθίσταται πράγματι πρόβλημα.

ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ.

Πρόβλημα σ'.

Νὰ σχηματισθῇ τρίγωνον λέξεων·

******* κίρους ἔαρος.
****** τὸ ἐναντίον τοῦ ἀθῷος.
***** ἐπίρρημα ἐμφαῖνον διεύθυνσιν.
**** αἷμα κεχυμένον.
*** προστακτικὴ παράττουσα τὸν φιλάργυρον.
** ἐπίρρημα.
* στοιχεῖον ἀλφαβήτου.

Πρόβλημα ζ.

Ποῖον εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον ἀρχικὸν γράμμα ἡνωμένον μετὰ τῶν δύο πρώτων γραμμάτων τοῦ ὀνόματος τῆς συζύγου του, μετὰ τοῦ πρώτου τοῦ συμμάχου κα

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

ΕΣΠΕΡΟΣ.

Σύγγραμμα περιοδικὸν μετὰ εἰκόνων ἐκδιδόμενον ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1|13 καὶ 15|27 ἑκάστου μηνός.

Τιμὴ ἐτησία προπληρωτέα φράγκα 40 (= μάρκαι 32 = ῥοῦβλια 16).
Τιμὴ καταχωρίσεων δι' ἕκαστον στίχον φοίνικ. 50.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΑΘΗΝΑΙ καὶ **ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ**· κ. Δημ. Α. Κορομηλᾶς, γραφεῖον "Ἐφημερίδος". **ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ**· κ. Μιχαὴλ Π. Μαντζαβῖνος. **ΚΕΡΚΥΡΑ**· κ. Ι. Ναχαμούλης. **ΖΑΚΥΝΘΟΣ**· κ. Ν. Παππαδόπουλος. **ΒΩΛΟΣ**· κ. Νικ. Γεωργιάδης, ἰατρός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ ἡ λοιπὴ **ΑΙΓΥΠΤΟΣ**· κ. Πέτρος Σαράντης, Βιβλιοπωλεῖον "Ὁ Φοῖνιξ" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰωάννης Παπᾶς, βιβλιοπώλης. **ΣΜΥΡΝΗ**· κκ. Δεκίπρης καὶ Σα, καὶ κ. Φρ. Σαρίκας. **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**· κ. Σ. Γράσσος, βιβλιοπώλης. **ΚΑΒΑΛΛΑ**· κκ. Α. Γ. Κούζη καὶ Σα. **ΜΥΤΙΛΗΝΗ**· κ. Ξενοφῶν Γκιρτζιώτης. **ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ**· Αἰδεσ. Ἀνανίας Ἀλεξανδρίδης. **ΣΑΜΟΣ**· κ. Σταματιάδης, ἔφορος τῆς Σαμιακῆς Βιβλιοθήκης. **ΒΗΡΥΤΤΟΣ**· κ. Χρ. Χριστοφόρου. **ΙΩΑΝΝΙΝΑ**· κ. Ν. Δόσιος.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ καὶ **ΛΕΜΗΣΣΟΣ** Κύπρου· κ. Π. Δ. Παπαδάκης. **ΛΑΡΝΑΞ**· κ. Ἰωάννης Πιερίδης.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ· κ. Ἀριστόδημος Α. Βοσκώφ. **ΓΑΛΑΖΙΟΝ**· κ. Α. Ι. Σαρεγιάννης. **ΙΒΡΑΙΛΑ**· κ. Ἰωάννης Α. Βοσκώφ. **ΤΟΥΡΝΟ-ΜΑΓΟΥΡΕΛΟΝ**· κ. Διον. Ι. Μηλιαρέσης. **ΚΟΡΑΒΙΑ**· κ. Νικόλαος Καραβίας. **ΚΑΛΑΦΑΤΙΟΝ**· κ. Νικ. Κουκλέλης. **ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ**· κ. Εὐθυμ. Πεταλᾶς. **ΤΟΥΡΝΟ-ΣΕΒΕΡΙΝΟΝ**· κ. Ι. Α. Σακελλαρίδης.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰάκωβος Μάνος, ἰατρός. **ΜΟΣΧΑ**· κ. Γρηγ. Ι. Ροσσόλυμος. **ΟΔΗΣΣΟΣ**· κ. Θεμιστ. Α. Σολομός. **ΤΑΓΑΝΙΟΝ**· κ. Δημ. Δ. Ἀλεξόπουλος. **ΡΟΣΤΟΒΙΟΝ**· κ. Στέφ. Λοβέρδος. **ΓΕΙΣΚ**· κ. Π. Α. Ἀξιώτης. **ΝΙΚΟΛΑΙΕΦ**· κ. Θεόδωρος Λυκιαρδόπουλος. **ΒΕΡΔΙΑΝΣΚΑ**· κ. Νικ. Γ. Τζιτζέλης. **ΙΣΜΑΗΛΙΟΝ**· κκ. Ἀδελφοὶ Κωνσταντινίδαι. **ΚΙΣΝΟΒΙΟΝ**· κ. Α. Καρβούνης. **ΠΟΤΙΟΝ**· κ. Περικλῆς Ν. Κομηλιάδης.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ· κ. Ἰωάν. Α. Περβάνογλους, **ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ**· κ. Γ. Θ. Σκρινῆς.

ΡΟΥΣΤΣΟΥΚΙΟΝ Βουλγαρίας· κ. Σταῦρος Χριστοδουλίδης.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ· κ. Γεώργιος Γεωργούλης. **ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ** κ. Ἰωάν. Κ. Σταυρίδης.

ΝΕΑ-ΥΟΡΚΗ· κ. Δημ. Ν. Μπότασης, γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰ μέρη, ἔνθα εἰσέτι δὲν ἐσυστήθησαν ὁριστικῶς ἐπιστασίαι, οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἀποτεινόμενοι εἴτε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν διεύθυνσιν (ELSTER-STRASSE No. 19) ἐν ΛΕΙΨΙΑι, εἴτε εἰς τὰ οἰκεῖα ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἑσπέρου συνεννοηθείσης περὶ τούτου μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν γερμανικῶν Ταχυδρομείων. Τὸ φύλλον ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ. ELSTER-STRASSE No. 19. LEIPZIG.

Τὸ ξυλογραφικὸν τοῦτο κατάστημα εἶναι ἓν τῶν ἀρίστων ἐν Λειψίᾳ, χαίρει δὲ καὶ φήμην καλὴν ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ.

Πᾶσα παραγγελία, ἀναγομένη εἰς τὸ εἶδος τῆς ξυλογραφίας, ἐκτελεῖται προθύμως καὶ ταχέως. Αἱ τιμαὶ εἰσὶ συγκαταβατικαί.

Τὸ κατάστημα τοῦτο, ἐν ᾧ ἐργάζονται ἄριστοι τεχνῖται, εἶναι ἤδη ἱδρυμένον πρὸ 25 ἐτῶν, καὶ ἐξετέλεσε πλεῖστα ὅσα καλλιτεχνικὰ ἔργα ἄξια λόγου καὶ διὰ διαφόρους γραφικὰς ἐπιθεωρήσεις καὶ διὰ διδακτικὰ βιβλία.

Ὁ μακρὸς αὐτοῦ βίος εἶναι δι' αὐτὸ ἡ καλλιτέρα σύστασις. [59

ΤΟ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΟΥ

Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ

ἀναδέχεται τὴν ταχεῖαν καὶ κομψὴν ἐκτέλεσιν παντὸς ἔργου ἐπιστημονικοῦ, εἰκονογραφικοῦ καὶ ἄλλων. Πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐκτύπωσιν εἰς

ΤΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

μετ' ἀρίστης καὶ ἀκριβεστάτης ἐκτελέσεως καὶ ἐπὶ τιμαῖς λίαν συγκαταβατικαῖς. [107

EAU DE COLOGNE. [133

Τὸ ἄριστον καὶ μόνον γνήσιον κατὰ τὰς πρωτοτύπους συνταγὰς τοῦ ἐφευρετοῦ κατασκευαζόμενον Ὕδωρ τῆς Κολωνίας εὑρηται παρὰ τῷ Κυρίῳ

ΙΩΑΝΝΗι ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΙΝΑι

JÜLICHS-PLATZ No. 4

ἐν **ΚΟΛΩΝΙΑι**,

προνομιούχῳ προμηθευτῇ πολλῶν αὐτοκρατορικῶν καὶ βασιλικῶν αὐλῶν, κατόχῳ τῶν μεταλλίων καὶ βραβείων πασῶν τῶν παγκοσμίων ἐκθέσεων. Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῶν ἀγοραστῶν, ὅτι ἑκάστη φιάλη τοῦ ἀρωματικοῦ τούτου ὕδατος δέον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα **Johann Maria Farina**, καὶ τὴν διεύθυνσιν· **Jülichs-Platz No. 4.**

ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ

ἐν ΛΕΙΨΙΑι καὶ ΒΕΡΟΛΙΝΩι,

ἓν τῶν γνωστοτέρων χαρτοπωλείων τῆς Γερμανίας, προμηθεύει χάρτην παντὸς εἴδους καὶ ὅλων τῶν χρωμάτων εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

Δέχεται παραγγελίας ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, ἃς ἐκτελεῖ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ταχύτητος καὶ ἀκριβείας.

Τιμολόγια καὶ δείγματα πρόχειρα.

126] BERTH. SIEGISMUND.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.